

บุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48
ของสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ
กรมตำรวจ กรุงเทพมหานคร

รายงานการวิจัย

ของ

สืบทำรวจเอก หญิง พรรณี คลังระหัด

27 เม.ย. 2541

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

ตุลาคม 2540

๑๖๖

บุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48
ของสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ
กรมตำรวจ กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
สืบตำรวจเอก หญิง พรรณี คลังระหัด

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา
ตุลาคม 2540

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 พ.ศ. 2540 และเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตรในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตาม อายุ สถานภาพการสมรส สังกัด ระดับการศึกษา รายได้ งานที่รับผิดชอบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นเพศชาย จำนวน 148 คน แต่เก็บข้อมูลได้เพียง 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (Sixteen Personality Factors Test) Form A ของ เรย์มอนด์ บี แคตเทล (Raymond B. Cattell) การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้ t-test และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า

1. ลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 มีบุคลิกภาพเด่นชัด 9 องค์ประกอบ คือ

1.1 ลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ที่มีแนวโน้มไปทางบวก คือ องค์ประกอบด้านความเป็นอิสระเสรี (Q₁) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นผู้ที่มักจะเป็นนักทดลอง ชอบทดลอง ชอบวิเคราะห์วิจารณ์ ชอบการเปลี่ยนแปลง สนใจการวิจัยปัญหา และเป็นนักปฏิรูป

องค์ประกอบด้านการพึ่งตนเอง (Q₂) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นผู้ที่มักจะเป็นตัวของตัวเอง เชื้อมั่นตนเอง ตัดสินใจด้วยตนเอง และพึ่งตนเอง

องค์ประกอบด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นผู้ที่มักจะมีใจเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ทันสมัย รู้เท่าทันเหตุการณ์ และปรับตัวได้ดี

1.2 บุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ที่มีแนวโน้มไปทางลบ คือ

องค์ประกอบด้านความระแวง (L) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นผู้ที่มักจะมีลักษณะ ไม่ไว้วางใจผู้อื่น ระมัดระวัง ไม่เชื่อใครง่าย ถือความคิดของตนเองเป็นใหญ่ ช่างสังเกต ชอบสงสัย และอิจฉา

องค์ประกอบด้านความวิตกกังวล (O) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นผู้ที่มักจะมีลักษณะหวาดกลัว ตื่นเต้น วิตกกังวล ใจง่าย มีความรู้สึกไม่ปลอดภัย และท้อแท้ใจ

องค์ประกอบด้านความเครียด (Q₄) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นผู้ที่มัก

ลักษณะมีความเครียด มีความขัดแย้งในใจ ตื่นเต้น ตกใจง่าย หงุดหงิด ใจร้อน มีปัญหาในเรื่องการตัดสินใจ

องค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นผู้มีลักษณะมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ต่ำ อารมณ์ไม่มั่นคง ขาดความอดทน วิตกกังวล เปลี่ยนแปลงง่าย และหงุดหงิด

องค์ประกอบด้านสติปัญญา (B) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นผู้มีลักษณะสติ ปัญญาต่ำ ความคิดไม่ทันสมัย ไม่ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในสังคม และไม่มี ความบากบั่น

องค์ประกอบด้านความร่าเริง (F) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นผู้มีลักษณะนิสัยจริงจัง ระมัดระวัง เงียวขรึม ไม่ช่างพูด ครุ่นคิด และจริงจังต่อชีวิต

2. ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามตัวแปร อายุ สถานภาพการสมรส สังกัด ระดับการศึกษา รายได้ และงานที่รับผิดชอบ พบว่า

2.1 นักศึกษาสารวัตร ที่มีอายุต่างกัน คือ นักศึกษาสารวัตรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 30 - 39 ปี อายุ 40 - 49 ปี และอายุ 50 ปีขึ้นไป มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) และความเครียด (Q4) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลิกด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักศึกษาสารวัตร ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน คือ กลุ่มโสด กลุ่มสมรสแล้ว หรืออยู่ด้วยกัน กลุ่มแยกกันอยู่ กลุ่ม หย่า/ร้าง/หม้าย มีบุคลิกภาพในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 นักศึกษาสารวัตร ที่มีสังกัดต่างกันต่างกัน คือ นักศึกษาสารวัตรที่มีสังกัดในกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัด มีบุคลิกภาพในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 นักศึกษาสารวัตร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน คือ นักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) ความเป็นอิสระเสรี (Q1) และการพึ่งตนเอง (Q2) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 นักศึกษาสารวัตร ที่มีรายได้ต่างกัน คือ นักศึกษาสารวัตรที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ 10,001 - 15,000 บาท รายได้ 15,001 - 20,000 บาท รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป มีบุคลิกภาพในแต่ละด้านไม่แตกต่างกัน

2.6 นักศึกษาสารวัตรที่มีงานที่รับผิดชอบต่างกัน คือ นักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบ

ชอบงานด้านอำนวยความสะดวก งานสืบสวน งานป้องกันและปราบปราม งานจราจร งานสอบสวน
มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน
บุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

THE PERSONALITY OF TRAINING IN 48TH POLICE INSPECTOR COURSE
OF INSTITUTE OF POLICE ADMINISTRATION DEVELOPMENT
ROYAL THAI POLICE DEPARTMENT IN BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

POL. SERGEANT PANNY KLUNGRAHAD

Presented in partial fulfillment of requirements for the Master
of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

October 1997

The purpose of this research was to study and compare the personality of training in 48th police inspector course of institute of police administration development of Royal Thai police Department in Bangkok in the year 1997. The sample were 148 males but sent back 120 males only. They were classified by age, status, office, level of education and salary. The instrument was sixteen personality factors Questionnaires. The data were analysed by t-test and one way analysis of variance.

The results were as follows :

1. The personality of training 48th police inspector course were shown nine factors of high scored as follows :

1.1 The positive personality were radicalism (Q₁⁺), self-sufficient (Q₂⁺) and shewed (N⁺).

1.2 The negative personality were protention (L⁺), tense (Q₄⁺), apprehensive (O⁺), affected by feelings (C⁻), less intelligent (B⁻) and sober (F⁻).

2. A comparison of 16 personality factors of training 48th police inspector course classified by age, status, office, level of education, salary and character of job were as follow :

2.1 The training 48th police inspector course were less 30 years old, 30-39 years old, 40-49 years old and 50 years old or more than showed no significantly difference of personality.

2.2 The training 48th police inspector course were single, married or couple, live separate and divorced or widower showed no significantly difference of personality.

2.3 The training 48th police inspector course were office at Bangkok and Country showed no significantly difference of personality.

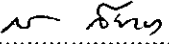
2.4 The training 48th police inspector course were level of education below than bachelor, bachelor, master, showed significantly difference of personality about intelligence (B) free-thinking (Q₁) and self-sufficient (Q₂) at .05 level. The others were no significantly difference of personality.

2.5 The training 48th police inspector course were salary less than 10,000 bath, 10,001-15,000 bath, 15,001-20,000 bath and 20,001 bath or more than showed no significantly difference of personality.

2.6 The training 48th police inspector course who were general staff, detective, protection and supression, traffic and investigation showed the significantly difference of personality about ego strength (C) at .05 level. The others were no significantly difference of personality.

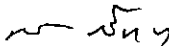
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณารายงานการวิจัยฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
จิตวิทยาการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..........ประธาน
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

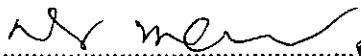
..........กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี)

คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน
(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

..........กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับรายงานการวิจัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร. ศิริยูภา พูลสุวรรณ)

วันที่.....๕..... เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2540

ประกาศคุณูปการ

รายงานการวิจัย ฉบับนี้ล่วงไปด้วยดี โดยได้รับความกรุณา และช่วยเหลือทางด้านวิชาการ ประสพการณ์ อีกทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จากรองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง และรองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี และขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ซึ่งได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้แก่ผู้วิจัย ตลอดระยะเวลาของการศึกษาในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ซึ่งผู้วิจัยจะระลึกถึงพระคุณของท่านตลอดไป

ขอขอบพระคุณ พลตำรวจตรี ศุภวุฒิ สังข์อ่อง ผู้บังคับการสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ ที่ให้ความกรุณาอนุญาตให้ผู้วิจัยได้ทำการวิจัย และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กับนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48

ขอขอบพระคุณ พันตำรวจโท หญิง ฌษมา สุวรรณานนท์ ที่อนุญาตให้เก็บและรวบรวมข้อมูลในชั่วโมงการสอนของท่าน และขอขอบคุณ ร้อยตำรวจโท หญิง นิลพันธุ์ ภารศิลป์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการประมวลผลข้อมูล

และขอขอบคุณนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบทดสอบ ซึ่งทำให้การวิจัยนี้ล่วงไปด้วยดี

คุณประโยชน์ที่พึงได้รับจากการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบสำหรับ คุณยาย บิดา มารดา ครู อาจารย์ทุกท่าน ผู้มีพระคุณ และพี่ ๆ น้อง ๆ ที่สนับสนุน และคอยให้กำลังใจตลอดมา

พรณี คลังระหัด

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	3
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	27
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	30
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	34
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	41
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
5	บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	87
	1. ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	87
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	87
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	88
	2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	88
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	88
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	89
	อภิปรายผล.....	92
	ข้อเสนอแนะ.....	96
บรรณานุกรม	3. วิชาเงิน	
	4. มรวิตรวณ	
	5. สรุป	
ภาคผนวก	6. ฉบับร่าง	
	7. เสร็จสิ้น	
ประวัติย่อผู้วิจัย		
บทคัดย่อ		

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามตัวแปรอายุ สถานภาพการสมรส สังกัด ระดับการศึกษา รายได้ งานที่รับผิดชอบ.....	34
2 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของ นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48.....	43
3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ในแต่ละองค์ประกอบ โดยจำแนกตามอายุ.....	48
4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของแต่ละองค์ประกอบบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามอายุ.....	51
5 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ B ของนักศึกษา สารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามอายุ.....	54
6 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ Q4 ของนักศึกษา สารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามอายุ.....	55
7 การเปรียบเทียบขององค์ประกอบของบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	56
8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของแต่ละองค์ประกอบบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	59
9 การเปรียบเทียบขององค์ประกอบของบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามสังกัด.....	62
10 การเปรียบเทียบขององค์ประกอบของบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	65
11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของแต่ละองค์ประกอบบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร จำแนกตามระดับการศึกษา.....	68

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
12	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ B ของนักศึกษา สารวัตรรุ่นที่ 48 จำแนกตามระดับการศึกษา.....	71
13	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ Q ₁ ของนักศึกษา สารวัตรรุ่นที่ 48 จำแนกตามระดับการศึกษา.....	72
14	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ Q ₂ ของนักศึกษา สารวัตรรุ่นที่ 48 จำแนกตามระดับการศึกษา.....	73
15	การเปรียบเทียบขององค์ประกอบของบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามรายได้.....	74
16	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของแต่ละองค์ประกอบบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามรายได้.....	77
17	การเปรียบเทียบขององค์ประกอบของบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามงานที่รับผิดชอบ.....	80
18	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของแต่ละองค์ประกอบบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามงานที่รับผิดชอบ.....	83
19	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ C ของนักศึกษา สารวัตรรุ่นที่ 48 จำแนกตามงานที่รับผิดชอบ.....	86

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิแสดง ค่าเฉลี่ยของแต่ละองค์ประกอบบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48.....	44
2 แผนภูมิแสดง ค่าเฉลี่ยของแต่ละองค์ประกอบบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามอายุ.....	49
3 แผนภูมิแสดง การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของ นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามสถานภาพการสมรส.....	57
4 แผนภูมิแสดง การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของ นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามสังกัด.....	63
5 แผนภูมิแสดง การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของ นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามระดับการศึกษา.....	66
6 แผนภูมิแสดง การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของ นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามรายได้.....	75
7 แผนภูมิแสดง การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของ นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามงานที่รับผิดชอบ.....	81

บทที่ 1

ภูมิหลัง

ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงองค์กรต่าง ๆ เพื่อ
ให้พัฒนาก้าวหน้ายิ่งขึ้น โดยได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติขึ้นมาเพื่อให้เป็น
แนวทางในการยึดถือ และปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ได้เน้นในการพัฒนา คน เน้นให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ซึ่งผู้ทรง
คุณวุฒิได้ชี้ว่า การพัฒนาคนหมายถึงการพัฒนาคุณภาพ และสมรรถนะของคนไทยให้มีความสามารถ
มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชน สังคม และของชาติ
(สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนากิจการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2540:7)

เนื่องด้วย กรมตำรวจเป็นองค์กรหนึ่งของรัฐ จึงต้องยึดถือนโยบายเดียวกัน เพื่อก่อ
ให้เกิดเอกภาพ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารองค์การที่ถือว่าคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด ดังนั้น
กรมตำรวจ ซึ่งมีบุคลากรกระจายอยู่ทั่วประเทศ มีหน้าที่ในการรักษามั่นคงปลอดภัยภายในประเทศ
โดยเฉพาะความปลอดภัยเกี่ยวกับชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จากลักษณะงานดังกล่าวทำให้
ข้าราชการตำรวจต้องใกล้ชิดกับประชาชน และการที่จะให้ประชาชนมั่นใจว่าจะรักษาความปลอด
ภัยเกี่ยวกับชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้นั้นก็ต้องมีองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน บุคลิกภาพก็
เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ เพราะการที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมอันนั้นย่อมมีผลต่อบุคลิกภาพของ
บุคคลนั้น ๆ

ตำรวจในฐานะเป็นชนชั้นนำกลุ่มหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคม เพราะตำรวจ
เปรียบเสมือนเครื่องมือในการควบคุมสังคมให้อยู่ในระเบียบ แต่เท่าที่ผ่านมามีตำรวจถูกโจมตีจาก
ประชาชนหลายเรื่อง ดังเช่นปรากฏในคอลัมน์ต่าง ๆ ตามหน้าหนังสือพิมพ์ ซึ่งทำให้ภาพพจน์ใน
การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจถูกมองในหลายแง่มุม มีทั้งส่วนดีและไม่ดี ซึ่ง ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์
(2528:6) ได้กล่าวว่า

"...บุคลากรตำรวจจัดเป็นหัวใจของงานตำรวจ ทั้งนี้

เพราะงานตำรวจเป็นงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับ

ประชาชนตลอด 24 ชั่วโมงต่อวัน และ 7 วัน

ต่อสัปดาห์ นอกจากนี้นางานบริการของตำรวจมีลักษณะ
การดำเนินงาน โดยอาศัยพื้นฐานระดับบุคคลต่อ
บุคคล คุณภาพของบริการสาธารณะประเภทนี้ จึง
ขึ้นอยู่กับคุณภาพของบุคลากรตำรวจอย่างมาก ด้วย
เหตุนี้ นักบริหารงานตำรวจจึงต้องให้ความสนใจ
เป็นพิเศษต่อกระบวนการคัดเลือก การจัดหลักสูตร
การฝึกอบรม การบำรุงรักษาบุคลากร รวมทั้งการ
ประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้คุณภาพงานบริการ
สาธารณะของตำรวจเป็นที่ยอมรับของประชาชน ผู้
รับบริการ..."

สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ขึ้นอยู่กับกรมตำรวจ มีหน้าที่และ
ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการให้การศึกษารับชม พัฒนาข้าราชการตำรวจ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน
การทำงาน และพัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจรับผิดชอบ
มีหลายหลักสูตรด้วยกัน หลักสูตรสารวัตรเป็นหลักสูตรหนึ่งในหลาย ๆ หลักสูตร ผู้วิจัยจึงสนใจ
ที่จะศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาหลักสูตรสารวัตร เพราะข้าราชการตำรวจระดับรองสารวัตรมี
บทบาท และเกี่ยวข้องคลุกคลีกับประชาชนมากที่สุด อีกทั้งอยู่ในระดับกลาง เพราะต้องทำงาน
สัมพันธ์กันกับข้าราชการตำรวจ ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการปฏิบัติงานสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ
 อีกทั้งเป็นกลุ่มข้าราชการตำรวจ ที่สามารถเลื่อนตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชาในระดับสูงของกรม
ตำรวจต่อไปในอนาคตข้างหน้า

จากการสัมภาษณ์ พันตำรวจเอก สมชาย มหาวันสุ รองผู้บังคับการสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ ฝ่ายการศึกษา และเป็นอาจารย์ประจำวิชา การพัฒนาบุคลิกภาพ ของนักศึกษา
สารวัตร รุ่นที่ 48 นี้ด้วย (6 สิงหาคม 2540) ซึ่งได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักศึกษา
สารวัตร รุ่นที่ 48 นี้ ว่ายังขาดบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับอาชีพตำรวจหลายด้านด้วยกัน เช่น ขาด
ความเชื่อมั่นในตนเอง การเข้าสังคม การปรับตัว มีความคิดไม่ทันสมัย ต่อสภาพสังคมปัจจุบัน
และยังมีอีกหลาย ๆ ด้าน ซึ่งจะต้องมีการพัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสม และเพื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์
ประสงค์ของหลักสูตรสารวัตร

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร เพื่อจะ

ได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตรให้เหมาะสม ทั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาตามแนวทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทิล ซึ่งได้กล่าวถึงลักษณะนิสัยที่ซ่อนเร้นภายในและที่มองเห็นได้ชัด มีองค์ประกอบทั้งหมด 16 ด้าน และในแต่ละด้านก็กล่าวถึงบุคลิกภาพที่สอดคล้องกัน เพื่อที่จะได้ทราบถึงจุดมุ่งหมาย ความสามารถ อารมณ์ ทัศนคติ การรับรู้และการตอบสนอง ความพอใจและความรู้สึก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าแบบทดสอบบุคลิกภาพนี้มีความเหมาะสมที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางการศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ เพื่อใช้เป็นแนวทางเพื่อใช้เป็นข้อมูลให้กรมตำรวจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการนำไปพัฒนา ปรับปรุง พัฒนาบุคลิกภาพบุคลากรในหน่วยงานของตนเอง ให้เหมาะสมตามสภาพแวดล้อม และศักยภาพของบุคคล และเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อประเทศชาติต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ ตามตัวแปรต่อไปนี้
 - 2.1 อายุ
 - 2.2 สถานภาพการสมรส
 - 2.3 สังกัด
 - 2.4 ระดับการศึกษา
 - 2.5 รายได้
 - 2.6 งานที่รับผิดชอบ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาสารวัตร มีคุณลักษณะในแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพที่เหมาะสม
2. นักศึกษาสารวัตร ที่มีอายุต่างกัน มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
3. นักศึกษาสารวัตรที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
4. นักศึกษาสารวัตร ที่มีสังกัดต่างกัน มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

5. นักศึกษาสารวัตร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
6. นักศึกษาสารวัตร ที่มีรายได้ต่างกัน มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
7. นักศึกษาสารวัตร ที่มีงานที่รับผิดชอบต่างกัน มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อเป็นข้อมูลให้กรมตำรวจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการนำไปพัฒนา ปรับปรุง และพัฒนาบุคลิกภาพในหน่วยงานของตนเอง ให้เหมาะสมตามสภาพแวดล้อม และศักยภาพของบุคคล

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ กรมตำรวจ พ.ศ.2540 เพศชาย จำนวน 285 คน แบ่งเป็น 2 ห้อง คือ ห้องที่ 1 มีจำนวน 148 คน และ ห้องที่ 2 มีจำนวน 137 คน

* 2. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ กรมตำรวจ พ.ศ.2540 ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย จากประชากรจำนวน 2 ห้องเรียน ได้ห้องเรียนที่ 1 เพศชายมีจำนวน 148 คน

* 3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 อายุ .

3.1.2 สถานภาพการสมรส.

3.1.3 สังกัด-

3.1.4 ระดับการศึกษา

3.1.5 รายได้ .

3.1.6 งานที่รับผิดชอบ

3.2 ตัวแปรตาม คือ บุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ พ.ศ.2540 ตามทฤษฎีของ เรย์มอนด์ บี แคทเทล (Raymond B. Cattell) ที่แบ่งเป็นองค์ประกอบ 16 องค์ประกอบ คือ

- 3.2.1 องค์ประกอบ A คือ การเข้าสังคม
- 3.2.2 องค์ประกอบ B คือ สติปัญญา
- 3.2.3 องค์ประกอบ C คือ ความมั่นคงทางอารมณ์
- 3.2.4 องค์ประกอบ E คือ การกล้าแสดงออก
- 3.2.5 องค์ประกอบ F คือ ความร่าเริง
- 3.2.6 องค์ประกอบ G คือ มโนธรรม
- 3.2.7 องค์ประกอบ H คือ การกล้าเผชิญ
- 3.2.8 องค์ประกอบ I คือ จิตใจอ่อนโยน
- 3.2.9 องค์ประกอบ L คือ ความระแวง
- 3.2.10 องค์ประกอบ M คือ จินตนาการ
- 3.2.11 องค์ประกอบ N คือ การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น
- 3.2.12 องค์ประกอบ O คือ ความวิตกกังวล
- 3.2.13 องค์ประกอบ Q₁ คือ ความอิสระ เสรี
- 3.2.14 องค์ประกอบ Q₂ คือ การพึ่งตนเอง
- 3.2.15 องค์ประกอบ Q₃ คือ การควบคุมอารมณ์
- 3.2.16 องค์ประกอบ Q₄ คือ ความเครียด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะของนักศึกษาสาววัดตำรวจที่แสดงออกทางการกระทำ ความคิดเห็น ทั้งที่เปิดเผย หรือซ่อนเร้นอยู่ภายใน ซึ่งเป็นผลมาจากพันธุกรรม การเรียนรู้ และสภาพแวดล้อม ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (Sixteen Personality Factor Questionnaire Form A) ของ เรย์มอนด์ บี แคทเทล (Raymond B. Cattell) โดยตอบแบบทดสอบตามความคิด และความรู้สึก ซึ่งองค์ประกอบคุณลักษณะนิสัย 16 องค์ประกอบนี้ ได้แก่

1.1 องค์ประกอบ A คือ การเข้าสังคม หมายถึง ลักษณะนิสัยชอบเข้าสังคม ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้เร็ว มีเมตตาริจิต มีความเมตตากรุณา ซื่อสัตย์และให้ความร่วมมือกับผู้อื่นได้ดี

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (A⁺) คือ มีลักษณะนิสัยชอบเข้าสังคม ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้

เร็ว มีไมตรีจิต มีความอบอุ่น เป็นกันเอง ให้ความสำคัญกับผู้อื่น มีความเมตตา กรุณา ซื่อสัตย์ และปรับตัวได้ดี

ผู้ที่ได้คะแนนต่ำ (A^-) คือ มีลักษณะโดยรวม ชอบทำอะไรคนเดียว ไม่สนใจใคร เอาแต่ใจตนเอง ชอบวิพากษ์วิจารณ์ เจ็บเมย์ ชอบปลุกตัว ปรับตัวยาก ชอบขัดขวาง มีพฤติกรรมเข้าเป็นต่อผู้อื่น

1.2 องค์ประกอบ B คือสติปัญญา คือ มีความเฉลียวฉลาด รอบคอบ มีวิจรรณาญาณในการแก้ปัญหาและมีความบากบั่น

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (B^+) คือ ผู้ที่ฉลาด มีสติรอบคอบ มีวิจรรณาญาณในการแก้ไขปัญหา และมีความบากบั่น

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (B^-) คือ ผู้ที่มีสติปัญญาด้อย ความคิดไม่ทันสมัย ไม่ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในสังคม และไม่มี ความบากบั่น

1.3 องค์ประกอบ C คือ ความมั่นคงทางอารมณ์ หมายถึง มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มั่นคงไม่หวั่นไหว ยอมรับความเป็นจริงและความคุมตนเองได้

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (C^+) คือ ผู้ที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์มั่นคง เยือกเย็น ไม่หวั่นไหว ยอมรับสภาพความเป็นจริง

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (C^-) คือ ผู้ที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ต่ำ อารมณ์ไม่มั่นคง ขาดความอดทน วิตกกังวล เปลี่ยนแปลงง่าย และหงุดหงิด

1.4 องค์ประกอบ E คือ ความการกล้าแสดงออก หมายถึง มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก ชอบการแข่งขัน กล้าทำ ชอบทำตามใจตนเอง ก้าวร้าวและชอบใช้อิทธิพลเหนือผู้อื่น

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (E^+) คือ ผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง ชอบอิทธิพล มีอำนาจเหนือผู้อื่น ชอบการแข่งขัน ชอบทำตามใจตนเอง ก้าวร้าว กล้าทำ และกล้าแสดงออก

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (E^-) คือ ผู้ที่มีลักษณะนิสัยอ่อนน้อม โอนอ่อนผ่อนตามผู้อื่น สุภาพ สงบเสงี่ยม เจียมประมัตระวังตนเอง และไม่กล้าแสดงออก

1.5 องค์ประกอบ F คือ ความร่าเริง หมายถึงมีลักษณะนิสัยร่าเริง ชอบทำตามสบาย เปิดเผย สนุกสนานและมองโลกในแง่ดี

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (F^+) คือผู้ที่มีลักษณะนิสัยร่าเริง ชอบทำตามสบาย ข่างพูด

แจ่มใส เปิดเผย ว่องไว สนุกสนาน และมองโลกในแง่ดี

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (F^-) คือ ผู้ที่มีลักษณะนิสัยจริงจัง ะมัดระวัง เจียบขี้น ไม่ช่างพูด ครุ่นคิด และจริงจังต่อชีวิต

1.6 องค์ประกอบ G คือ มโนธรรม หมายถึง มีความรับผิดชอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ มีความรอบคอบ อดทน และสามารถรักษาความลับได้

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (G^+) คือ ผู้ที่มีมโนธรรม มีความรับผิดชอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ อดทน รอบคอบ มีจรรยาบรรณ และสามารถรักษาความลับได้

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (G^-) คือ ผู้ที่ไม่ทำตามกฎเกณฑ์ ไม่มีความแน่นอน เจื้อยชา ไม่มีความพยายามละเอียดต่อหน้าที่

1.7 องค์ประกอบ H คือ การกล้าเผชิญ หมายถึง ชอบผจญภัย กล้าเสี่ยง ชอบอยู่เป็นกลุ่ม เป็นมิตรกับผู้อื่น คล่องแคล่ว มีความคิดสร้างสรรค์ ชอบการเปลี่ยนแปลง และปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (H^+) ผู้ที่มีลักษณะการกล้าเสี่ยง ชอบผจญภัย ชอบพบปะผู้อื่น เป็นมิตรกับผู้อื่น ชอบอยู่เป็นกลุ่ม คล่องแคล่ว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบการเปลี่ยนแปลง และปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (H^-) คือ ผู้ที่มีลักษณะขี้อาย ไม่กล้า หลีกเสี่ยง การเผชิญหน้ากับเพศตรงข้าม ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และไม่ชอบติดต่อกับผู้อื่น

1.8 องค์ประกอบ I คือ จิตใจอ่อนโยน หมายถึง มีจิตใจอ่อนโยนอ่อนไหวง่าย ไม่มีความอดทน ชอบพึ่งพาผู้อื่นและขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (I^+) ผู้ที่มีลักษณะจิตใจอ่อนโยน อ่อนไหวง่าย ไม่อดทน ชอบพึ่งพา และขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (I^-) คือ ผู้ที่มีจิตใจกล้าแข็ง เชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบ และมองชีวิตในด้านความเป็นจริง

1.9 องค์ประกอบ L คือ ความระแวง หมายถึง ไม่ไว้วางใจผู้อื่น ไม่เชื่อใครง่าย มีความระมัดระวัง ถือความคิดของตนเองเป็นใหญ่ ช่างสังเกต ชอบสงสัยและอิจฉา ไม่มีความอดทน ชอบพึ่งพาผู้อื่นและขาดวุฒิภาวะทางอารมณ์

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (L^+) ผู้ที่มีลักษณะไม่ไว้วางใจผู้อื่น ระมัดระวัง ไม่เชื่อใครง่าย

ถือความคิดของตนเองเป็นสำคัญ ข้างสงสัย และอิจฉาผู้อื่น

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (L-) คือ ผู้ที่มีลักษณะไว้วางใจผู้อื่น ยอมรับผู้อื่นเข้ากับผู้อื่นได้ง่าย ปรับตัวง่าย และไม่อิจฉาผู้อื่น

1.10 องค์ประกอบ M คือ การจินตนาการ หมายถึงชอบจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ การแสดงออกไม่มีระเบียบ ไม่สนใจกฎเกณฑ์ หรือขนบธรรมเนียมประเพณี

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (M+) ผู้ที่มีลักษณะการแสดงออกไม่มีระเบียบ ไม่สนใจกฎเกณฑ์หรือขนบธรรมเนียมประเพณี ชอบจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (M-) คือ ผู้ที่มีลักษณะเป็นนักปฏิบัติ อยู่ในกฎเกณฑ์หรือขนบธรรมเนียมประเพณี และกระทำแต่ในสิ่งที่จริง

1.11 องค์ประกอบ N คือ การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น หมายถึง มีลักษณะนิสัยเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น ชอบช่วยเหลือผู้อื่น รับผิดชอบต่อเหตุการณ์และสามารถปรับตัวได้

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (N+) ผู้ที่มีลักษณะเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่นชอบช่วยเหลือผู้อื่น ทันสมัย รู้เท่าทันเหตุการณ์ และปรับตัวได้ดี

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (N-) คือ ผู้ที่มีลักษณะไม่ทันโลก ไม่ทันเหตุการณ์ ไม่ทันคน ไม่ทันสมัย ตรงไปตรงมา และไม่มีเล่ห์เหลี่ยม

1.12 องค์ประกอบ O คือ ความวิตกกังวล หมายถึง มีลักษณะนิสัยตกใจง่าย ตื่นเต้น หวาดกลัว วิตกกังวล มีความท้อแท้ และมีความรู้สึกไม่ปลอดภัย

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (O+) ผู้ที่มีลักษณะหวาดกลัวตื่นเต้นวิตกกังวล ตกใจง่าย มีความรู้สึกไม่ปลอดภัยและท้อแท้ใจ

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (O-) คือ ผู้ที่มีลักษณะประสาทมั่นคง เชื่อมั่นตนเอง จิตใจกล้าหาญ ปราศจากความกลัว หรือความคิดวิตกกังวล

1.13 องค์ประกอบ Q₁ คือ ความอิสระเสรี หมายถึงมีลักษณะนิสัยชอบค้นคว้าทดลอง ชอบการเปลี่ยนแปลง สนใจการใช้สติปัญญา และนักปฏิรูป

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (Q₁+) คือ ผู้ที่มีลักษณะเป็นนักทดลอง ชอบทดลอง ชอบวิเคราะห์วิจารณ์ ชอบการเปลี่ยนแปลง สนใจการใช้สติปัญญา และเป็นนักปฏิรูป

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (Q₁-) ผู้ที่มีลักษณะเป็นนักอนุรักษ์ เคารพวัดต่อความเชื่อ ขนบธรรมเนียมประเพณี ไม่ชอบการเปลี่ยนแปลง ไม่สนใจการคิด การวิเคราะห์วิจารณ์ และไม่

ชอบการใช้สติปัญญา

1.14 องค์ประกอบ Q₂ คือ การพึ่งตนเอง หมายถึง มีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง เชื่อมั่นตนเอง ตัดสินใจด้วยตนเอง และพึ่งตนเอง

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (Q₂⁺) คือ ผู้ที่มีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง เชื่อในความสามารถของตนเอง ตัดสินใจเองได้ มีลักษณะพึ่งตนเอง

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (Q₂⁻) คือ ผู้ที่มีลักษณะพึ่งกลุ่ม ชอบทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นผู้ตามที่ดี และเคารพในความคิดเห็นผู้อื่น

1.15 องค์ประกอบ Q₃ คือ การควบคุมอารมณ์ หมายถึง มีลักษณะสามารถควบคุมตนเองได้ รู้จักกาลเทศะ มีวินัยเอาใจใส่ตนเองและสังคม

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (Q₃⁺) คือ ผู้ที่มีลักษณะควบคุมอารมณ์ตนเองได้ รู้กาลเทศะ มีวินัยในตนเอง สนใจและเอาใจใส่ต่อสังคม

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (Q₃⁻) คือ ผู้ที่มีลักษณะควบคุมตัวเองไม่ค่อยได้ ไม่มีระเบียบ ไม่มีวินัยในตนเอง ไม่ชอบปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม และทำตามความต้องการของตนเอง

1.16 องค์ประกอบ Q₄ คือ ความเครียด หมายถึงมีลักษณะเครียด ตกใจง่าย หงุดหงิดใจร้อน มีความขัดแย้งอยู่ในใจ และมีปัญหาในการตัดสินใจ

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (Q₄⁺) คือ ผู้ที่มีลักษณะมีความเครียด มีความขัดแย้งในใจ ตื่นเต้น ตกใจง่าย หงุดหงิดใจร้อน มีปัญหาในเรื่องการตัดสินใจ

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (Q₄⁻) คือ ผู้ที่มีลักษณะชอบทำตามสบาย ไม่เคร่งครัด ไม่วิตกกังวล ใจเย็น ไม่คับข้องใจ ผ่อนคลาย และควบคุมอารมณ์ของตนเองได้

เกณฑ์การแปลผล

เมื่อตรวจให้คะแนนพร้อมทั้งรวมคะแนนมาตรฐานลิบ (Sten Score) ตามคู่มือการแปลผล คะแนนมาตรฐานลิบ แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF Form A ซึ่งแบ่งค่ามาตรฐานลิบออกเป็น 10 คะแนน จากคะแนนมาตรฐานลิบต่ำสุด 1 คะแนน คะแนนมาตรฐานลิบสูงสุด 10 คะแนน

โดย ผู้ที่ได้คะแนนในช่วง 1 - 4 เป็นผู้ที่ได้คะแนนต่ำ

ผู้ที่ได้คะแนนในช่วง 7 - 10 เป็นผู้ที่ได้คะแนนสูง

การแปลความหมายของคะแนนมาตรฐานสลิป (Sten Score) แปลตามคู่มือการใช้แบบทดสอบ 16 PF ในคลินิกของ คาร์สัน และโอเดล (Karson and O'Dell. 1976:10) ดังนี้

1. ผู้ที่ได้คะแนน 5,6 หมายถึง เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านนั้นปานกลาง (Considered Average)
2. ผู้ที่ได้คะแนน 4,7 หมายถึง เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านนั้นเบี่ยงเบนไปเล็กน้อย (Slightly Deviate)
3. ผู้ที่ได้คะแนน 2,3,8,9 หมายถึง เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านนั้นเบี่ยงเบนไปมากที่สุด (Considered Extreme)

ในการแปลผลครั้งนี้จะแปลผลคะแนนมาตรฐานสลิปต่ำกว่า 4.75 เป็นค่าลบ และคะแนนมาตรฐานสลิปสูงกว่า 6.00 เป็นค่าบวก ตาม 16 PF Test Profile

2. แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดบุคลิกภาพตามทฤษฎีองค์ประกอบของเรย์มอนด์ บี แคทเทล (Raymond B. Cattell) ชื่อ Sixteen Personality Factors Test Form A ซึ่งใช้กับผู้ที่มีอายุ 16 ปีขึ้นไป เพื่อทดสอบว่าบุคคลจะทำอะไรในสถานการณ์ที่กำหนดให้ ซึ่งมีข้อคำถามเกี่ยวกับลักษณะต่าง ๆ จำนวน 187 ข้อ โดยแบ่งองค์ประกอบลักษณะนิสัยได้ 16 องค์ประกอบ ทั้งนี้จะวิเคราะห์เป็นรายองค์ประกอบของลักษณะนิสัยได้ 16 ด้าน

3. นักศึกษาหลักสูตรสารวัตร หมายถึง นายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ซึ่งดำรงตำแหน่งระดับรองสารวัตร สารวัตร หรือสารวัตรใหญ่ ที่เข้ารับการอบรมหลักสูตรสารวัตร รุ่นที่ 48 ซึ่งอบรมระหว่างวันที่ 7 กรกฎาคม 2540 ถึง วันที่ 12 กันยายน 2540 ที่สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ กรมตำรวจ กรุงเทพมหานคร

4. อายุ หมายถึงอายุตามปฏิทินของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ พ.ศ.2540 แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

- 4.1 ต่ำกว่า 30 ปี
- 4.2 30 - 39 ปี
- 4.3 40 - 49 ปี
- 4.4 50 ปีขึ้นไป

5. สถานภาพการสมรส แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

- 5.1 โสด
- 5.2 สมรสแล้ว หรืออยู่ด้วยกัน
- 5.3 แยกกันอยู่
- 5.4 หย่า/ร้าง/หม้าย

6. สังกัด หมายถึง สถานที่ตั้งของหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ในปัจจุบัน

- 6.1 กรุงเทพมหานคร
- 6.2 ต่างจังหวัด

7. ระดับการศึกษา หมายถึง การที่นักศึกษาสาวตรีได้รับการศึกษาจากสถาบันจนถึงระดับสูงสุด แบ่งออกเป็น 4 ระดับ

- 7.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี
- 7.2 ปริญญาตรี
- 7.3 ปริญญาโท
- 7.4 สูงกว่าปริญญาโท

8. รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้ของครอบครัวต่อเดือน ซึ่งรวมถึง เงินเดือน และ รายได้พิเศษอื่น ๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้ .

8.1 ในกรณีที่แต่งงานแล้วและอยู่ด้วยกัน ก็คือรายได้ของตนเองรวมกับของภรรยาต่อเดือน

8.2 ในกรณีที่โสด หรือแยกกันอยู่ หมายถึง รายได้ของตนเองต่อเดือน

9. งานที่รับผิดชอบ หมายถึง งานในหน้าที่ปัจจุบันที่รับผิดชอบ แบ่งออกเป็น 6 งาน ดังนี้

9.1 งานอำนวยการ คือ งานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการ งานกำลังพล งานนโยบายและแผนงาน การเงินและงบประมาณ งานพัสดุ งานการประชาสัมพันธ์ และงานที่รับผิดชอบตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

9.2 งานสืบสวน หมายถึง การสืบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2(10) คือ การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐาน ซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติ ไปตามอำนาจหน้าที่ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเพื่อที่จะ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

1.1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

1.1.2 ความสำคัญของบุคลิกภาพ

1.1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

1.1.4 ทฤษฎีบุคลิกภาพ

1.1.5 ขั้นตอนการพัฒนาของบุคลิกภาพ

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

1.1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

คำว่า บุคลิกภาพ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้มากมาย ดังนี้

ชม ภูมิภาค (2523 : 42) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า หมายถึง การจัดระเบียบของแนวโน้มต่าง ๆ นั้นได้แก่ ทักษะ ทักษะ ความเชื่อถือ ค่านิยม อุดมคติ ความรู้และทักษะ ตลอดจนการทำงานของร่างกายส่วนต่าง ๆ ด้วย

สุชา ไอยราพงศ์ (2524 : 11) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือ ลักษณะโดยรวมทั้งหมดของบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ อันได้แก่ รูปร่าง หน้าตา ความรู้สึกนึกคิด สติปัญญา ความสามารถ ทักษะ ค่านิยม ความสนใจ อันเป็นผลมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2527 : 391) ได้ให้ความหมายว่าบุคลิกภาพหมายถึง ลักษณะเด่น ๆ ทางจิต ร่างกาย และวัฒนธรรมของบุคคลและลักษณะที่เด่น ๆ นี้ สามารถนำ

มาประกอบการพิจารณาความแตกต่างและความคล้ายคลึงระหว่างบุคคลได้

สุรางค์ จันทน์เอม (2527 : 64) บุคลิกภาพหมายถึง ลักษณะต่าง ๆ ทางร่างกาย และจิตใจของบุคคล เช่น รูปร่างหน้าตา ท่าทาง ความสามารถ ความคิด การแสดงออกทางอารมณ์ และผลที่เกิดจากประสบการณ์ของเขา

ไสกา ชูพิกุลชัย (2529 : 164) กล่าวว่า บุคลิกภาพ ก็คือผลรวมอย่างมีระบบของ พฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งแสดงให้เห็นทราบได้ถึงลักษณะนิสัยเฉพาะตัวของบุคคลนั้น ๆ

เสนาะ จันทรอุไร. (2530 : 12) กล่าวไว้ว่า บุคลิกภาพหมายถึง ภาพรวมของ คุณลักษณะต่าง ๆ ทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจของบุคคล ตลอดจนความสามารถ ความสนใจ สติปัญญา แรงจูงใจ ทศนคติและการแสดงออกทางอารมณ์ อันจะเป็นเครื่องกำหนดปฏิกิริยาของ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อตนเอง ผู้อื่น และวัฒนธรรมของสังคมที่เขาอาศัยอยู่

พจนานุกรม ฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ.2530 (2534 : 304) ได้ให้คำจำกัดความ ว่า บุคลิกภาพคือ สภาพนิสัยจำเพาะคน

สุชา จันทน์เอม (2535 : 85) กล่าวว่า บุคลิกภาพ คือหมวดหมู่ของลักษณะต่าง ๆ ที่รวมกัน และแสดงลักษณะที่เป็นเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล

พระระดา สุริยคุณ (2535 : 7) กล่าวว่า บุคลิกภาพหมายถึง ลักษณะส่วนรวมของ พฤติกรรมของบุคคล ซึ่งมีความสำคัญต่อบุคคล ทั้งในด้านกิจการงาน ชีวิตส่วนตัวและในสังคมทั่วไป เป็นคุณลักษณะทางด้านจิตใจ

ศรีเรือน แก้วกังวาล (2526 : 5) บุคลิกภาพ คือ ลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งในส่วนภายนอก และส่วนภายใน

ประดิษฐ์ ดันสุรัตน์ (2538 : 47) บุคลิกภาพ หมายถึงสภาพนิสัยจำเพาะคน เมื่อเรา เกิดมามีบุคลิกภาพประจำตัวมาด้วย คือลักษณะ ท่าทาง นิสัยใจคอ อารมณ์ ความคิดอ่าน พฤติกรรมต่าง ๆ ปฏิกริยาตอบสนองทางกายและจิตใจ

นิตยา แก้วเล็ก (2538 : 13) กล่าวว่า บุคลิกภาพมิได้หมายถึงรูปร่างลักษณะ หน้าตา ท่าทาง ทรวดทรง หรือการแต่งกายเท่านั้น แต่หมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่คนเราแสดงออกมาทางกิริยา ท่าทาง ตลอดจนลักษณะที่บ่งบอกถึงสภาพอารมณ์ และจิตใจ ด้านความรู้สึก ความคิดที่แสดงออกทางวาจากระทำ ทั้งที่เปิดเผยและซ่อนเร้น อันเป็นผลเนื่องมาจากพันธุกรรม การเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อม

จำรัส แจ่มจันทร์ (2539 : 14) บุคลิกภาพหมายถึง ผลรวมของพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายใน ตลอดจนทัศนคติ ค่านิยม ซึ่งแสดงให้เห็นคุณลักษณะนิสัยเฉพาะตัวของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ตลอดจนลักษณะที่บอกถึงสภาพจิตใจ อารมณ์ และความรู้สึกนึกคิด ที่แสดงออกทางการกระทำ ทั้งที่เปิดเผยและซ่อนเร้น อันเป็นผลมาจากพันธุกรรม การเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

เชิดชาย ภูทอง (มปป. : 12) ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพหมายถึง คุณลักษณะต่าง ๆ ที่รวมกันอยู่ในตัวของบุคคล และวิธีการแสดงออกทางพฤติกรรม โดยไม่จำเป็นว่าพฤติกรรมนั้นหรือคุณลักษณะเหล่านั้นจะต้องดีหรือไม่ดี ผิดหรือถูก

พลอเรส (สุโขทัยธรรมาธิราช. 2527 : 386 อ้างอิงมาจาก Byrne,op.cit. ,15) ได้ให้คำจำกัดความบุคลิกภาพว่า หมายถึง คุณลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลอันได้แก่ลักษณะทางร่างกาย สติปัญญา กำลังใจ สังคม และอารมณ์

แมดดี (สุโขทัยธรรมาธิราช. 2527 : 386 อ้างอิงมาจาก S.R. Maddi,1968 : 296) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า หมายถึง กลุ่มของคุณลักษณะและแนวโน้มที่เป็นตัวกำหนดความแตกต่าง และคล้ายคลึงของความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมซึ่งมีความต่อเนื่องในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง

วอลเฟนสไตน์ (สุโขทัยธรรมาธิราช. 2527 : 388 อ้างอิงมาจาก E.V. Wolfenstein,1964 : 4) ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า หมายถึง องค์ประกอบของแนวทางต่าง ๆ ที่บุคคลจะสนองตอบต่อแรงขับ (drive) และความต้องการภายในจิตใจของตนส่วนหนึ่ง และสนองตอบต่อการที่ตนเข้าไปพัวพัน และขัดแย้งกับความเป็นจริงจากภายนอกอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งองค์ประกอบของแนวทางต่าง ๆ เหล่านี้ค่อนข้างจะคงทนและสม่ำเสมอ

เอล์มส์ (สุโขทัยธรรมาธิราช. 2527 : 388-389 อ้างอิงมาจาก A.C. Elms, 1970 : 5) ให้นิยามของบุคลิกภาพว่าหมายถึง ลักษณะทางจิตวิทยาที่เหมือนและแตกต่างกัน ซึ่งเป็นที่มาของพฤติกรรมทางการเมืองที่แตกต่างกัน

อัลพอร์ต (โสภา ชูพิกุลชัย. 2529 : 164 อ้างอิงมาจาก Allport,1937 : 37) ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพคือ ระบบต่าง ๆ ทางร่างกายและจิตใจของบุคคล ซึ่งเป็นตัวกำหนดลักษณะเฉพาะของบุคลิกในการที่จะปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมรอบตัวบุคคลนั้น

วูดเวอร์ธ และมาร์ควิส (โสภา ชูพิกุลชัย. 2529 : 164 อ้างอิงมาจาก R.S.

ลักษณะเฉพาะของบุคลิกลักษณะที่จะปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมรอบตัวบุคคลนั้น

วูดเวิร์ธ และมาร์ควิส (โสภา ชูพิกุลชัย. 2529 : 164 อ้างอิงมาจาก R.S. Woodworth and D.G.Marquis, 1947 : 22) ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า บุคลิกภาพของแต่ละบุคคลจะแสดงให้เห็นได้ชัดเจนจากลักษณะนิสัยในการคิดและการแสดงออก รวมทั้งทัศนคติและความสนใจต่าง ๆ กิริยาท่าทางที่แสดงออกของบุคคลนั้น ตลอดจนปรัชญาชีวิตที่บุคคลนั้นยึดถือ

ลุนด์เบิร์ก (โสภา ชูพิกุลชัย. 2529 : 164 อ้างอิงมาจาก R.Lundin, 1961 : 71) นิยามคำว่า บุคลิกภาพ เป็นเครื่องมือในการกำหนดพฤติกรรมที่มีลักษณะเด่นหลายประการซึ่งบุคคลมีมาเป็นเฉพาะราย

แคทเทล (โสภา ชูพิกุลชัย. 2529 : 164 อ้างอิงมาจาก R.E.Cattell, 1965 : 25) ให้คำจำกัดความ บุคลิกภาพ คือสิ่งที่ช่วยให้เราทำนายได้ว่าบุคคลจะทำอะไร ถ้าเขาตกอยู่ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ

กิลฟอร์ด (โสภา ชูพิกุลชัย. 2529 : 164 อ้างอิงมาจาก J.B.Guilford, 1950 : 5) ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพเป็นแบบลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล

รอส สแก็กเนอร์ (ธีรัช โอสถานนท์. 2534 : 27 อ้างอิงมาจาก Ros Stagner, 1974 : 13) ได้ให้คำนิยามของบุคลิกภาพไว้ว่า "บุคลิกภาพคือ การจัดระบบของสิ่งที่อยู่ภายในตัวบุคลิกลักษณะประกอบด้วยระบบการรับรู้ การคิด อารมณ์และแรงจูงใจ ซึ่งจะเป็นตัวกำหนดลักษณะการตอบสนองที่เป็นแบบเฉพาะของเขาต่อสิ่งแวดล้อม"

บี วัน ฮอลเลอร์ กิลเมอร์ (ธีรัช โอสถานนท์. 2534 : 27 อ้างอิงมาจาก B. von Haller GilmerRos, 1970 : 73) ได้ให้คำนิยามของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพคือ "ลักษณะส่วนรวมของบุคคล ลักษณะที่ปรากฏภายนอกและพฤติกรรมของเขา การรู้ถึงความเป็นตัวตนที่เป็นลักษณะภายในตัวเขา และลักษณะเฉพาะของแบบแผนลักษณะนิสัยที่พอสามารถจะวัดได้ ซึ่งเป็นลักษณะที่มีความถาวรอย่างแท้จริง"

ไดเรนซี (ธีรัช โอสถานนท์. 2534 : 29 อ้างอิงมาจาก Dhirenzo, 1967 : 19) ได้ให้ความหมายว่าเป็นโครงสร้างที่เคลื่อนไหว (dynamic configuration) ของความเตรียมพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมของคนใดคนหนึ่ง ซึ่งเขาได้รับมาและมีลักษณะคงทน

กูด (สุภัททา ปิณฑะแพทย์. 2534 : 101 อ้างอิงมาจาก Good, 1973 : 417) บุคลิกภาพคือ การรวมตัวของการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบทางด้านจิตวิทยาและสังคมของแต่ละบุคคล

ซึ่งเป็นลักษณะที่แสดงออกทางด้านอารมณ์ จิตใจ และพฤติกรรมของบุคคล

นอลล์ (ธีรัช โอสถานนท์.2534 : 29 อ้างอิงมาจาก Victor H. Noll, 1951 : 277) ให้ความหมายบุคลิกภาพว่า หมายถึง ลักษณะทุกอย่างในตัวบุคคลที่สามารถจะตัดสินใจได้ ซึ่งรวมถึงผลรวมของอุปนิสัย พฤติกรรม ได้แก่ สติปัญญา ความรู้ ทักษะ ทักษะ ความสนใจและปฏิกิริยาต่าง ๆ ที่แสดงตอบสนองแวดล้อม กล่าวอย่างกว้าง ๆ ได้ว่า บุคลิกภาพนั้นแสดงให้ทราบถึงคุณนั้น คิดอะไร รู้สึกอย่างไร พูดอย่างไรและทำอะไร

ธีโอดอร์สันและธีโอดอร์สัน (สุโขทัยธรรมาธิราช. 2539 : 387) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพว่า หมายถึงรูปลักษณ์ของแบบอย่างพฤติกรรม ทักษะ ความเชื่อ และค่านิยมที่มารวมกันเป็นลักษณะประจำตัวของคนใดคนหนึ่ง ซึ่งลักษณะประจำตัวเช่นนั้น เป็นที่ประจักษ์ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

* จากความหมายของบุคลิกภาพดังกล่าวมาข้างต้น พอสรุปได้ว่าบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะท่าทาง การแต่งกาย การแสดงออกทั้งทางร่างกาย และจิตใจ ทั้งที่เปิดเผย และไม่เปิดเผย ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากพันธุกรรม การเรียนรู้ การอบรมเลี้ยงดู และสภาพแวดล้อม

✓ 1.1.2 ความสำคัญของบุคลิกภาพ

กันยา สุวรรณแสง (2533 : 4-5) กล่าวว่า บุคลิกภาพมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตในสังคมเป็นอย่างมาก ดังจะพิจารณาได้จากประเด็นต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ความมั่นใจ ผู้ที่มีบุคลิกภาพดี จะมีความมั่นใจการแสดงออกมากขึ้น ทำให้กล้าแสดงออก เพราะคนอื่น ๆ ที่พบเห็นจะให้ความสนใจและเชื่อมั่น ดังนั้นโอกาสของการที่จะประสบความสำเร็จจึงมีมากขึ้น

2. การคาดหมายพฤติกรรม ถ้ารู้ว่าคุณคนนั้นมีบุคลิกภาพอย่างไร จะทำนายได้ว่าในสถานการณ์ใดจะแสดงพฤติกรรมอย่างไร

3. การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถบอกได้ว่าบุคคลหนึ่งแตกต่างจากอีกบุคคลหนึ่งได้ก็โดยอาศัยสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็นประจำสม่ำเสมอแก่ตัวบุคคลนั้น ๆ

4. การตระหนักในเอกลักษณ์ของบุคคล บุคลิกภาพ ทำให้คนมีลักษณะเฉพาะตัวที่เป็นของตนเอง เป็นแบบอย่างแก่เขาคนอื่น

5. การปรับตัวให้เข้ากับคนอื่น ๆ การที่รู้บุคลิกภาพของบุคคลอื่น ทำให้ปรับตัว

เข้ากับเขาได้ง่ายขึ้น เอาชนะศัตรูได้ แก้ปัญหาได้ บุคลิกภาพมีส่วนสำคัญช่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับบุคคลและสถานการณ์ได้ดีขึ้น รวดเร็วขึ้น ง่ายขึ้น

6. ความสำเร็จ คนที่บุคลิกภาพดี ได้เปรียบคนอื่นเสมอ เป็นพื้นฐานแห่งความศรัทธาเชื่อถือแก่ผู้พบเห็น ช่วยให้การงานสำเร็จง่ายขึ้น ได้รับความร่วมมือ และการติดต่อด้วยดีได้รับสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

7. การยอมรับ คนที่มีบุคลิกภาพดีย่อมเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป ใคร ๆ ก็เรียกร้องต้องการ ชอบที่จะให้ร่วมอยู่ในกลุ่มทำให้เกิดความมั่นคงทางจิตใจ

1.1.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

กัญญา สุวรรณแสง (2532 : 76-80) กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลทำให้บุคคลมีลักษณะแตกต่างกัน มีองค์ประกอบใหญ่ ๆ 2 ประการ คือ

1. พันธุกรรม (Heredity) ลักษณะต่าง ๆ ที่ได้รับถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ โดยทางพันธุกรรม เช่น เชื้อชาติ เพศ ชนิดของโลหิต ความบกพร่องบางอย่างทางร่างกาย ลักษณะของความเจริญเติบโต วัยหรืออายุ บุคลิกภาพลักษณะรูปร่างของร่างกาย สติปัญญา ความสามารถที่มีมาแต่กำเนิด

2. สิ่งแวดล้อม (Environment) สภาพการณ์และสิ่งต่าง ๆ ที่เราสัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัส เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของสิ่งที่มีชีวิต นอกเหนือจากพันธุกรรม ซึ่งได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู การคบเพื่อน การสังคม การศึกษา การสมาคม ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา ดินฟ้าอากาศ ที่อยู่อาศัย อาหาร น้ำ ลำดับที่ในการเกิด สื่อมวลชน อุบัติเหตุ โรคภัยไข้เจ็บ

✓ ~~X~~ เขียวศรี วิวิธศิริ (2534 : 80) กล่าวว่า องค์ประกอบที่ส่งผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพ คือ

1. พันธุกรรม คือลักษณะที่ถ่ายทอดมาจากบิดามารดา หรือบรรพบุรุษ มีทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ พันธุกรรมอยู่เหนือการควบคุมใด ๆ มีอิทธิพลเหนือความเจริญเติบโต บุคลิกภาพที่เกิดโดยพันธุกรรมนี้ เห็นได้ชัดตั้งแต่แรกเกิด และยาววัย

2. สิ่งแวดล้อม เช่น อาหาร อากาศ สถานที่อยู่ การอบรมเลี้ยงดู ซึ่งอาจแยกพิจารณาเป็น 2 ด้าน

2.1 สิ่งแวดล้อมหรือประสบการณ์ภายในครอบครัว ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดู บรรยากาศภายในครอบครัว ทัศนคติของบิดามารดา การเลียนแบบ

2.2 สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคมวัฒนธรรม ได้แก่ ประเพณีวัฒนธรรม

สุโขทัยธรรมมาธิราช (2537 : 617) กล่าวว่าบุคลิกภาพของคนเรานั้นไม่ว่าจะเป็นบุคลิกภายนอกหรือบุคลิกภาพภายในก็ตาม ส่วนหนึ่งจะเป็นส่วนที่ติดตัวมาแต่เกิดอันเนื่องมาจากอิทธิพลของกรรมพันธุ์ และอีกส่วนหนึ่งมาจากสภาวะแวดล้อม ประสบการณ์และวัฒนธรรม

ประดิษฐ์ ตันสุรัตน์ (2538 : 48) ได้กล่าวว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพมี 2 ปัจจัยใหญ่ คือ

1. พันธุกรรม ทุกคนที่เกิดมาได้รับพันธุกรรมจากบิดามารดา หรือบรรพบุรุษ และมีบุคลิกภาพ ของคนใดคนหนึ่ง โดยเฉพาะนับเป็นบุคลิกภาพประจำตัว
2. สิ่งแวดล้อม ตั้งแต่เด็กเกิดมา พ่อ แม่ ญาติพี่น้อง และครู มีส่วนเกี่ยวข้องในการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ความรับผิดชอบ ความประพฤติ นิสัยใจคอ การศึกษา ดังนั้น ในระยะเวลาระหว่างที่เด็กเจริญเติบโตมา ถ้าหากเด็กไม่ได้รับการอบรมสั่งสอน หรือได้รับการอบรมสั่งสอนที่ไม่ถูกต้อง บุคลิกภาพก็ย่อมผิดปกติมากขึ้น

นิตยา แก้วเล็ก (2538 : 18) กล่าวว่า ทั้งพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม ต่างมีบทบาทที่สำคัญในการหล่อหลอมบุคลิกภาพของบุคคล แต่การที่จะแยกให้เห็นอย่างชัดเจนว่าด้านไหนมีอิทธิพลมากหรือน้อยนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของบุคคล และวัฒนธรรมที่คนแต่ละคนเกี่ยวข้องอยู่เป็นสำคัญ

จำรัส แจ่มจันทร์ (2539 : 28) สรุปว่า ปัจจัยที่มีผลต่อบุคลิกภาพ ประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านร่างกาย จิตใจ การเรียนรู้ และสภาพสิ่งแวดล้อม ทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันไปตามสภาพของตนเอง

เชิดชาย ภูทอง (มปป. : 13) สิ่งที่จะช่วยให้บุคลิกภาพดีหรือเลวนั้นมีหลายประการ ได้แก่

1. รูปร่างท่าทาง หน้าตา มีส่วนในการกำหนดบุคลิกภาพอย่างมากจึงต้องระมัดระวังในการแสดงออกของกิริยาท่าทางให้เป็นที่ยอมรับของผู้ที่ได้พบเห็นอยู่เสมอ
2. โสฬส มีผลต่อจิตใจ และกิริยาของเราได้มาก ความเปลี่ยนแปลงของโสฬสมาจาก อาหาร เครื่องดื่ม ซึ่งมีผลทำให้บุคลิกภาพเสีย
3. ต่อมน้ำในร่างกาย หากต่อมต่าง ๆ ทำงานผิดปกติก็จะทำให้บุคลิกภาพเสีย เช่น ต่อมน้ำลายหรือต่อมไทรอยด์ทำงานมากจะทำให้อารมณ์อ่อนไหว ตกใจง่าย ถ้าต่อมน้ำนมน้อยจะกลายเป็นง่วงซึม เป็นต้น

4. สุขภาพ ถ้าสุขภาพดี อารมณ์แจ่มใส ร่าเริง ถ้าสุขภาพไม่ดี มักเฉื่อยชา ต้อ
ดิ่ง โกรธง่าย เกียจคร้าน จึงต้องเอาใจใส่สุขภาพด้วย

5. สภาพแวดล้อม มีอิทธิพลต่อสติปัญญา และบุคลิกภาพอย่างมาก เช่น ในเรื่อง
อุดมคติ เจตคติ กิริยามารยาท

1.1.4 ทฤษฎีบุคลิกภาพ (Theories of Personality)

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้จะกล่าวถึงเฉพาะทฤษฎีบุคลิกภาพของเรย์มอนด์ บี แคท
เทล เพราะผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (นวลละออ สุภาพล, 2536 : 205)

ทฤษฎีบุคลิกภาพของแคทเทล (Cattell's Factor Theory) กล่าวได้ว่าเป็น
ทฤษฎีที่มีรากฐานมาจากทฤษฎีของอัลพอร์ท (Allport) ซึ่งได้ให้ความหมายของคำว่า ลักษณะ
นิสัยไว้อย่างกว้างขวาง การค้นคว้าของอัลพอร์ท ในเรื่องคำจำกัดความของลักษณะนิสัย การ
แบ่งประเภท ตลอดจนการเน้นความสำคัญของทฤษฎีลักษณะนิสัยว่าแตกต่างไปจากทฤษฎีการแยก
ประเภท เช่น แบบของคาร์ล กุสตาฟ จุง (Carl Gustav Jung) เป็นสิ่งที่ยอมรับกันอย่าง
กว้างขวางในวงการจิตวิทยา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการวางรากฐานในการวิจัยค้นคว้า เพื่อหา
ลักษณะการทำซ้ำ ๆ อันเป็นหัวใจของคำจำกัดความในเรื่องบุคลิกภาพ (เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว,
2515 : 1)

แคทเทล (Cattell, 1970 : 320) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า บุคลิกภาพว่า
"บุคลิกภาพ คือ การยอมรับคำทำนายสิ่งที่คุณจะกระทำในสถานการณ์หนึ่ง ๆ" จุดประสงค์ของ
การค้นคว้าทางจิตวิทยาในเรื่องบุคลิกภาพคือ การตั้งกฎเพื่อคาดการณ์การกระทำที่แตกต่างกันในสังคม
และในสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ บุคลิกภาพเป็นพฤติกรรมทั้งหมดของแต่ละบุคคล หมายถึง ผลรวมของ
พฤติกรรมภายในและพฤติกรรมภายนอก การศึกษาเรื่องบุคลิกภาพจึงเน้นการศึกษา พฤติกรรม
รวม มิได้เน้นเฉพาะพฤติกรรมที่แสดงออกในแต่ละวันเท่านั้น แคทเทลอธิบายบุคลิกภาพในรูปของ
ลักษณะนิสัย (Traits) สามารถจะพบได้ทั่ว ๆ ไปในทุก ๆ คน (Common Traits) และขณะ
เดียวกันลักษณะนิสัยยังเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละบุคคล (Unique Traits) ดังนั้น การที่จะ
เข้าใจ ทฤษฎีของแคทเทล จึงจำเป็นต้องศึกษาความหมายของลักษณะนิสัย (Traits) ของ
อัลพอร์ทด้วย

1.1.5 ธรรมชาติของบุคลิกภาพ

แคทเทล (Hall And Lindzey, 1978 : 523-547 ; citing

Cattell. 1950 : 616) ให้ความหมาย บุคลิกภาพไว้อย่างกว้าง ๆ ว่า "บุคลิกภาพ คือ สิ่งที่เราทำนายได้ว่า บุคคลทำอะไรในสถานการณ์ที่กำหนดให้ จุดมุ่งหมายของการวิจัยทางจิตวิทยาในเรื่องของบุคลิกภาพ คือการสร้างกฎว่าบุคคลที่แตกต่างกัน จะทำอะไรในสถานการณ์ทางสังคม และสิ่งแวดล้อมทั่ว ๆ ไป บุคลิกภาพเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคล ทั้งพฤติกรรมที่เปิดเผย และที่ซ่อนอยู่ภายใน โดยที่แคทเทิลจะจงว่าการศึกษาบุคลิกภาพจะครอบคลุมพฤติกรรมทั้งหมด ไม่ได้แยกออกเป็นส่วน ๆ ดังเช่นที่เคยมีการศึกษากันมา ดังนั้นเราจะสามารถเข้าใจพฤติกรรมย่อย ๆ ได้อย่างชัดเจน ต่อเมื่อเราได้เห็นภาพรวมทั้งหมดของบุคคลนั้น

1.1.5.1 ลักษณะนิสัย (Traits)

แคทเทิลมองบุคลิกภาพว่า เป็นโครงสร้างของลักษณะนิสัยที่ซับซ้อนและมีความแตกต่างกัน ลักษณะนิสัยเป็นมโนภาพสำคัญของแคทเทิล ซึ่งเขาเห็นว่ามีความสัมพันธ์กับตัวแปรทางจิตวิทยาอื่น ๆ จำนวนมาก ลักษณะนิสัยเป็นโครงสร้างของจิต (Mental Structure) เป็นตัวอธิบายและแสดงความคงที่ของพฤติกรรม ลักษณะนิสัยนี้แบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ ลักษณะนิสัยพื้นผิว (Surface Traits) และลักษณะนิสัยต้นตอ (Source Traits) ความแตกต่างคือ ถ้าเป็นกลุ่มตัวแปรที่สังเกตเห็นได้ชัดเจน และมีลักษณะร่วมกัน เรียกว่า ลักษณะนิสัยพื้นผิว ส่วนลักษณะนิสัยต้นตอจะแทนตัวแปรที่ซ่อนอยู่ภายใน อันเป็นตัวกำหนดลักษณะนิสัยพื้นผิวทั้งหลาย

แคทเทิลให้ความสำคัญกับลักษณะนิสัยต้นตอมากกว่าลักษณะนิสัยพื้นผิว เพราะถือว่าเป็นโครงสร้างที่มีอิทธิพลอย่างแท้จริงต่อบุคลิกภาพ และจะช่วยทำให้การวินิจฉัยปัญหาทางบุคลิกภาพต่าง ๆ ลักษณะนิสัยพื้นผิวเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะนิสัยต้นตอต่าง ๆ และมีความคงที่ ลักษณะนิสัยพื้นผิวเป็นตัวแทนของผลรวมขององค์ประกอบดังกล่าว นั้นย่อมแสดงว่าลักษณะนิสัยต้นตอได้ถูกแบ่งแยกออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นผลจากพันธุกรรมกับส่วนที่เป็นผลจากสิ่งแวดล้อม ลักษณะนิสัยที่เป็นผลมาจากพันธุกรรม เรียกว่า Constitutional Traits และลักษณะนิสัยที่เป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อม เรียกว่า Environmental Mold Traits

แบ่งลักษณะนิสัยตามรูปแบบที่แสดงออกมาจะได้ 3 แบบ คือ

1. ลักษณะนิสัยด้านพลัง (Dynamic Traits) เป็นลักษณะนิสัยที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมเพื่อห้บรรลุจุดมุ่งหมาย

2. ลักษณะนิสัยด้านความสามารถ (Ability Traits) เป็นลักษณะนิสัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการทำใหบรรลุเป้าหมายของแต่ละบุคคล

โดยสรุป หน่วยวัดพลังแบ่งได้เป็น 4 ส่วน คือ

1.2.1 การตอบสนองการรับรู้ (Perceptual Response)

1.2.2 การตอบสนองทางอารมณ์ (Emotional Response)

1.2.3 การกระทำที่นำไปสู่เป้าหมาย (Instrumental Act Leading to the Goal)

1.2.4 เป้าหมายที่ทำให้พอใจ (The Goal Satisfaction Itself)

1.3 ความรู้สึกทางใจ (Sentiments) เป็นลักษณะนิสัยด้านพลังที่เป็นผลมาจากสิ่งแวดล้อม เป็นสิ่งที่คู่กับหน่วยวัดพลัง (Ergs) แตกต่างกันที่ความรู้สึกทางใจเป็นผลมาจากประสบการณ์หรือองค์ประกอบของวัฒนธรรมสังคมมาใช้สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด ความรู้สึกทางใจเป็นสิ่งที่ทำให้บุคคลแสดงความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งอย่างแนบแน่น และแสดงความรู้สึกหรือปฏิกิริยาในแบบที่ชัดเจนออกมา ซึ่งเกิดขึ้นจากการรวบรวมทัศนคติที่มีต่อสถาบันทางสังคมหรือต่อบุคคลที่เคยประสบมาในชีวิต ความรู้สึกทางใจที่พบในการวิจัยของแคทเทิล และคณะ ได้แก่ การประกอบอาชีพ กีฬาและเกม ความสนใจทางเครื่องจักรกล ศาสนา พ่อแม่ คู่สมรส และตนเอง ซึ่งความรู้สึกทางใจเกี่ยวกับตนเอง (Self Sentiment) นี้เป็นตัวที่มีบทบาทสำคัญในทฤษฎีของแคทเทิล เพราะทัศนคติเกือบทั้งหมด สะท้อนให้เห็นความรู้สึกทางใจเกี่ยวกับตนเองในระดับที่ไม่มากนักน้อยตนเอง (Self) เป็นตัวควบคุมพฤติกรรมของบุคคลให้มั่นคง และมีบูรณาการ ในทางทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ก็คือ Ego และ Superego นั้นเอง

1.4 การประสานสัมพันธ์ของพลังต่าง ๆ (Dynamic Lattice) เป็นการจัดระบบโดยวิธีการที่ซับซ้อนในโครงสร้างของความคิด และแรงจูงใจในลักษณะนิสัยด้านพลัง (Dynamic Traits) หรือกล่าวได้ว่าลักษณะนิสัยต่าง ๆ จะมีการประสานสัมพันธ์กัน แคทเทิลเชื่อในความคิดของ เมอร์เรย์ (Murray) ในเรื่องความสัมพันธ์ ระหว่างความต้องการต่าง ๆ ซึ่งจะทำหน้าที่ควบคุม และทำให้เกิดลักษณะนิสัยอื่น ๆ ตามมาก่อนที่จะบรรลุเป้าหมาย แคทเทิลย้าว่า นักทฤษฎีบุคลิกภาพต้องไม่เพียงแต่สามารถอธิบาย และวัดลักษณะนิสัยชนิดต่าง ๆ ของบุคคลได้เท่านั้น แต่จะต้องอธิบายได้ว่า ลักษณะนิสัยเหล่านั้นมีการประสานสัมพันธ์กันอย่างไร เพราะเมื่อทราบแล้วก็จะช่วยให้สามารถหาความซับซ้อน และสาเหตุต่าง ๆ ของพฤติกรรม ซึ่งเกิดจากการประสานสัมพันธ์กันของความสนใจ ทัศนคติ อารมณ์

2. ลักษณะนิสัยด้านความสามารถ (Ability Traits) หมายถึงทักษะของบุคคลใน

การจัดกระทำความซับซ้อนของสถานการณ์ที่เกิดขึ้น สถิติปัญญาเป็นตัวอย่างที่ดีของอุปนิสัย หรือเป็นลักษณะนิสัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการทำให้งานบรรลุเป้าหมายของแต่ละบุคคล

3. ลักษณะนิสัยด้านอารมณ์ (Temperament Traits) หมายถึงแนวโน้มต่าง ๆ ที่เป็นรูปแบบของแต่ละบุคคล หรือเป็นลักษณะนิสัยที่เกี่ยวกับรูปแบบของการตอบสนอง เช่น ความเร็ว พลังหรือการโต้ตอบทางอารมณ์

1.1.5.2 ^๕ขั้นพัฒนาการของบุคลิกภาพ (Stages of Personality Development)

แคทเทล (Cattell) ศึกษาพัฒนาการของบุคลิกภาพ 2 วิธี คือ

1. ศึกษาจากพัฒนาการทางกาย และอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมที่มีผลร่วมกัน
2. ศึกษาจากวุฒิภาวะ และการเรียนรู้

แคทเทลศึกษากับเด็กและผู้ใหญ่โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อหาองค์ประกอบของบุคลิกภาพที่เหมือนกันในคนที่อายุต่างกัน สรุปแล้วสิ่งที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของบุคลิกภาพในความคิดของแคทเทล ได้แก่ พันธุกรรม การเรียนรู้ วุฒิภาวะ สภาวะ และสิ่งแวดล้อม โดยครอบคลุมอิทธิพลมากที่สุด

แคทเทล (Cattell, 1950 : 168-619) ได้แบ่งขั้นพัฒนาการนับตั้งแต่คลอดจนถึงวัยชราดังนี้

1. ระยะแรกเกิด - 5 ขวบ ในระยะนี้ แคทเทล ยอมรับอย่างยิ่งในความคิดเห็นของพรอยด์ว่าระยะนี้เป็นระยะถูกกำหนด โดยความคิดขัดแย้งต่าง ๆ (conflicts) เป็นระยะสำคัญในพัฒนาการของบุคลิกภาพ

2. ระยะ 6 - 13 ปี เป็นระยะที่เด็กเปลี่ยนความซื่อสัตย์ภักดีจากพ่อแม่ไปสู่กลุ่มเพื่อน แคทเทล มองระยะนี้ว่าเป็นระยะปราศจากความกังวลใจ เด็กแผ่ขยายความรักจากพ่อแม่และรักตนเองไปสู่บุคคลอื่น เป็นช่วงที่ Ego รวบรวมความมั่นคงแข็งแรง

3. วัยรุ่น เริ่มตั้งแต่อายุ 14 ปี จนถึง 24 ปี แคทเทลกำหนดระยะวัยรุ่นนี้ยาวนานกว่านักจิตวิทยาคนอื่น ๆ ระหว่างวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างรวดเร็วทั้งในเด็กชายและเด็กหญิง และเป็นระยะที่มีความไม่มั่นคงทางอารมณ์เพิ่มขึ้น มีความไม่คล่องตัวทางสังคม มีความสนใจในเรื่องเพศ ซึ่งทำให้เกิดความขัดแย้ง (Conflict) ในเรื่องต่าง ๆ โดยสาเหตุของความขัดแย้งมีดังนี้

3.1 ต้องการอิสระจากพ่อแม่

3.2 ความต้องการสถานภาพในอาชีพ การเตรียมตัวสำหรับการประกอบอาชีพ และการประสบความสำเร็จในรายได้ที่จะเลี้ยงตัวเอง

3.3 การไม่ได้รับความพึงพอใจที่จะทำให้เกิดความประทับใจแก่เพศตรงข้าม

3.4 การไม่ได้รับความรู้สึกมั่นคงทางจิตใจ

ถ้าหากวัยรุ่นสามารถผ่านพ้นความขัดแย้งเหล่านี้ได้ก็จะทำให้เกิดบุคลิกภาพ และเกิดความพึงพอใจในภาพของตน (Self-Concept)

4. วัยวุฒิภาวะ (maturity) อายุ 25 - 55 ปี เป็นระยะที่การเปลี่ยนแปลงของบุคลิกภาพมีน้อย แม้จะมีความเสื่อมของร่างกาย แต่เป็นวัยแห่งประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ และความคิดสร้างสรรค์ ในระยะปลายของวัยนี้ จะมีแนวโน้มความสนใจในกิจกรรมทางเพศเพิ่มขึ้น

5. วัยชรา (old age) อายุ 56 ปีขึ้นไป เป็นระยะที่มีความเสื่อมอย่างรวดเร็วในพลังทางกาย แคทเทิลกล่าวว่า ลักษณะนิสัยของบุคคลในวัยชรา มีดังนี้ คือ กังวลการเงิน กังวลในสุขภาพ มีความรู้สึกที่ไม่เป็นที่ต้องการ โดดเดี่ยว อ้างว้าง รู้สึกสงสัยไม่แน่ใจ ความสนใจแคบ สูญเสียความจำ ยึดมั่นในความคิดของตนเอง ซ้ำพูด ซ้ำคุย โดยเฉพาะเรื่องในอดีต เอาใจใส่เรื่องเล็กน้อย ๆ มีความรู้สึกไม่เพียงพอ ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกไม่มั่นคง และวิตกกังวล มีความรู้สึกผิด กิจกรรมทางเพศลดลง แต่ความสนใจในเรื่องเพศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในผู้ชาย ไม่มีระเบียบ ไม่สะอาด หัวเก่า ไม่มีความสามารถที่จะปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ และการให้ความร่วมมือกับสังคมลดลง

1.1.5.3 เทคนิคของแคทเทิล (Cattell's technique)

แนวความคิดของแคทเทิลมีลักษณะเป็นความคิดเชิงประจักษ์ กล่าวคือ ได้มาจากการเก็บข้อมูลอย่างกว้างขวางเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการพัฒนาแบบทดสอบทางสถิติปัญหา เพื่อหาองค์ประกอบทางสถิติปัญหาว่า ในบรรดาการกระทำทั้งหลายของมนุษย์นั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญอะไรบ้าง แนวความคิดนี้ สเปียร์แมน (Spearman) ได้เป็นผู้บุกเบิกมาก่อน เขากล่าวว่าถ้ามีแบบทดสอบที่สัมพันธ์กันที่มีความเกี่ยวพันกันหรือวัดความสามารถในเชิงเกี่ยวพันกันแล้ว คะแนนที่ได้เมื่อนำมาวิเคราะห์จะปรากฏเป็น 2 แบบ คือ แบบแรกเป็นองค์ประกอบทั่ว ๆ ไป (General Factor) และแบบที่สองเป็นองค์ประกอบเฉพาะ (Specific Factor) ต่อมาในปี 1931

เทอร์สโตน (Thurstone) ได้นำวิธีการของสเปียร์แมนมาดัดแปลงเรียกว่า Multiple Factors Analysis ซึ่งทำให้การวิเคราะห์เชิงประจักษ์ได้รับการยอมรับ และมีการค้นคว้ากันอย่างกว้างขวาง

แคทเทลได้ใช้ การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ในการชี้ความแตกต่างด้านบุคลิกภาพ กระบวนการของการวิเคราะห์องค์ประกอบ มีดังนี้

1. เก็บข้อมูลจำนวนมากจากกลุ่มตัวอย่างหรือบุคคลจำนวนมาก ข้อมูลจำนวนมากนี้ควรจะได้มาจากหลายสภาพการณ์
2. เมื่อได้คะแนนเหล่านี้มาจะมีการวิเคราะห์องค์ประกอบ เพื่อหาองค์ประกอบหรือแหล่งของความแปรปรวนของคะแนน
3. องค์ประกอบของความแปรปรวนนี้จะใช้เป็นการอธิบายถึงการที่คะแนนในแต่ละชุดว่ามีพื้นฐานจากอะไร
4. นอกจากการที่จะต้ององค์ประกอบเหล่านี้มาแล้ว ยังให้คำตอบได้ว่าองค์ประกอบใดมีอิทธิพลต่อคะแนนที่ได้มาน้อยเพียงใด

จากทฤษฎีของแคทเทล (Cattell) สรุปได้ว่าทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญต่อลักษณะนิสัยของแต่ละบุคคลอันประกอบด้วยลักษณะนิสัยพื้นผิ และนิสัยต้นตอ โดยเน้นลักษณะนิสัยต้นตอว่ามีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของบุคคลโดยทั่ว ๆ ไป

1.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

อบอวล หกสุวรรณ (2516 : 168 - 175) ได้ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพครูกับแพทย์ เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพ 16 ด้าน และความเกรงใจของบุคลิกในอาชีพแพทย์ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูอาจารย์จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา 3 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 66 คน โดยใช้แบบทดสอบ 16 PF ของแคทเทล และแบบทดสอบวัดความเกรงใจของ วีรยุทธ วิเชียรโชติ และคณะ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ t-test ผลที่ได้แสดงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้

1. กลุ่มแพทย์ มีบุคลิกภาพในด้านทำตามความเป็นจริง (M-) และมีบุคลิกภาพในด้านมีเล่ห์เหลี่ยม (N+) มากกว่ากลุ่มครู ($\alpha = .01$)
2. แพทย์ชายมีบุคลิกภาพด้านทำตามความเป็นจริง (M-) และมีบุคลิกภาพใน

ด้านมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+) มากกว่าครูชาย ($\alpha = .05$) และครูชายมีบุคลิกภาพในด้านถือตนเป็นสำคัญ (E^+) มากกว่าแพทย์ชาย ซึ่งค่อนข้างถ่อมตน (E^-) ($\alpha = .05$)

3. แพทย์หญิงมีบุคลิกภาพด้านทำตามความเป็นจริง (M^-) และมีบุคลิกภาพในด้านมีเล่ห์เหลี่ยม (N^+) มากกว่าครูหญิง ($\alpha = .01$)

4. ครูชายมีบุคลิกภาพในด้านถือตนเป็นสำคัญ (E^+) มากกว่าครูหญิง ซึ่งค่อนข้างถ่อมตน (E^-) และครูหญิงมีบุคลิกภาพในด้านจิตใจอ่อนแอ มากกว่าครูชาย

✓ วิทยุ วิชาสารณ (2522 : 61 - 62) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบบุคลิกภาพกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อหาความสัมพันธ์ของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับองค์ประกอบของบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้าน ซึ่งวัดโดยแบบทดสอบที่ดัดแปลงและปรับปรุงจากแบบทดสอบของแคทเทิล ชื่อ The Sixteen Personality Factor Questionnaire Form B กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตที่สำเร็จการศึกษานปี 2520 จำนวน 436 คน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก การศึกษาค้นคว้าได้แยกวิเคราะห์ตามวิชาเอก เพศ อายุ สภาพการทำงาน และสถานภาพสมรส จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. เครื่องมือวัดบุคลิกภาพ มีความเที่ยงตรง และเชื่อมั่นในการวัดบุคลิกภาพของนิสิตที่สอบคัดเลือกได้

2. องค์ประกอบของบุคลิกภาพทั้ง 16 ด้าน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.249 ($\alpha = 0.5$)

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับองค์ประกอบของบุคลิกภาพ มีความสัมพันธ์สูง เมื่อแยกวิเคราะห์ตามวิชาเอก มากกว่าการแยกวิเคราะห์อย่างอื่น

4. องค์ประกอบของบุคลิกภาพ มีอำนาจพยากรณ์สูง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 6 ตัวแรก I (จิตใจเข้มแข็ง - จิตใจอ่อนแอ) A (สำรวจ - ชอบออกสังคม) L (ไว้วางใจ - ระแวง) H (ซื่อสัตย์ - กล้าเข้าสังคม) F (เคร่งเครียด - ทำตามสบาย) B (สติปัญญา)

ศิริลักษณ์ มโนรมย์ (2527 : 64 - 67) ได้เปรียบเทียบบุคลิกภาพของผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนที่อยู่ตามมาตรฐานระดับดี และมาตรฐานระดับควรปรับปรุงกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร 144 คน ครู 565 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF

ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนมีบุคลิกภาพไปในทางเดียวกัน และถ้านำผลมาเปรียบเทียบบุคลิกภาพระหว่างผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนปรากฏว่า ผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานระดับดี มีบุคลิกภาพต่างกันในด้านชอบแสดงออก ด้านความเคร่งขรึม ด้านอาศัยกลุ่ม และด้านความเคร่งเครียด ส่วนผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานระดับควรปรับปรุง มีบุคลิกภาพต่างกันด้านใจอ่อน ด้านควบคุมตนเองไม่ได้ ผู้บริหารทั้งสองกลุ่มมีบุคลิกภาพที่ต่างกันในด้านความเคร่งขรึม ประสาทมั่นคง ด้านการชอบแสดงออก และด้านอนุรักษ์นิยม

พจนารถ แดงพลอย (2532 : 148) ศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครูและครูแนะแนวที่ประสบความสำเร็จในอาชีพในโรงเรียนมัธยม เขตการศึกษา 1 โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างเป็นครูที่ประสบความสำเร็จในอาชีพจำนวน 24 คน และครูแนะแนวที่ประสบความสำเร็จในอาชีพจำนวน 20 คน โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF ของ แคทเทิล พบว่า ครูประสบความสำเร็จในอาชีพมีคะแนนบุคลิกภาพสูงในองค์ประกอบด้านสติปัญญา (B^+) มโนธรรม (G^+) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N^+) และความอิสระเสรี (Q_1^+) และได้คะแนนบุคลิกภาพต่ำในองค์ประกอบด้านกล้าแสดงออก (E^-) และความร่าเริง (F^-)

ครูแนะแนวที่ประสบความสำเร็จในอาชีพได้คะแนนบุคลิกภาพในองค์ประกอบในองค์ประกอบด้านสติปัญญา (B^+) ความระแวดระวัง (L^+) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N^+) และได้คะแนนบุคลิกภาพต่ำในองค์ประกอบการกล้าแสดงออก (E^-) และความร่าเริง (F^-) ครูที่ประสบผลสำเร็จในอาชีพได้คะแนนบุคลิกภาพในองค์ประกอบด้านมโนธรรม (G^+) สูงกว่าครูแนะแนวที่ประสบความสำเร็จในอาชีพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ พบว่า ได้คะแนนบุคลิกภาพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ประคอง เกื่อนการ (2532 : 56-58) ศึกษาบุคลิกภาพของศึกษานิเทศก์สังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยใช้แบบทดสอบ 16 PF Form A โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่าง เป็นศึกษานิเทศก์ดีเด่น จำนวน 70 คน ศึกษานิเทศก์ จำนวน 345 คน รวมทั้งสิ้น 415 คน พบว่า ศึกษานิเทศก์ดีเด่น ได้คะแนนบุคลิกภาพสูงในองค์ประกอบ ด้านการเข้าสังคม (A) ด้านสติปัญญา (B) ด้านมโนธรรม (G) ด้านความระแวดระวัง (L) ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ด้านความวิตกกังวล (O) ด้านความอิสระเสรี (Q_1) ด้านการควบคุมอารมณ์ (Q_3) และได้คะแนนต่ำในองค์ประกอบ ด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) ด้านการแสดงออก (E) และด้านความร่าเริง (F)

ส่วนศึกษานิเทศก์ ได้คะแนนสูงในองค์ประกอบด้านการเข้าสังคม (A) ด้านมนุษยธรรม (G) ด้านจิตใจอ่อนโยน (I) ด้านความระแวดระวัง (L) ด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ด้านความวิตกกังวล (O) ด้านความอิสระเสรี (Q₁) และด้านความเครียด (Q₄) ได้คะแนนต่ำในองค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) ด้านการกล้าแสดงออก (E) และด้านความร่าเริง (F) ด้านการเงินธนาคาร (M) ส่วนองค์ประกอบของบุคลิกภาพที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ศึกษานิเทศก์ดีเด่นได้คะแนนบุคลิกภาพในองค์ประกอบด้านสติปัญญา (B) ด้านการควบคุมอารมณ์ (Q₃) สูงกว่าศึกษานิเทศก์ในองค์ประกอบด้านความร่าเริง (F) การกล้าเผชิญ (H) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ได้คะแนนบุคลิกภาพด้านการกล้าแสดงออก (E) ด้านความวิตกกังวล (O) ต่ำกว่าศึกษานิเทศก์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัย การใช้แบบทดสอบ 16 PF ในการศึกษาบุคลิกภาพของครูในประเทศไทย สรุปได้ว่า ครูไทยมีบุคลิกภาพด้านสติปัญญาสูง (B⁺) มีมนุษยธรรม (G⁺) มีความเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N⁺) แต่มีความร่าเริงน้อย (F⁻) มีความระแวดระวังสูง (L⁺) เป็นคนมีอิสระเสรี (Q₁⁺) และพึ่งกลุ่ม (Q₂⁻) ทั้งนี้องค์ประกอบบุคลิกภาพด้านต่าง ๆ ของครูจะเปลี่ยนแปลงไปตามตัวแปรที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา เช่น เพศ อายุ อาชีพ รวมถึงการเปรียบเทียบความสำเร็จงานอาชีพของครูด้วยกัน

นิตยา แก้วเล็ก (2538 : 120) ได้ศึกษาบุคลิกภาพของนิสิตพลศึกษา คณะพลศึกษา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาบุคลิกภาพของนิสิตพลศึกษา และเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนิสิตพลศึกษาในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามวิชาเอกและชั้นปี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้เป็นนิสิตคณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 3 วิชาเอก คือ เอกพลศึกษา สันทนาการ และสุขศึกษา ชั้นปีที่ 1, ชั้นปีที่ 2, ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 จำนวน 264 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (Sixteen Personality Factor Questionnaire) ของเรย์มอนด์ บี แคทเทล (Raymond B. Cattell) การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้ F-Test ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. นิสิตพลศึกษา มีบุคลิกภาพด้าน การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น เครียด และช่างสงสัย ชอบทดลอง มีอิสระเสรี วิตกกังวล สามารถพึ่งพาตนเอง อยู่ในระดับค่อนข้างสูง มีบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม ความมั่นคงทางอารมณ์ การกล้าแสดงออก ความมีมนุษยธรรม การกล้าเผชิญ จิตใจอ่อนโยน เงินธนาคาร และการควบคุมตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง ส่วน

บุคลิกภาพด้านความร่าเริงตลอดทั้งสติปัญญา และการคิดการตัดสินใจอยู่ในระดับต่ำกว่าปานกลาง เล็กน้อย

2. นิสิตพลศึกษา วิชาเอกต่างกันมีบุคลิกภาพด้านความร่าเริง มโนธรรม การพึ่งตนเอง ตลอดทั้งมีสติปัญญา การคิดและการตัดสินใจ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

3. นิสิตพลศึกษา แต่ละชั้นปีมีบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม ด้านสติปัญญา ความมั่นคงทางอารมณ์ ความกล้าแสดงออก ความร่าเริง มโนธรรม จิตใจอ่อนโยน ความระแวง ความวิตกกังวล ความอิสระเสรี การพึ่งตนเอง ตลอดทั้งมีสติปัญญา การคิด และการตัดสินใจ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

④ จุฑามาศ ใจนักรบ (พระดา สุริยคุณ, 2535 : 32-33 อ้างอิงมาจาก จุฑามาศ ใจนักรบ, 2523 : 86-90) ได้ทำการศึกษาวิจัยในกลุ่มนักเรียนเตรียมทหารรุ่นปี พ.ศ. 2527 เกี่ยวกับคุณภาพของนักเรียนเตรียมทหาร ซึ่งปรากฏว่าคุณภาพของนักเรียนเตรียมทหารรุ่นปี พ.ศ. 2527 พังมี 13 ด้าน โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. ลักษณะสมบัติแห่งภาวะผู้นำ (Leadership Traits) ประกอบด้วยคุณภาพ 5 ด้าน คือ สติปัญญา ร่างกาย อุนิสัย นิสัย และอารมณ์ ซึ่งลักษณะคุณภาพที่สำคัญมีดังต่อไปนี้ คือ ความซื่อสัตย์ ยอมรับความสามารถของผู้อื่น มีสุขภาพจิตดี ตรงต่อเวลา ล้ำนิกานหน้าที่ และความรับผิดชอบ มีอารมณ์หนักแน่นมั่นคง เป็นต้น

2. ลักษณะสมบัติแห่งความรู้ความสามารถทางวิชาการ (Academic Traits) ประกอบด้วยคุณภาพทางวิชาการ 8 ด้าน โดยมีความรู้ในด้านวิชาการ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย สังคมศาสตร์ พละนามัย และศิลปศาสตร์ และมีความสามารถที่สำคัญคือ มีความสามารถในการว่ายน้ำ การฝึกทำบุคลิกมือเปล่า แกวชิต มีความสามารถอ่าน ฟัง พูด เขียนหนังสือได้เป็นอย่างดี มีคุณสมบัติผู้ดี สามารถป้องกันตัวและฝึกกายบริหารเป็นหมู่ได้ เป็นต้น

จากการวิจัยในครั้งนี้ยังพบว่า นอกจากทหารควรจะต้องมีความรู้ทางวิชาการแล้ว ยังต้องมีบุคลิกภาพหรือลักษณะความเป็นผู้นำอีกด้วย ลักษณะทั้งสองจะต้องมีควบคู่กันไป จะมีเพียงอย่างหนึ่งอย่างใดไม่ได้

✓ ดำรง จินดารัตน์ (พระดา สุริยคุณ, 2535 : 3 อ้างอิงมาจาก ดำรง จินดารัตน์ 2524 : 175-185) ได้ทำการศึกษาวิจัย เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหาร เกี่ยวกับความสอดคล้องของหลักสูตร วิทยาศาสตร์ โรงเรียนเตรียมทหารกับคุณลักษณะที่ต้องการของทหารและตำรวจ โดยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้น 2 ชุด ชุดแรกเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่ต้องการของทหารและตำรวจในแต่ละเหล่า ชุดที่สองเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความสอดคล้องของคุณลักษณะที่ต้องการ ซึ่งคัดเลือกจากแบบสอบถามชุดที่หนึ่ง กับหลักสูตรวิทยาศาสตร์ของโรงเรียนเตรียมทหาร ใช้ตัวอย่างที่มาจากประชากรครู 29 คน นักเรียนเตรียมทหาร 499 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า จากการทดสอบค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และ .01 คุณลักษณะที่พึงต้องการมีดังต่อไปนี้

ทหารบก มีคุณลักษณะ คือ มีกำลังกายเข้มแข็ง มีบุคลิกลักษณะดี สง่าผ่าเผย อุดมทุน กล้าหาญเชื่อมั่นในตนเอง สามารถใช้ความคิดตัดสินใจได้อย่างว่องไว มีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ มีความจงรักภักดีต่อสถาบันทั้งสามของชาติ มีเมตตา เสียสละ มุ่งบำเพ็ญตนเอง เพื่อความสุขของส่วนรวม

ตำรวจ มีคุณลักษณะ คือ มีสุขภาพดี อุดมทุนทั้งกายและใจ เชื่อมั่นในตนเอง ใช้ความคิดตัดสินใจได้อย่างว่องไว มีคุณพินิจดี ใจกว้าง มีไหวพริบ มีมนุษยสัมพันธ์ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และมีศีลธรรมอันดี

✓ สีนินาญ สวัสดิบุตร (พระดา สุริยคุณ, 2535 : 33-34 อ้างอิงมาจาก สีนินาญ สวัสดิบุตร, 2525 : 54) ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสร้างแบบสำรวจบุคลิกภาพทหารและตำรวจ โดยการศึกษาวิจัยในกลุ่มนักเรียนเตรียมทหาร จำนวน 715 คน และนายทหาร นายตำรวจ ระดับสัญญาบัตรแต่ละเหล่า จำนวน 489 คน ปรากฏว่า สามารถจำแนกบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ของทหารแต่ละเหล่าทัพ และตำรวจได้ 7 ลักษณะโดยสรุปได้ดังนี้ คือ

ทหารบก จะมีบุคลิกภาพด้านความจงรักภักดีต่อผู้บังคับบัญชา ต่อหน่วย และต่อชาติ การมองโลกในแง่ดี การมีไหวพริบ การตัดสินใจ การตกลงใจ อย่างรวดเร็วแน่นอน มั่นคง และเด็ดขาด มีความอดทนทั้งกายและใจมากกว่าทหารอากาศ ตำรวจ และทหารเรือ

ทหารเรือ จะมีบุคลิกภาพด้านความเมตตา เสียสละ มุ่งบำเพ็ญตนเพื่อความสุขส่วนรวม การมีคุณพินิจ หรือวินิจัยดี และการมีจิตใจกว้าง ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมากกว่าตำรวจ ทหารบก

ธรรมา บุญศรี (2533 : 89-90) ศึกษาการปรับตัวทางสังคมในสถานศึกษาของนักเรียนพลตำรวจ สังกัดกองกำกับการโรงเรียนตำรวจภูธร 7 จังหวัดนครปฐม ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2532 จำนวน 250 คน พบว่า โดยภาพรวมมีระดับการปรับตัวทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง และการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ พบว่า อายุ ลำดับการเกิด รายได้ของบิดามารดา ขนาดของครอบครัว สภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย ภูมิภาคนาที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับการปรับตัว สำหรับระดับการศึกษาของบิดามารดา อาชีพของบิดามารดา และการดำรงสถานภาพของครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวแต่อย่างใด

สมฤทธิ เกตรา (2537-2538 : 22) ศึกษาเรื่องการสรรหาบุคลากร เพื่อปฏิบัติงานตำรวจของกรมตำรวจได้ ได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์อีกครั้งหนึ่ง จากการศึกษาสรุปคุณสมบัติของบุคคลที่เหมาะสมกับงานตำรวจ คือ เป็นบุคคลที่มีสติปัญญาดี เจลียวฉลาด มีปฏิภาณไหวพริบ มีความรอบรู้และทันสมัย มีความกล้าหาญ และสุขภาพพลานามัยดี มีคุณธรรม เป็นธรรม และซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน อดกลั้น และเสียสละ มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะปฏิบัติหน้าที่ตำรวจ

ธีรชัย โอสธานนท์ (2534 : 120-121) ศึกษาบุคลิกภาพทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยมีจุดประสงค์ที่จะศึกษาถึงบุคลิกภาพทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของข้าราชการตำรวจระดับรองสารวัตร ที่สังกัดกองตรึงคนเข้าเมืองส่วนกลาง ว่ามีบุคลิกภาพอย่างไร ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมข้าราชการตำรวจมีบุคลิกภาพค่อนข้างเป็นแบบประชาธิปไตย จัดว่าเป็นบุคคลที่เชื่อมั่นในตนเอง ใจกว้าง เคารพกฎเกณฑ์ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มองโลกในแง่ดี มีเหตุผล และไม่เคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น

๑ แคทเทิล (ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2536 : 203-207 อ้างอิงมาจาก Ewen, 1980 : 417-472 และ Hijelle & Ziegler, 1992 : 274) ได้ศึกษาเรื่องเทรต (Traits) ของบุคคล และพบว่า ตำรวจมีบุคลิกลักษณะเป็นผู้ที่มีจิตใจกล้าแข็ง เชื่อมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบ มองชีวิตในด้านตรงกับความเป็นจริง และเป็นนักปฏิบัติ อยู่ในกฎเกณฑ์ หรือขนบธรรมเนียมประเพณี กระทำแต่ในสิ่งที่จริง

จากเอกสารงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปได้ว่าบุคลิกภาพของข้าราชการตำรวจเป็นบุคคลที่มองโลกในแง่ดี มีความยุติธรรม มีปฏิภาณไหวพริบ มีการตัดสินใจรวดเร็ว มีเหตุผล มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีจิตใจมั่นคง มีจิตใจมั่นคง มีความอดทน มีความเสียสละ ซื่อสัตย์ สุจริต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาสาธิตารัตร์ รุ่ที่ 48 สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ กรมตำรวจ พ.ศ.2540 เพศชาย จำนวน 285 คน แบ่งเป็น 2 ห้องเรียน คือ ห้องเรียนที่ 1 มีจำนวน 148 คน และ ห้องเรียนที่ 2 มีจำนวน 137 คน

2. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสาธิตารัตร์ รุ่ที่ 48 สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ กรมตำรวจ พ.ศ.2540 ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย จากประชากรจำนวน 2 ห้องเรียน ได้ห้องเรียนที่ 1 เพศชาย มีจำนวน 148 คน ดังแสดงในตาราง 1

หมายเหตุ : ในการรวบรวมข้อมูล จาก 148 คน ได้ข้อมูลเพียง 120 คน

ตาราง 1 แสดงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามตัวแปร ดังนี้ อายุ สถานภาพการสมรส สังกัด ระดับการศึกษา รายได้ งานที่รับผิดชอบ

ตัวแปร	กลุ่มตัวอย่าง
<u>อายุ</u>	
ต่ำกว่า 30 ปี	14
30 - 39 ปี	40
40 - 49 ปี	37
50 ปีขึ้นไป	29
รวม	120
<u>สถานภาพการสมรส</u>	
โสด	16
สมรสแล้ว หรืออยู่ด้วยกัน	97

ตาราง 1 (ต่อ)

<u>สถานภาพการสมรส</u>	<u>กลุ่มตัวอย่าง</u>
แยกกันอยู่	4
หย่า/ร้าง/หม้าย	3
รวม	120
<u>สังกัด</u>	
กรุงเทพมหานคร	41
ต่างจังหวัด	79
รวม	120
<u>ระดับการศึกษา</u>	
ต่ำกว่าปริญญาตรี	34
ปริญญาตรี	72
ปริญญาโท	14
สูงกว่าปริญญาโท	-
รวม	120
<u>รายได้</u>	
ต่ำกว่า 10,000 บาท	10
10,001 - 15,000 บาท	85
15,001 - 20,000 บาท	22
20,001 บาทขึ้นไป	3
รวม	120

ตาราง 1 (ต่อ)

งานที่รับผิดชอบ	กลุ่มตัวอย่าง
งานอำนวยการ	27
งานสืบสวน	26
งานป้องกันและปราบปราม	47
งานจราจร	5
งานสอบสวน	15
รวม	120

* เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาคูคลิภาพของนักศึกษาตำรวจในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้.-

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบทดสอบตามตัวแปรต้น คือ อายุ สถานภาพการสมรส สังกัด ระดับการศึกษา รายได้ งานที่รับผิดชอบ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF Form A (Sixteen Personality Factors Test Form A)

คำชี้แจง ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบทดสอบ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. อายุ

[] ต่ำกว่า 30 ปี

[] 30 - 39 ปี

[] 40 - 49 ปี

[] 50 ปีขึ้นไป

2. สถานภาพการสมรส

- [] โสด [] สมรสแล้ว หรืออยู่ด้วยกัน
[] แยกกันอยู่ [] หย่า/ร้าง/หม้าย

3. สังกัด

- [] กรุงเทพมหานคร
[] ต่างจังหวัด (ระบุ).....

4. ระดับการศึกษาที่ได้รับสูงสุด

- [] ต่ำกว่าปริญญาตรี [] ปริญญาตรี
[] ปริญญาโท [] สูงกว่าปริญญาโท

5. รายได้ต่อเดือน

- [] ต่ำกว่า 10,000 บาท [] 10,001 - 15,000 บาท
[] 15,001 - 20,000 บาท [] 20,001 บาทขึ้นไป

6. งานที่รับผิดชอบ

- [] งานอำนวยการ [] งานจราจร
[] งานสืบสวน [] งานสอบสวน
[] งานป้องกันและปราบปราม

ตอนที่ 2 แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF (Sixteen Personality Factors Test) Form A ซึ่งเรย์มอนด์ บี แคทเทล (Raymond B. Cattell) เป็นผู้สร้างขึ้นตามทฤษฎีองค์ประกอบ โดยใช้กับบุคคลที่มีอายุ 16 ปี ขึ้นไป (Karson and O'Dell. 1976 : 25-29) และ ดร. พิชรีวัลย์ เกตุแก่นจันทร์ อาจารย์ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย ให้ตรงกับความหมายเดิมของแต่ละคำถามมากที่สุด โดยข้อคำถามที่กล่าวถึงชีวิตความเป็นอยู่ของชาวอเมริกันได้ปรับปรุงให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย โดยคงมีลักษณะทำนองเดียวกันและแบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF Form A นี้มีข้อคำถามเป็นลักษณะสถานการณ์ต่าง ๆ จำนวนทั้งหมด 187 ข้อ แบ่งเป็น องค์ประกอบลักษณะนิสัย 16 องค์ประกอบ โดยใช้สัญลักษณ์และจำนวนข้อในแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบ A คือ การเข้าสังคม จำนวน 10 ข้อ

2. องค์ประกอบ B คือ สติปัญญา	จำนวน	13	ข้อ
3. องค์ประกอบ C คือ ความมั่นคงทางอารมณ์	จำนวน	13	ข้อ
4. องค์ประกอบ E คือ การกล้าแสดงออก	จำนวน	13	ข้อ
5. องค์ประกอบ F คือ ความร่าเริง	จำนวน	13	ข้อ
6. องค์ประกอบ G คือ มโนธรรม	จำนวน	10	ข้อ
7. องค์ประกอบ H คือ การกล้าเผชิญ	จำนวน	13	ข้อ
8. องค์ประกอบ I คือ จิตใจอ่อนโยน	จำนวน	10	ข้อ
9. องค์ประกอบ L คือ ความระแวดระวัง	จำนวน	10	ข้อ
10. องค์ประกอบ M คือ จินตนาการ	จำนวน	13	ข้อ
11. องค์ประกอบ N คือ การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	จำนวน	10	ข้อ
12. องค์ประกอบ O คือ ความวิตกกังวล	จำนวน	13	ข้อ
13. องค์ประกอบ Q ₁ คือ ความอิสระ เสรี	จำนวน	10	ข้อ
14. องค์ประกอบ Q ₂ คือ การพึ่งตนเอง	จำนวน	10	ข้อ
15. องค์ประกอบ Q ₃ คือ การควบคุมอารมณ์	จำนวน	10	ข้อ
16. องค์ประกอบ Q ₄ คือ ความเครียด	จำนวน	12	ข้อ
รวมทั้งสิ้น			184 ข้อ

ส่วนคำถามอีก 3 ข้อ คือ 1, 2 และ 187 เป็นคำถามที่ไม่อยู่ในองค์ประกอบใด เพราะเป็นคำถามที่ย้ำให้ผู้ตอบแน่ใจว่าตนเองเข้าใจวิธีทำแบบทดสอบดีแล้ว และจะตอบด้วยความจริงใจ โดยการรวบรวมข้อมูล จะเลือกเฉพาะผู้ที่ตอบ ใช้ ในข้อ 1 และ ข้อ 2 เท่านั้น คำชี้แจงเกี่ยวกับการทำแบบทดสอบบุคลิกภาพ

คำถามในแบบทดสอบฉบับนี้ เป็นคำถามเพื่อความเข้าใจเกี่ยวกับทัศนคติ และความสนใจของท่าน คำตอบเหล่านี้ไม่มีคำตอบใดผิดหรือถูก เพราะทุกคนมีความคิดเป็นของตนเอง ดังนั้นท่านโปรดตอบคำถามตามที่ท่านเห็นว่าจริงสำหรับท่าน

ในแต่ละคำถามมีคำตอบอยู่สามคำตอบ โปรดเลือกคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านเพียงคำตอบเดียวจากข้อ ก ข ค ที่กำหนดให้ แล้ว ทาบกากบาท X ลงในช่อง [] ได้ อักษรที่เป็นข้อที่ท่านเลือกในกระดาษคำตอบ เช่น

1. ฉันเข้าใจในคำชี้แจงการทำแบบทดสอบนี้อย่างแจ่มแจ้ง
 - ก. ใช่
 - ข. ไม่แน่ใจ
 - ค. ไม่ใช่
2. ฉันเต็มใจที่จะตอบคำถามแต่ละข้อ ตามความเป็นจริงอย่างจริงจังที่สุดเท่าที่จะทำได้
 - ก. ใช่
 - ข. ไม่แน่ใจ
 - ค. ไม่ใช่

คุณภาพของเครื่องมือ

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบ มีค่าอยู่ระหว่าง 61 – 88 (ดร.จิต ฤทธมัตย์, 2535 : 35 อ้างอิงมาจาก ประภา เชื้อภักดี, 2526 : 49)

วิธีตอบแบบทดสอบ

กลุ่มตัวอย่าง ตอบโดยเลือกคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกของตนเองมากที่สุดเพียงคำตอบเดียว จากที่กำหนดไว้ให้ 3 ข้อ แล้วกากบาทลงในช่องสี่เหลี่ยมเล็กในกระดาษคำตอบที่แนบไปพร้อมกับแบบทดสอบ

การตรวจให้คะแนน

การให้คะแนนแต่ละข้อขององค์ประกอบ 15 องค์ประกอบ ยกเว้นองค์ประกอบ B จะให้คะแนนสูงสุด 2 คะแนน สำหรับคำตอบแรก (ก) หรือคำตอบสุดท้าย (ค) โดยใช้ที่ขั้วกลาง (ข) จะได้ 1 คะแนน ดังนั้นบางข้อจะมีคะแนนเป็น 2, 1, 0 และบางข้ออาจเป็น 0, 1, 2 ตามลำดับ สำหรับองค์ประกอบ B (สติปัญญา) ให้คะแนนเพียง 1 และ 0 คือผู้ตอบถูกได้ 1 คะแนน ผู้ตอบผิดได้ 0 คะแนน

การแปลผล

เมื่อตรวจให้คะแนนพร้อมทั้งรวมคะแนนองค์ประกอบลักษณะนิสัยแต่ละองค์ประกอบแล้ว จึงนำมาเปรียบเทียบกับคะแนนมาตรฐานสิบ (Sten Score) ตามคู่มือการแปลผลคะแนนมาตรฐานสิบ แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF Form A ซึ่งแบ่งค่ามาตรฐานสิบออกเป็น 10 คะแนน

จากคะแนนมาตรฐานลิบต่ำสุด 1 คะแนน คะแนนมาตรฐานลิบสูงสุด 10 คะแนน

โดย ผู้ที่ได้คะแนนในช่วง 1 - 4 เป็นผู้ได้คะแนนต่ำ

ผู้ที่ได้คะแนนในช่วง 7 - 10 เป็นผู้ได้คะแนนสูง

การแปลความหมายของคะแนนมาตรฐานลิบ (Sten Score) แปลตามคู่มือการใช้แบบทดสอบ 16 PF ในคลินิกของ คาร์สันและโอเดล (Karson and O'Dell. 1976 : 10) ดังนี้

1. ผู้ที่ได้คะแนน 5, 6 หมายถึง เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านนั้นปานกลาง (Considered Average)

2. ผู้ที่ได้คะแนน 4, 7 หมายถึง เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านนั้นเบี่ยงเบนไปเล็กน้อย (Slightly Deviate)

3. ผู้ที่ได้คะแนน 2, 3, 8, 9 หมายถึง เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านนั้นเบี่ยงเบนไปค่อนข้างมาก (Strongly Deviate)

4. ผู้ที่ได้คะแนน 1, 10 หมายถึง เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านนั้นเบี่ยงเบนไปมากที่สุด (Considered Extreme)

ในการแปลผลครั้งนี้จะแปลผลคะแนนมาตรฐานลิบต่ำกว่า 4.75 เป็นค่าลบ และคะแนนมาตรฐานลิบสูงกว่า 6.00 เป็นค่าบวก ตาม 16 PF Test Profile

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัยถึงผู้บังคับการสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ เพื่อขออนุญาต และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้ศึกษาได้ทำการทดสอบและเก็บรวบรวมแบบทดสอบด้วยตนเอง ในวันที่ 4 สิงหาคม 2540 จำนวน 148 ฉบับ ซึ่งได้แบบทดสอบที่ครบสมบูรณ์ทั้งสิ้น จำนวน 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.08

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยตรวจให้คะแนนแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล โดยนำคะแนนดิบไปแปลผลเป็นคะแนนมาตรฐานลิบ (Sten Score) ตามคู่มือของแบบทดสอบ 16 PF

2. จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรอิสระที่ต้องการศึกษา คือ อายุ สถานภาพการสมรส

สังกัด ระดับการศึกษา รายได้ งานที่รับผิดชอบ งานที่รับผิดชอบ

3. คำนวณค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนบุคลิกภาพตามตัวแปรอิสระที่ต้องการศึกษา

4. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มตามตัวแปร อายุ สถานภาพการสมรส สังกัด ระดับการศึกษา รายได้ งานที่รับผิดชอบ งานที่รับผิดชอบ โดยใช้ t-test

5. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่มตามตัวแปร อายุ สถานภาพการสมรส สังกัด ระดับการศึกษา รายได้ งานที่รับผิดชอบ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ถ้าพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้การทดสอบของ เชฟเฟ (Scheffe)

การวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for The Social Sciences)

* สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย

1.2 ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.1 เปรียบเทียบบุคลิกภาพของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2530 : 177)

2.2 เปรียบเทียบความแตกต่างของบุคลิกภาพของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2530 : 268) ถ้าพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้การทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe)

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ ดังต่อไปนี้

N	แทน	นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t - distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F - distribution
SS	แทน	ผลบวกของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง (Mean of Square)
df	แทน	ระดับชั้นความเสรี (Degrees of Freedom)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

1. การศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48
2. การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร ในแต่ละองค์ประกอบ โดยจำแนกตาม อายุ สถานภาพการสมรส สังกัด ระดับการศึกษา รายได้ และงานที่รับผิดชอบ

✱ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ผู้วิจัยขอนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 บุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 โดยการวิเคราะห์แต่ละองค์ประกอบ

1.1 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานในแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของ
นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48

องค์ ประ กอบ	บุคลิกภาพ	นักศึกษาสารวัตร (N = 120)	
		$\bar{X}$	S.D.
A	การเข้าสังคม	5.21	1.52
B	สติปัญญา	4.38	1.77
C	ความมั่นคงทางอารมณ์	3.88	1.56
E	การกล้าแสดงออก	5.75	1.33
F	ความร่าเริง	4.39	1.41
G	มโนธรรม	5.96	1.75
H	การกล้าเผชิญ	5.43	1.40
I	จิตใจอ่อนโยน	4.99	1.30
L	ความระแวดระวัง	7.45	1.35
M	การจินตนาการ	4.89	1.64
N	การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	6.02	1.79
O	ความวิตกกังวล	6.77	1.51
Q1	ความอิสระเสรี	6.78	1.49
Q2	การพึ่งตนเอง	6.15	1.62
Q3	การควบคุมอารมณ์	5.31	1.47
Q4	ความเครียด	6.22	1.32

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดง ค่าเฉลี่ยของแต่ละองค์ประกอบบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร
รุ่นที่ 48

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	LOW SCORE DESCRIPTION	STANDARD TEN SCORE AVERAGE										HIGH SCORE DESCRIPTION
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
A	การเข้าสังคม	ชอบอยู่คนเดียว	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ชอบเข้าสังคม
B	สติปัญญา	สติปัญญาต่ำ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	สติปัญญาสูง
C	ความมั่นคงทางอารมณ์	อารมณ์อ่อนไหว	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อารมณ์มั่นคง
E	การกล้าแสดงออก	อ่อนน้อมถ่อมตน	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	รักษาสีทิวของตนเอง
F	ความร่าเริง	จริงจังกับชีวิต	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ทำตัวตามสบาย
G	มโนธรรม	เห็นแก่ได้ ชอบสะดวกสบาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	รับผิดชอบดี มีมโนธรรม
H	การกล้าเผชิญ	ประหม่า อาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	กล้าหาญ กล้าเสี่ยง
I	จิตใจอ่อนโยน	แข็งกร้าว เข้มแข็ง	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อ่อนไหว ไม่มั่นคง
L	ความระแวง	ไว้วางใจผู้อื่น	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	มีความหวาดระแวง
M	การจินตนาการ	ปฏิบัติจริง	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	เพ้อฝัน
N	การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	มั่นคงเปิดเผย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ฉลาด มีเล่ห์เหลี่ยม
O	ความวิตกกังวล	จิตใจสงบ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	วิตกกังวล
Q1	ความอิสระเสรี	อนุรักษนิยม	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	คิดสร้างสรรค์ แนวทางใหม่

ภาพประกอบ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	LOW SCORE DESCRIPTION	STANDARD TEN SCORE AVERAGE										HIGH SCORE DESCRIPTION
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Q2	การพึ่งตนเอง	ยึดกลุ่ม	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	พึ่งตนเอง
Q3	การควบคุมอารมณ์	ไม่มีวินัย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ควบคุมตนเองได้
Q4	ความเครียด	รู้จักผ่อนคลาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	เครียด

จากตาราง 2 และภาพประกอบ 1 แสดงว่า

นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 มีองค์ประกอบด้านการเข้าสังคม (A) มีลักษณะนิสัยชอบเข้าสังคม ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ มีไมตรีจิต มีความอบอุ่นเป็นกันเอง ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น มีความเมตตา กรุณา ซื่อสัตย์ และปรับตัวได้ดี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 5.21$)

องค์ประกอบด้านสติปัญญา (B) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 มีระดับสติปัญญาต่ำ มีความคิดไม่ทันสมัย ไม่ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในสังคม และไม่มี ความบากบั่น ซึ่งถือได้ว่ามีความเบี่ยงเบนไปเล็กน้อย ($\bar{X} = 4.38$)

องค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 มีความมั่นคงทางอารมณ์น้อย คือเป็นผู้ที่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ต่ำ อารมณ์ไม่มั่นคง วิตกกังวล เปลี่ยนแปลงง่ายและหงุดหงิด โดยในทุกอารมณ์มีความเบี่ยงเบนค่อนข้างเล็กน้อย ($\bar{X} = 3.88$)

องค์ประกอบด้านการกล้าแสดงออก (E) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 มีนิสัยที่กล้าแสดงออก มีความเชื่อมั่นในตนเอง ชอบอิทธิพล มีอำนาจเหนือผู้อื่น ชอบการแข่งขัน ชอบทำตามใจตนเอง ก้าวร้าว กล้าทำ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 5.75$)

องค์ประกอบด้านความร่าเริง (F) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 มีลักษณะนิสัยจริงจัง ระมัดระวัง เงียบขรึม ไม่ช่างพูด ครุ่นคิด และจริงจังต่อชีวิต โดยถือว่ายังมีความเบี่ยงเบนอยู่

เล็กน้อย ($\bar{X} = 4.39$)

องค์ประกอบด้านมนุษยธรรม (G) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 มีความรับผิดชอบ มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ อุดหนุน รอบคอบ มีจรรยาบรรณ และสามารถรักษาความลับได้ ซึ่งนับได้ว่ามีมนุษยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 5.96$)

องค์ประกอบด้านการกล้าเผชิญ (H) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 มีลักษณะการกล้าเสี่ยง ชอบผจญภัย ชอบพบปะผู้อื่น เป็นมิตรกับผู้อื่น ชอบอยู่เป็นกลุ่ม คล่องแคล่ว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ชอบการเปลี่ยนแปลง และปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ ซึ่งนับได้ว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 5.43$)

องค์ประกอบด้านจิตใจอ่อนโยน (I) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 มีจิตใจกล้าแข็ง เชื่อมมั่นในตนเอง มีความรับผิดชอบ และมองชีวิตในด้านความเป็นจริง ซึ่งนับได้ว่ามีความเบี่ยงเบนไปเล็กน้อย ($\bar{X} = 4.99$)

องค์ประกอบด้านความระแวดระวัง (L) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 มีลักษณะไม่ไว้วางใจผู้อื่น ระมัดระวัง ไม่เชื่อใครง่าย ถือความคิดของตนเอง เป็นสำคัญ ช่างสงสัย และอิจฉาผู้อื่นมีความเบี่ยงเบนค่อนข้างเล็กน้อย ($\bar{X} = 7.45$)

องค์ประกอบด้านการจินตนาการ (M) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 มีลักษณะเป็นนักปฏิบัติ อยู่ในกฎเกณฑ์หรือขนบธรรมเนียมประเพณี ชอบจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์มีความเบี่ยงเบนเล็กน้อย ($\bar{X} = 4.89$)

องค์ประกอบด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 มีลักษณะเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่นชอบช่วยเหลือผู้อื่น ทันสมัย รู้เท่าทันเหตุการณ์ และปรับตัวได้ดี ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 6.02$)

องค์ประกอบด้านความวิตกกังวล (O) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 มีลักษณะหวาดกลัว ตื่นเต้น วิตกกังวล ตกใจง่าย มีความรู้สึกไม่ปลอดภัย และทำให้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 6.77$)

องค์ประกอบด้านความมีอิสระ (Q1) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 มีลักษณะเป็นนักทดลอง ชอบทดลอง ชอบวิเคราะห์วิจารณ์ ชอบการเปลี่ยนแปลง สนใจการวิจัยศึกษา และเป็นนักปฏิรูป มีความเป็นตัวของตัวเอง มีอิสระในการคิด และหัวรั้นหัวดื้อ ถือได้ว่าด้านความมีอิสระเสรีนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 6.78$)

องค์ประกอบด้านการพึ่งตนเอง (Q2) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 มีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง เชื่อในความสามารถของตนเอง ตัดสินใจเองได้ มีลักษณะพึ่งตนเองในระดับปานกลาง

($\bar{X} = 6.15$)

องค์ประกอบด้านการควบคุมอารมณ์ (Q_3) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 มีการควบคุมตนเองปานกลาง มีระเบียบวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามกฎหมายของสังคมเหมือนคนส่วนใหญ่ การควบคุมอารมณ์ได้ดีในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 5.31$)

องค์ประกอบด้านความเครียด (Q_4) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นผู้ที่มีความเครียดมีความขัดแย้งในใจ ตื่นเต้นตกใจง่าย หงุดหงิด ใจร้อน มีปัญหาในเรื่องการตัดสินใจค่อนข้างสูงในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 6.22$)

สรุป บุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 มีแนวโน้มไปในทางบวก 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านความอิสระเสรี (Q_1) องค์ประกอบด้านการพึ่งตนเอง (Q_2) องค์ประกอบด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) และมีแนวโน้มไปในทางลบ คือมีคะแนนมาตรฐานต่ำกว่า 4.75 จำนวน 6 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านความหวาดระแวง (L) องค์ประกอบด้านความเครียด (Q_4) องค์ประกอบด้านความวิตกกังวล (O) องค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) องค์ประกอบด้านสติปัญญา (B) องค์ประกอบด้านความร่าเริง (F)

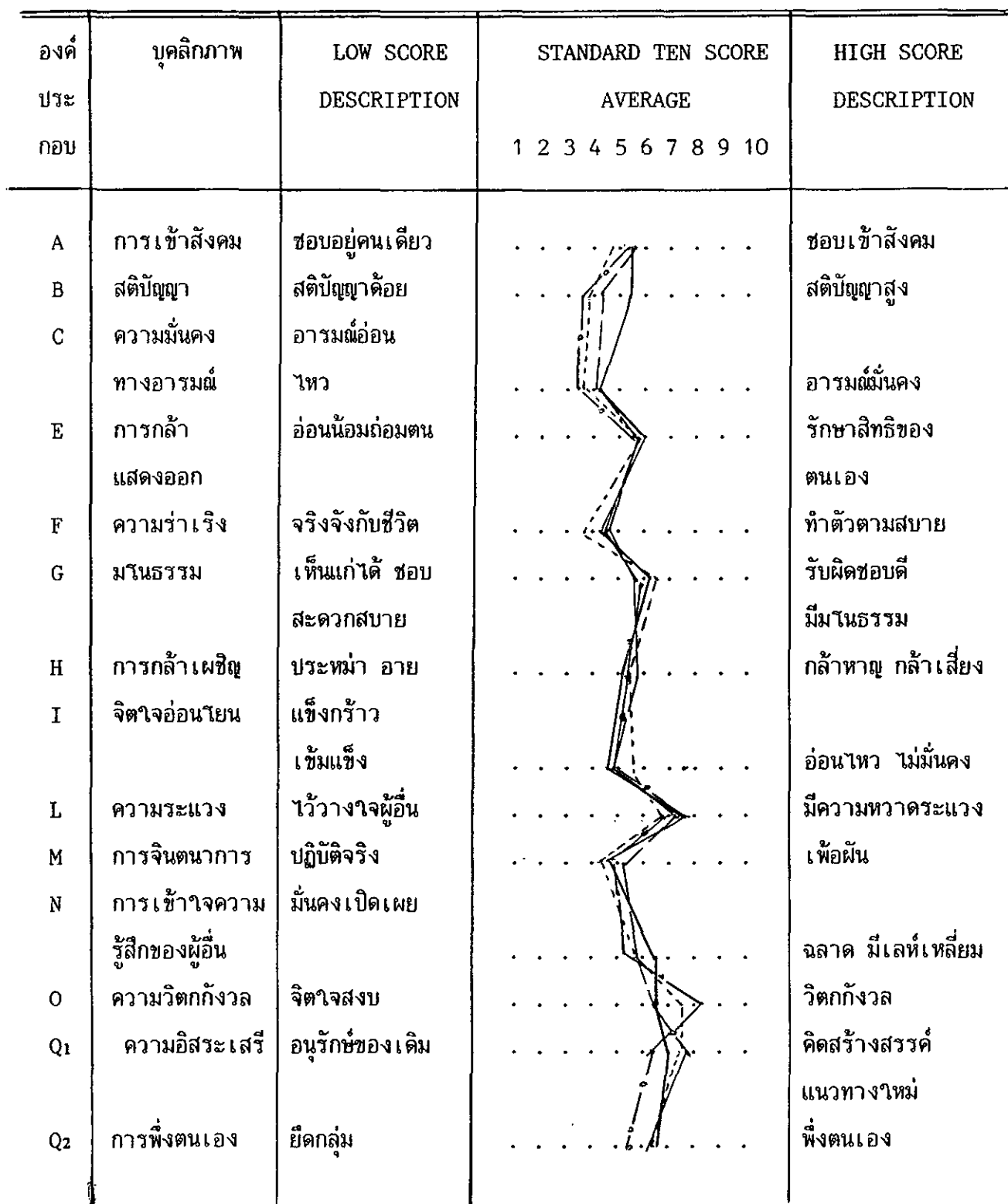
ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามตัวแปร อายุ สถานภาพการสมรส สังกัด ระดับการศึกษา รายได้ และงานที่รับผิดชอบ

2.1 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามตัวแปร สถานภาพการสมรส สังกัด ระดับการศึกษา รายได้ และงานที่รับผิดชอบ ผลดังปรากฏ ดังตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48
ในแต่ละองค์ประกอบ โดยจำแนกตามอายุ

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	อายุต่ำกว่า 30 ปี		อายุ 30 - 39 ปี		อายุ 40 - 49 ปี		อายุ 50 ปีขึ้นไป	
		ลงไป (N=14)		(N=40)		(N=37)		(N=29)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
A	การเข้าสังคม	4.93	1.07	5.28	1.48	5.22	1.81	5.24	1.41
B	สติปัญญา	3.79	2.01	5.30	1.42	4.22	1.92	3.57	1.38
C	ความมั่นคงทางอารมณ์	3.71	1.27	4.05	1.57	4.16	1.55	3.38	1.63
E	การกล้าแสดงออก	5.71	1.14	5.78	1.40	5.89	1.31	5.55	1.38
F	ความร่าเริง	3.86	1.23	4.18	1.57	4.65	1.42	4.62	1.18
G	มโนธรรม	6.14	1.10	6.10	2.06	5.95	1.67	5.69	1.67
H	การกล้าเผชิญ	5.26	0.83	5.08	1.69	5.78	1.38	5.52	1.12
I	จิตใจอ่อนโยน	5.50	1.16	4.68	1.32	4.93	1.44	5.21	1.05
L	ความระแวดระวัง	6.93	0.83	7.73	1.34	7.30	1.54	7.62	1.24
M	การจินตนาการ	4.36	1.78	4.83	1.99	5.11	1.47	4.97	1.45
N	การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	5.86	1.46	6.45	1.66	5.92	1.86	5.66	1.99
O	ความวิตกกังวล	7.50	1.65	6.53	1.72	6.49	1.41	7.10	1.08
Q1	ความอิสระเสรี	7.28	1.33	7.00	1.57	6.78	1.58	6.24	1.21
Q2	การพึ่งตนเอง	6.64	1.15	6.40	1.66	6.11	1.47	5.62	1.86
Q3	การควบคุมอารมณ์	6.00	1.66	5.38	1.05	5.22	1.77	5.00	1.39
Q4	ความเครียด	5.00	0.39	6.25	1.24	6.37	1.42	6.55	1.30

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิแสดง ค่าเฉลี่ยของแต่ละองค์ประกอบบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48
จำแนกตามอายุ

ภาพประกอบ 2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	LOW SCORE DESCRIPTION	STANDARD TEN SCORE AVERAGE										HIGH SCORE DESCRIPTION
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Q3	การควบคุมอารมณ์	ไม่มีวินัย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ควบคุมตนเองได้
Q4	ความเครียด	รู้จักผ่อนคลาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	เครียด

- แทน นักศึกษาสารวัตร ที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปีลงไป
- แทน นักศึกษาสารวัตร ที่มีอายุ 30 – 39 ปี
- — แทน นักศึกษาสารวัตร ที่มีอายุ 40 – 49 ปี
- ..—•— แทน นักศึกษาสารวัตร ที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป

จากตาราง 3 และภาพประกอบ 2 พบว่า นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ที่มีอายุต่างกัน คือ นักศึกษาสารวัตรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปีลงไป นักศึกษาสารวัตรที่มีอายุ 30 – 39 ปี นักศึกษาสารวัตรที่มีอายุ 40 – 49 ปี และนักศึกษาสารวัตรที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบว่ามีค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพใดบางที่แตกต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว ซึ่งได้ผลดัง ตาราง 4

ตาราง 4 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของแต่ละองค์ประกอบบุคลิกภาพของนักศึกษาสาววัย
จำแนกตามอายุ

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
A	การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.31	0.44	0.18
		ภายในกลุ่ม	116	274.48	2.37	
		รวม	119	275.79		
B	สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	3	58.06	19.35	7.10 [*]
		ภายในกลุ่ม	116	316.06	2.72	
		รวม	119	374.12		
C	ความมั่นคงทางอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	3	11.75	3.92	1.63
		ภายในกลุ่ม	116	278.61	2.40	
		รวม	119	290.36		
E	การกล้าแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	3	1.93	0.64	0.36
		ภายในกลุ่ม	116	208.57	1.80	
		รวม	119	210.50		
F	ความร่าเริง	ระหว่างกลุ่ม	3	7.20	2.40	1.21
		ภายในกลุ่ม	116	229.39	1.98	
		รวม	119	236.59		
G	มโนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.38	1.13	0.18
		ภายในกลุ่ม	116	359.41	3.10	
		รวม	119	362.79		
H	การกล้าเผชิญ	ระหว่างกลุ่ม	3	10.18	3.39	1.76
		ภายในกลุ่ม	116	223.14	1.92	
		รวม	119	233.32		

ตาราง 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	บุคลิกลักษณะ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
I	จิตใจอ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	3	8.99	3.00	0.18
		ภายในกลุ่ม	116	192.01	1.66	
		รวม	119	201.00		
L	ความระแวง	ระหว่างกลุ่ม	3	8.46	2.82	1.58
		ภายในกลุ่ม	116	207.46	1.80	
		รวม	119	215.92		
M	การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	6.07	2.02	0.18
		ภายในกลุ่ม	116	331.52	2.86	
		รวม	119	337.59		
N	การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	3	12.00	4.00	1.25
		ภายในกลุ่ม	116	370.92	3.20	
		รวม	119	382.92		
O	ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	3	16.06	5.35	2.43
		ภายในกลุ่ม	116	255.41	2.20	
		รวม	119	271.47		
Q1	ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	3	13.93	4.64	2.15
		ภายในกลุ่ม	116	250.44	2.16	
		รวม	119	264.37		
Q2	การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	3	14.09	4.70	1.82
		ภายในกลุ่ม	116	299.20	2.58	
		รวม	119	313.29		

ตาราง 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Q3	การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	3	9.95	3.32	1.57
		ภายในกลุ่ม	116	245.65	2.11	
		รวม	119	255.60		
Q4	ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	3	24.99	8.33	5.33 [*]
		ภายในกลุ่ม	116	181.38	1.56	
		รวม	119	206.37		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า นักศึกษาสารวัตรที่มีอายุต่างกันมีองค์ประกอบบุคลิกภาพด้าน สติปัญญา (B) และ ความเครียด (Q4) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักศึกษาที่มีอายุต่างกันมีบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (A) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) การกล้าแสดงออก (E) ความร่าเริง (F) การกล้าเผชิญ (H) จิตใจอ่อนโยน (I) การจินตนาการ (M) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ด้านความวิตกกังวล (O) ความอิสระเสรี (Q1) การพึ่งตนเอง (Q2) การควบคุมอารมณ์ (Q3) ไม่แตกต่างกัน ส่วนบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) และด้านความเครียด (Q4) แตกต่างกัน

จึงทำการทดสอบว่าแต่ละบุคลิกภาพมีค่าเฉลี่ยในกลุ่มอายุต่างกัน คู่ใดบ้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe) ปรากฏผลดังตาราง 5

ตาราง 5 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ B ของนักศึกษา
 สारวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามอายุ

อายุ					
	50 ปีขึ้นไป	ต่ำกว่า 30 ปี	40 - 49 ปี	30 - 39 ปี	
	$\bar{X}$	3.59	3.79	4.22	5.30
50 ปีขึ้นไป	3.59	-			
ต่ำกว่า 30 ปี	3.79		-		
40 - 49 ปี	4.22			-	
30 - 39 ปี	5.30	-1.71 *	-1.51 *	-1.08 *	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 พบว่ามีเพียง 3 คู่ ที่มีองค์ประกอบด้านสติปัญญา (B) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีอายุ 30 - 39 ปี กับกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี กลุ่มอายุ 40 - 49 ปี และกลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป ซึ่งกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีอายุ 30 - 39 ปี มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี กลุ่มอายุ 40 - 49 ปี และ กลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป แสดงว่ากลุ่มนักศึกษาสารวัตร ที่มีอายุ 30 - 39 ปี มีองค์ประกอบด้านสติปัญญา (B) สูงกว่ากลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี กลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีอายุ 40 - 49 ปี และกลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป ส่วนกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี กลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีอายุ 40 - 49 ปี และ กลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 6 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ Q4 ของนักศึกษา
 สारวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามอายุ

อายุ	ต่ำกว่า 30 ปี 30 - 39 ปี 40 - 49 ปี 50 ปีขึ้นไป				
	$\bar{X}$	5.00	6.25	6.38	6.55
ต่ำกว่า 30 ปี	5.00	-			
30 - 39 ปี	6.25	-1.25*	-		
40 - 49 ปี	6.38	-1.38*		-	
50 ปีขึ้นไป	6.55	-1.55*			-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 6 พบว่า มีเพียง 3 คู่ ที่มีองค์ประกอบด้านความเครียด (Q4) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาสารวัตร ที่มีอายุ 30 - 39 ปี กลุ่มอายุ 40 - 49 ปี และกลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป กับกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีอายุ ต่ำกว่า 30 ปี ซึ่งกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีอายุ 30 - 39 ปี กลุ่มอายุ 40 - 49 ปี และ กลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี แสดงว่ากลุ่มนักศึกษาสารวัตร ที่มีอายุ 30 - 39 ปี กลุ่มที่มีอายุ 40 - 49 ปี และ กลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป มีบุคลิกภาพด้านความเครียด (Q4) สูงกว่ากลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ส่วนกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีอายุ 30 - 39 ปี กลุ่มที่มีอายุ 40 - 49 ปี และ กลุ่มอายุ 50 ปีขึ้นไป มีบุคลิกภาพด้านความเครียด (Q4) ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 7 แสดงการเปรียบเทียบขององค์ประกอบของบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามสถานภาพการสมรส

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	สถานภาพการสมรส							
		โสด		สมรสแล้วหรืออยู่ด้วยกัน		แยกกันอยู่		หย่า/ร้าง/หม้าย	
		(N=16)		(N=97)		(N=4)		(N=3)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
A	การเข้าสังคม	5.25	1.53	5.18	1.51	5.50	1.91	5.67	2.08
B	สติปัญญา	4.63	2.25	4.39	1.67	3.00	1.83	4.33	2.52
C	ความมั่นคงทางอารมณ์	3.38	1.59	3.89	1.57	5.00	0.82	5.00	1.00
E	การกล้าแสดงออก	5.88	1.26	5.75	1.37	5.75	0.96	5.00	1.00
F	ความร่าเริง	3.88	1.45	4.48	1.42	4.75	0.50	3.67	1.53
G	มโนธรรม	5.44	1.71	6.00	1.74	6.75	2.06	6.33	2.08
H	การกล้าเผชิญ	5.56	1.82	5.35	1.28	7.00	0.82	5.00	2.65
I	จิตใจอ่อนโยน	5.31	1.20	4.95	1.32	4.75	1.71	5.00	1.00
L	ความระแวดระวัง	7.19	1.64	7.57	1.30	7.00	1.41	6.67	1.15
M	การจินตนาการ	4.75	2.32	4.96	1.57	3.50	1.91	5.33	0.58
N	การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	6.05	1.69	6.04	1.74	5.00	3.16	6.67	2.52
O	ความวิตกกังวล	6.81	1.93	6.82	1.39	6.25	2.06	5.33	2.08
Q ₁	ความอิสระเสรี	7.19	1.33	6.76	1.47	7.00	1.83	5.00	2.00
Q ₂	การพึ่งตนเอง	6.88	1.20	6.02	1.61	5.00	2.00	8.00	1.73
Q ₃	การควบคุมอารมณ์	5.31	1.54	5.26	1.45	5.75	0.50	6.33	2.52
Q ₄	ความเครียด	5.75	1.61	5.37	1.24	5.00	1.15	5.33	1.15

ภาพประกอบ 3 (ต่อ)

องค์ประกอบ	บุคลิกลักษณะ	LOW SCORE DESCRIPTION	STANDARD TEN SCORE AVERAGE										HIGH SCORE DESCRIPTION
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Q3	การควบคุมอารมณ์	ไม่มีวินัย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ควบคุมตนเองได้
Q4	ความเครียด	รู้จักผ่อนคลาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	เครียด

----- แทน นักศึกษาสาวตรี ที่มีสถานภาพการสมรส โสด

———— แทน นักศึกษาสาวตรี ที่มีสถานภาพการสมรส สมรสแล้ว

— — — แทน นักศึกษาสาวตรี ที่มีสถานภาพการสมรส แยกกันอยู่ หรืออยู่ด้วยกัน

—●— แทน นักศึกษาสาวตรี ที่มีสถานภาพการสมรส หย่า/ร้าง/หม้าย

จากตาราง 7 และภาพประกอบ 3 พบว่า นักศึกษาสาวตรี รุ่นที่ 48 ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน คือกลุ่มที่เป็นโสด กลุ่มที่สมรสแล้ว กลุ่มแยกกันอยู่ หรืออยู่ด้วยกัน และกลุ่มที่หย่า ร้าง หม้าย มีค่าเฉลี่ยของบุคลิกลักษณะแต่ละองค์ประกอบไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบว่ามีค่าเฉลี่ยบุคลิกลักษณะใดบ้างที่แตกต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of variance) ซึ่งได้ผลดัง ตาราง 8

ตาราง 8 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของแต่ละองค์ประกอบบุคลิกภาพของนักศึกษาสัตวแพทย์
จำแนกตามสถานภาพการสมรส

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
A	การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	1.10	0.37	0.16
		ภายในกลุ่ม	116	274.39	2.37	
		รวม	119	275.79		
B	สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	3	8.59	2.87	0.91
		ภายในกลุ่ม	116	365.53	3.15	
		รวม	119	374.12		
C	ความมั่นคงทางอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	3	12.89	4.29	1.80
		ภายในกลุ่ม	116	277.50	2.39	
		รวม	119	290.36		
E	การกล้าแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	3	1.94	0.65	0.36
		ภายในกลุ่ม	116	208.56	1.80	
		รวม	119	210.50		
F	ความร่าเริง	ระหว่างกลุ่ม	3	7.20	2.40	1.21
		ภายในกลุ่ม	116	229.39	1.97	
		รวม	119	236.59		
G	มโนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	7.44	2.48	0.81
		ภายในกลุ่ม	116	355.35	3.06	
		รวม	119	362.79		
H	การกล้าเผชิญ	ระหว่างกลุ่ม	3	11.31	3.77	1.97
		ภายในกลุ่ม	116	222.02	1.91	
		รวม	119	233.33		

ตาราง 8 (ต่อ)

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
I	จิตใจอ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	3	2.06	0.69	0.40
		ภายในกลุ่ม	116	198.93	1.71	
		รวม	119	200.99		
L	ความระแวง	ระหว่างกลุ่ม	3	5.01	1.67	0.92
		ภายในกลุ่ม	116	210.92	1.82	
		รวม	119	215.93		
M	การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	9.09	3.03	1.07
		ภายในกลุ่ม	116	328.50	2.83	
		รวม	119	337.59		
N	การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	3	5.49	1.83	0.56
		ภายในกลุ่ม	116	377.44	3.25	
		รวม	119	382.93		
O	ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	3	7.59	2.53	1.11
		ภายในกลุ่ม	116	263.87	2.27	
		รวม	119	271.47		
Q ₁	ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	3	12.38	4.13	1.90
		ภายในกลุ่ม	116	251.98	2.17	
		รวม	119	264.37		
Q ₂	การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	3	25.59	8.53	3.44
		ภายในกลุ่ม	116	287.71	2.48	
		รวม	119	313.30		

ตาราง 8 (ต่อ)

องค์ประกอบ	บุคลิกลักษณะ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Q3	การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	3	4.18	1.39	0.64
		ภายในกลุ่ม	116	251.41	2.17	
		รวม	119	225.59		
Q4	ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	3	14.06	4.69	2.83
		ภายในกลุ่ม	116	192.31	1.66	
		รวม	119	206.37		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่า องค์ประกอบบุคลิกลักษณะของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามสถานภาพการสมรสแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่า องค์ประกอบบุคลิกลักษณะของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ในด้านสถานภาพการสมรส ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 9 แสดงการเปรียบเทียบขององค์ประกอบของบุคลิกภาพของนักศึกษาสวธว รุ่นที่ 48 ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามสังกัด

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	สังกัด				
		กรุงเทพมหานคร (N = 41)		ต่างจังหวัด (N = 79)		t
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
A	การเข้าสังคม	5.05	1.58	5.29	1.50	0.41
B	สติปัญญา	4.02	1.98	4.56	1.64	0.12
C	ความมั่นคงทางอารมณ์	4.22	1.54	3.71	1.55	0.09
E	การกล้าแสดงออก	5.88	1.33	5.68	1.34	0.45
F	ความร่าเริง	4.54	1.54	4.32	1.35	0.78
G	มโนธรรม	6.00	1.80	5.94	1.73	0.85
H	การกล้าเผชิญ	5.76	1.43	5.25	1.36	0.06
I	จิตใจอ่อนโยน	4.78	1.28	5.10	1.31	0.20
L	ความระแวดระวัง	7.41	1.48	7.51	1.28	0.73
M	การจินตนาการ	5.10	1.69	4.78	1.69	0.34
N	การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	5.90	1.99	6.09	1.70	0.59
O	ความวิตกกังวล	6.76	1.81	6.77	1.34	0.96
Q1	ความอิสระเสรี	6.88	1.66	6.73	1.40	0.62
Q2	การพึ่งตนเอง	6.27	1.48	6.09	1.70	0.57
Q3	การควบคุมอารมณ์	5.27	1.32	5.33	1.54	0.17
Q4	ความเครียด	5.85	1.42	6.41	1.23	0.02

ภาพประกอบ 4 (ต่อ)

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	LOW SCORE DESCRIPTION	STANDARD TEN SCORE AVERAGE	HIGH SCORE DESCRIPTION
			1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	
Q3	การควบคุมอารมณ์	ไม่มีวินัย	 /	ควบคุมตนเองได้
Q4	ความเครียด	รู้จักผ่อนคลาย	 \	เครียด

---- แทน นักศึกษาสารวัตร ที่ทำงานอยู่ในกรุงเทพมหานคร

— แทน นักศึกษาสารวัตร ที่มีทำงานอยู่ต่างจังหวัด

จากตาราง 9 และภาพประกอบ 4 พบว่า องค์ประกอบบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ในแต่ละองค์ประกอบจำแนกตามสังกัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักศึกษาสารวัตร ที่สังกัดในเขตกรุงเทพมหานคร กับต่างจังหวัด มีบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (A) มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) มีบุคลิกภาพด้านการกล้าแสดงออก (E) มีบุคลิกภาพด้านความร่าเริง (F) มีบุคลิกภาพด้านมนุษยธรรม (G) มีบุคลิกภาพด้านการกล้าเผชิญ (H) มีบุคลิกภาพจิตใจอ่อนโยน (I) มีบุคลิกภาพด้านความระแวดระวัง (L) มีบุคลิกภาพด้านการจินตนาการ (M) มีบุคลิกภาพด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) มีบุคลิกภาพด้านความวิตกกังวล (O) มีบุคลิกภาพด้านความเอาใจใส่ (Q1) มีบุคลิกภาพด้านการพึ่งตนเอง (Q2) มีบุคลิกภาพด้านการควบคุมอารมณ์ (Q3) มีบุคลิกภาพด้านความเครียด (Q4) ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 10 แสดงการเปรียบเทียบขององค์ประกอบของบุคลิกภาพของนักศึกษาสาวิตร รุ่นที่ 48 ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามระดับการศึกษา

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	ระดับการศึกษา					
		ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาโท	
		(N= 34)		(N= 72)		(N= 14)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
A	การเข้าสังคม	5.06	1.54	5.26	1.54	5.29	1.49
B	สติปัญญา	3.50	1.52	4.71	1.68	4.79	2.15
C	ความมั่นคงทางอารมณ์	3.62	1.69	3.88	1.45	4.57	1.70
E	การกล้าแสดงออก	5.56	1.35	5.75	1.37	6.21	0.98
F	ความร่าเริง	4.71	1.17	4.28	1.45	4.21	1.72
G	มโนธรรม	5.47	1.66	6.19	1.79	5.93	1.59
H	การกล้าเผชิญ	5.41	1.10	5.42	1.56	5.50	1.22
I	จิตใจอ่อนโยน	5.18	1.00	4.82	1.44	5.43	1.09
L	ความระแวง	7.62	1.30	7.43	1.42	7.36	1.08
M	การจินตนาการ	5.03	1.55	4.85	1.71	4.79	1.97
N	การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	5.50	1.88	6.18	1.70	6.50	1.91
O	ความวิตกกังวล	6.82	1.09	6.78	1.63	6.57	1.83
Q1	ความอิสระเสรี	6.09	1.16	7.14	1.53	6.64	1.45
Q2	การพึ่งตนเอง	5.44	1.73	6.60	1.51	5.57	1.16
Q3	การควบคุมอารมณ์	5.15	1.54	5.25	1.36	6.00	1.71
Q4	ความเครียด	6.56	1.37	6.18	1.20	5.57	1.55

ภาพประกอบ 5 แผนภูมิแสดง การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของ
นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามระดับการศึกษา

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	LOW SCORE DESCRIPTION	STANDARD TEN SCORE AVERAGE										HIGH SCORE DESCRIPTION
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
A	การเข้าสังคม	ชอบอยู่คนเดียว	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ชอบเข้าสังคม
B	สติปัญญา	สติปัญญาต่ำ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	สติปัญญาสูง
C	ความมั่นคงทางอารมณ์	อารมณ์อ่อนไหว	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อารมณ์มั่นคง
E	การกล้าแสดงออก	อ่อนน้อมถ่อมตน	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	รักษาสีทิวของตนเอง
F	ความร่าเริง	จริงจังกับชีวิต	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ทำตัวตามสบาย
G	มโนธรรม	เห็นแก่ได้ ชอบสะดวกสบาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	รับผิดชอบดี มีมโนธรรม
H	การกล้าเผชิญ	ประหม่า อาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	กล้าหาญ กล้าเสี่ยง
I	จิตใจอ่อนโยน	แข็งกร้าว เข้มแข็ง	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อ่อนไหว ไม่มั่นคง
L	ความระแวง	ไว้วางใจผู้อื่น	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	มีความหวาดระแวง
M	การจินตนาการ	ปฏิบัติจริง	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	เพ้อฝัน
N	การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	มั่นคงเปิดเผย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ฉลาด มีเล่ห์เหลี่ยม
O	ความวิตกกังวล	จิตใจสงบ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	วิตกกังวล
Q1	ความอิสระเสรี	อนุรักษ์นิยม	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	คิดสร้างสรรค์ แนวทางใหม่

ภาพประกอบ 5 (ต่อ)

องค์ประกอบ	บุคลิกลักษณะ	LOW SCORE DESCRIPTION	STANDARD TEN SCORE AVERAGE										HIGH SCORE DESCRIPTION
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Q2	การพึ่งตนเอง	ยึดกลุ่ม											พึ่งตนเอง
Q3	การควบคุมอารมณ์	ไม่มีวินัย											ควบคุมตนเองได้
Q4	ความเครียด	รู้จักผ่อนคลาย											เครียด

- แทน นักศึกษาสารวัตร ที่มีระดับการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี
- แทน นักศึกษาสารวัตร ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี
- — — แทน นักศึกษาสารวัตร ที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท

จากตาราง 10 และภาพประกอบ 5 พบว่า นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน คือ กลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี กลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี และกลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท มีค่าเฉลี่ยของบุคลิกลักษณะแต่ละองค์ประกอบไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบว่ามีค่าเฉลี่ยบุคลิกลักษณะใดบางที่แตกต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of variance) ซึ่งได้ผลดัง ตาราง 11

ตาราง 11 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของแต่ละองค์ประกอบบุคลิกภาพของนักศึกษาสาววัดร
จำแนกตามระดับการศึกษา

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
A	การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.07	0.53	0.23
		ภายในกลุ่ม	117	274.73	2.35	
		รวม	119	275.80		
B	สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	2	36.39	18.20	6.30 *
		ภายในกลุ่ม	117	337.73	2.89	
		รวม	119			
C	ความมั่นคงทางอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	9.03	4.52	1.88
		ภายในกลุ่ม	117	281.33	2.40	
		รวม	119	290.36		
E	การกล้าแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	2	4.26	2.13	1.21
		ภายในกลุ่ม	117	206.24	1.76	
		รวม	119	210.50		
F	ความร่าเริง	ระหว่างกลุ่ม	2	4.73	2.37	1.19
		ภายในกลุ่ม	117	231.86	1.98	
		รวม	119	236.59		
G	มโนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	12.11	6.06	2.02
		ภายในกลุ่ม	117	350.68	3.00	
		รวม	119	362.79		
H	การกล้าเผชิญ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.09	0.04	0.02
		ภายในกลุ่ม	117	233.24	1.99	
		รวม	119	233.33		

ตาราง 11 (ต่อ)

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
I	จิตใจอ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	2	5.97	2.98	1.79
		ภายในกลุ่ม	117	195.02	1.67	
		รวม	119	200.99		
L	ความระแวดระวัง	ระหว่างกลุ่ม	2	1.03	0.51	0.28
		ภายในกลุ่ม	117	214.90	1.84	
		รวม	119	215.93		
M	การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.94	0.47	
		ภายในกลุ่ม	117	336.65	2.88	
		รวม	119	337.59		
N	การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	14.27	7.14	2.26
		ภายในกลุ่ม	117	368.65	3.15	
		รวม	119	382.92		
O	ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.65	0.33	0.14
		ภายในกลุ่ม	117	270.81	2.31	
		รวม	119	271.46		
Q1	ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	2	25.81	12.90	6.33 [*]
		ภายในกลุ่ม	117	238.56	2.04	
		รวม	119	264.37		
Q2	การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	36.17	18.08	7.64 [*]
		ภายในกลุ่ม	117	277.13	2.37	
		รวม	119	313.30		

ตาราง 11 (ต่อ)

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Q3	การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	2	7.83	3.91	1.85
		ภายในกลุ่ม	117	247.76	2.12	
		รวม	119	255.59		
Q4	ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	2	9.90	4.95	2.95
		ภายในกลุ่ม	117	196.46	1.68	
		รวม	119	206.37		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 พบว่า นักศึกษาสารวัตรที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีองค์ประกอบบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) ความอิสระเสรี (Q1) และ การพึ่งตนเอง (Q2) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีบุคลิกภาพด้านการเข้าสังคม (A) ความมั่นคงทางอารมณ์ (C) การกล้าแสดงออก (E) ความร่าเริง (F) การกล้าเผชิญ (H) จิตใจอ่อนโยน (I) การจินตนาการ (M) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ด้านความวิตกกังวล (O) การควบคุมอารมณ์ (Q3) และด้านความเครียด (Q4) ไม่แตกต่างกัน ส่วนบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) ความอิสระเสรี (Q1) การพึ่งตนเอง (Q2) แตกต่างกัน

จึงทำการทดสอบว่าแต่ละบุคลิกภาพมีค่าเฉลี่ยในกลุ่มอายุต่างกัน คู่ใดบ้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe) ปรากฏผลดังตาราง 12

ตาราง 12 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ B ของนักศึกษา
สารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท			
	$\bar{X}$	3.59	3.79	4.22
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.59	-		
ปริญญาตรี	3.79	-0.20 [*]	-	
ปริญญาโท	4.22	-0.63	-0.43	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 พบว่า มีเพียง 1 คู่ ที่มีองค์ประกอบด้านสติปัญญา (B) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาสารวัตร ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี กับกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี แสดงว่ากลุ่มนักศึกษาสารวัตร ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีองค์ประกอบด้านสติปัญญา (B) สูงกว่ากลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และ กลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 13 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ Q₁ ของนักศึกษา
สารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	6.09	6.64	7.14
ต่ำกว่าปริญญาตรี	6.09	-		
ปริญญาโท	6.64		-	
ปริญญาตรี	7.14	-0.95 *		-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 พบว่า มีเพียง 1 คู่ ที่มีองค์ประกอบด้านความอิสระเสรี (Q₁) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาสารวัตร ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี กับกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี แสดงว่ากลุ่มนักศึกษาสารวัตร ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีบุคลิกภาพด้านความอิสระเสรี (Q₁) สูงกว่ากลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท มีบุคลิกภาพด้านความอิสระเสรี (Q₁) ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 14 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ Q₂ ของนักศึกษาสาร
 วัตรรุ่นที่ 48 จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	5.44	6.29	6.60
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5.44	-		
ปริญญาโท	6.29		-	
ปริญญาตรี	6.60	-1.16 [*]		-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 พบว่า มีเพียง 1 คู่ ที่มีองค์ประกอบด้านการพึ่งตนเอง (Q₂) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาสารวัตร ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี กับกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ซึ่งกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี แสดงว่ากลุ่มนักศึกษาสารวัตร ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีบุคลิกภาพด้านการพึ่งตนเอง (Q₂) สูงกว่ากลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาในระดับปริญญาโท มีบุคลิกภาพด้านการพึ่งตนเอง (Q₂) ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 15 แสดงการเปรียบเทียบขององค์ประกอบของบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามรายได้

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	รายได้							
		ต่ำกว่า 10,000 บาท (N=10)		10,001 - 15,000 บาท (N=85)		15,001 - 20,000 บาท (N=22)		20,001 บาทขึ้นไป (N=33)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
A	การเข้าสังคม	5.70	1.42	5.36	1.45	4.50	1.71	4.33	0.58
B	สติปัญญา	4.60	2.55	4.55	1.61	3.50	1.68	5.00	3.00
C	ความมั่นคงทางอารมณ์	4.10	1.60	3.80	1.55	4.05	1.68	4.33	1.53
E	การกล้าแสดงออก	5.50	1.27	5.68	1.37	6.18	1.22	5.33	0.58
F	ความร่าเริง	4.20	1.32	4.39	1.42	4.45	1.53	4.67	1.15
G	มโนธรรม	6.30	1.57	5.92	1.78	5.82	1.71	7.00	2.00
H	การกล้าเผชิญ	5.00	1.70	5.49	1.39	5.45	1.34	4.67	1.15
I	จิตใจอ่อนโยน	5.20	1.40	4.98	1.34	5.09	1.15	4.00	1.00
L	ความระแวดระวัง	7.40	0.97	7.52	1.30	7.18	1.53	8.67	2.31
M	การจินตนาการ	5.40	2.37	4.84	1.69	5.00	1.27	4.00	2.00
N	การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	6.10	2.02	6.06	1.66	6.00	2.27	5.00	1.00
O	ความวิตกกังวล	7.30	1.06	6.84	1.55	6.36	1.43	6.00	2.00
Q ₁	ความอิสระเสรี	7.00	1.41	6.82	1.53	6.36	1.29	8.00	1.73
Q ₂	การพึ่งตนเอง	6.00	1.49	6.25	1.70	5.82	1.33	6.33	2.08
Q ₃	การควบคุมอารมณ์	5.50	1.84	5.29	1.41	5.23	1.51	5.67	2.08
Q ₄	ความเครียด	5.80	0.92	6.18	1.32	6.45	1.47	7.00	1.00

ภาพประกอบ 6 แผนภูมิแสดง การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของ
นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามรายได้

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	LOW SCORE DESCRIPTION	STANDARD TEN SCORE AVERAGE										HIGH SCORE DESCRIPTION
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
A	การเข้าสังคม	ชอบอยู่คนเดียว	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ชอบเข้าสังคม
B	สติปัญญา	สติปัญญาต่ำ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	สติปัญญาสูง
C	ความมั่นคงทางอารมณ์	อารมณ์อ่อนไหว	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อารมณ์มั่นคง
E	การกล้าแสดงออก	อ่อนน้อมถ่อมตน	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	รักษาสีห์ของ ตนเอง
F	ความร่าเริง	จริงจังกับชีวิต	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ทำตัวตามสบาย
G	มโนธรรม	เห็นแก่ได้ ชอบ สะกดกลาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	รับผิดชอบดี มีมโนธรรม
H	การกล้าเผชิญ	ประหม่า อาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	กล้าหาญ กล้าเสี่ยง
I	จิตใจอ่อนโยน	แข็งกร้าว เข้มแข็ง	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	อ่อนไหว ไม่มั่นคง
L	ความระแวง	ไว้วางใจผู้อื่น	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	มีความหวาดระแวง
M	การจินตนาการ	ปฏิบัติจริง	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	เพ้อฝัน
N	การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	มั่นคงเปิดเผย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ฉลาด มีเล่ห์เหลี่ยม
O	ความวิตกกังวล	จิตใจสงบ	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	วิตกกังวล
Q1	ความอิสระเสรี	อนุรักษ์ของเดิม	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	คิดสร้างสรรค์ แนวทางใหม่

ภาพประกอบ 6 (ต่อ)

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	LOW SCORE DESCRIPTION	STANDARD TEN SCORE AVERAGE										HIGH SCORE DESCRIPTION
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Q2	การพึ่งตนเอง	ยึดกลุ่ม											พึ่งตนเอง
Q3	การควบคุมอารมณ์	ไม่มีวินัย											ควบคุมตนเองได้
Q4	ความเครียด	รู้จักผ่อนคลาย											เครียด

- - - - แทน นักศึกษาสารวัตร ที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท
 ————— แทน นักศึกษาสารวัตร ที่มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท
 — — — — แทน นักศึกษาสารวัตร ที่มีรายได้ 15,001 - 20,000 บาท
 — • — — แทน นักศึกษาสารวัตร ที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป

จากตาราง 15 และภาพประกอบ 6 พบว่า นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ที่มีรายได้ต่างกัน คือ กลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท กลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท กลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีรายได้ 15,001 - 20,000 บาท และกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่มีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบว่ามีค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพใดบ้างที่แตกต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว ซึ่งได้ผลดัง ตาราง 16

ตาราง 16 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของแต่ละองค์ประกอบบุคลิกภาพของนักศึกษาสาววัด
รุ่นที่ 48 จำแนกตามรายได้

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
A	การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	3	17.83	5.94	2.67
		ภายในกลุ่ม	116	257.96	2.22	
		รวม	119	275.79		
B	สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	3	21.2	7.07	2.32
		ภายในกลุ่ม	116	352.91	3.04	
		รวม	119	374.13		
C	ความมั่นคงทางอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	3	2.25	0.75	0.30
		ภายในกลุ่ม	116	288.12	2.48	
		รวม	119	290.37		
E	การกล้าแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	3	5.64	1.88	1.06
		ภายในกลุ่ม	116	204.86	1.77	
		รวม	119	210.50		
F	ความร่าเริง	ระหว่างกลุ่ม	3	0.68	0.23	0.11
		ภายในกลุ่ม	116	235.91	2.03	
		รวม	119	236.59		
G	มโนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	3	5.00	1.67	0.54
		ภายในกลุ่ม	116	357.80	3.08	
		รวม	119	362.79		
H	การกล้าเผชิญ	ระหว่างกลุ่ม	3	3.96	1.32	0.67
		ภายในกลุ่ม	116	229.37	1.98	
		รวม	119	233.33		

ตาราง 16 (ต่อ)

องค์ประกอบ	บุคลิกลักษณะ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
I	จิตใจอ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	3	3.62	1.21	0.71
		ภายในกลุ่ม	116	197.37	1.70	
		รวม	119	200.99		
L	ความระแวง	ระหว่างกลุ่ม	3	6.36	2.12	1.17
		ภายในกลุ่ม	116	209.56	1.81	
		รวม	119	215.93		
M	การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	5.50	1.83	0.64
		ภายในกลุ่ม	116	332.09	2.86	
		รวม	119	337.59		
N	การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	3	3.32	1.11	0.34
		ภายในกลุ่ม	116	379.61	3.27	
		รวม	119	382.93		
O	ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	3	13.34	4.45	0.91
		ภายในกลุ่ม	116	565.25	4.45	
		รวม	119	578.59		
Q1	ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	3	8.58	2.86	1.26
		ภายในกลุ่ม	116	562.89	2.27	
		รวม	119	271.47		
Q2	การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	3	3.55	1.18	0.44
		ภายในกลุ่ม	116	309.75	2.67	
		รวม	119	313.30		

ตาราง 16 (ต่อ)

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Q3	การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	3	0.91	0.30	0.14
		ภายในกลุ่ม	116	254.68	2.20	
		รวม	119	255.59		
Q4	ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	3	4.96	1.65	0.95
		ภายในกลุ่ม	116	201.41	1.74	
		รวม	119	206.37		

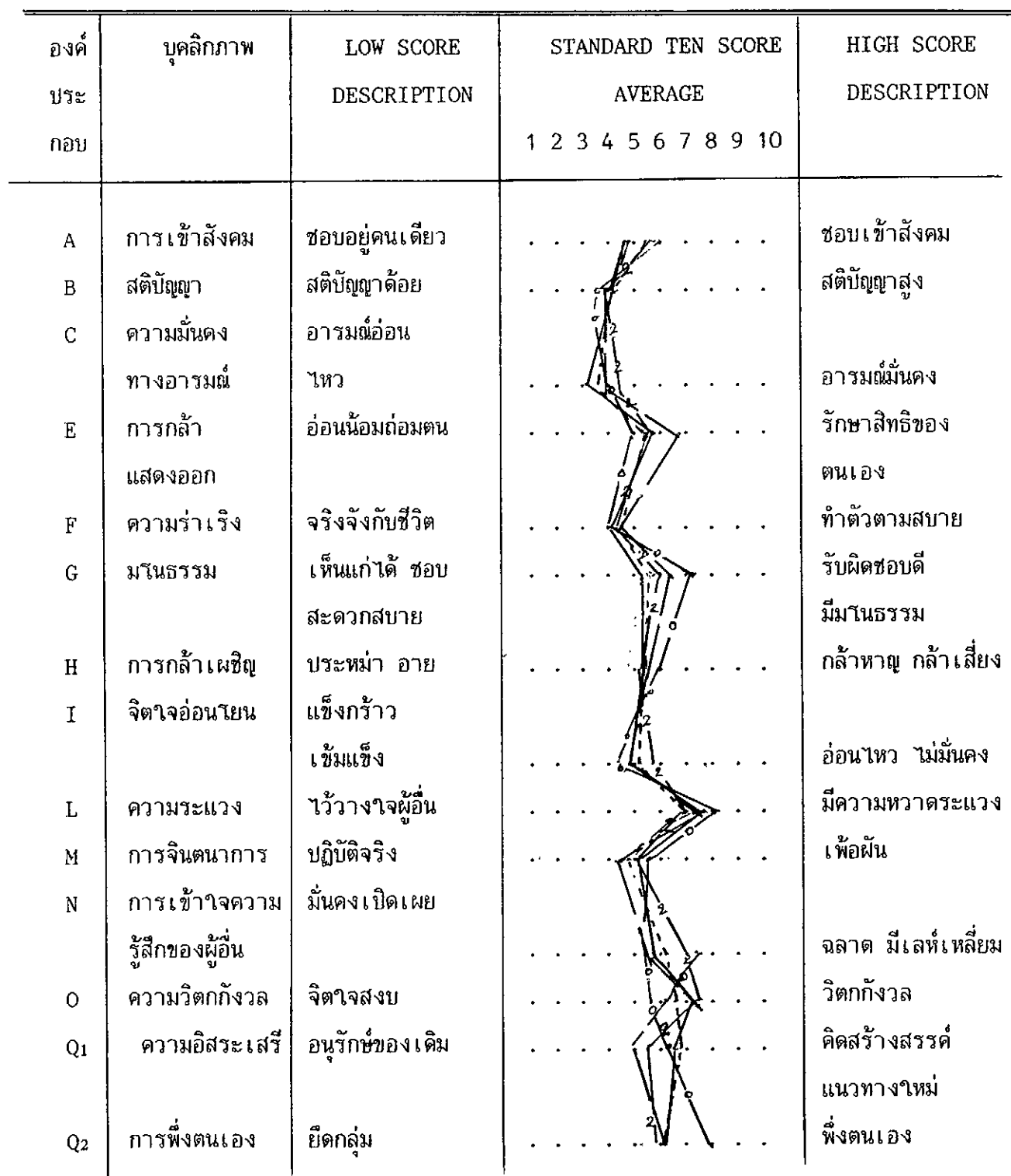
* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 16 พบว่า นักศึกษาสารวัตรที่มีรายได้ชอบต่างกันเมื่อองค์ประกอบบุคลิกภาพทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แสดงว่า นักศึกษาสารวัตรที่มีรายได้ต่างกัน มีบุคลิกภาพทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 17 แสดงการเปรียบเทียบขององค์ประกอบของบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ในแต่ละองค์ประกอบ จำแนกตามงานที่รับผิดชอบ

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	งานที่รับผิดชอบ									
		งาน		งานสืบสวน		งานป้องกันและปราบปราม		งานจราจร		งานสอบสวน	
		(N=27)		(N=26)		(N=47)		(N=5)		(N=15)	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
A	การเข้าสังคม	5.59	1.53	4.73	1.46	4.96	1.55	6.00	2.12	5.87	0.92
B	สติปัญญา	4.33	1.78	4.42	1.84	4.49	1.76	3.80	1.30	4.20	2.01
C	ความมั่นคงทางอารมณ์	3.85	1.35	3.04	1.28	4.06	1.75	4.00	1.52	4.67	1.23
E	การกล้าแสดงออก	5.56	1.40	5.85	1.22	5.91	1.41	5.00	0.71	5.67	1.29
F	ความร่าเริง	4.41	1.31	4.27	1.61	4.51	1.32	4.00	1.87	4.33	1.50
G	มโนธรรม	5.89	1.97	5.38	1.55	6.15	1.69	7.40	0.89	6.00	1.81
H	การกล้าเผชิญ	5.33	1.54	5.38	1.47	5.51	1.40	6.00	1.22	5.20	1.15
I	จิตใจอ่อนโยน	5.15	1.43	4.92	0.98	4.79	1.35	4.20	0.84	5.73	1.20
L	ความระแวดระวัง	7.00	1.36	7.81	1.36	7.44	1.37	7.20	0.84	7.00	1.07
M	การจินตนาการ	4.96	2.03	5.12	1.70	4.57	1.53	5.60	0.89	5.13	1.64
N	การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	6.15	2.01	5.96	1.64	5.77	1.63	5.20	2.39	7.00	1.77
O	ความวิตกกังวล	6.63	1.33	7.19	1.44	6.57	1.54	5.60	2.51	7.27	1.22
Q1	ความอิสระเสรี	6.74	1.53	6.62	1.13	7.06	1.71	5.80	1.79	6.60	0.99
Q2	การพึ่งตนเอง	6.22	1.40	6.27	1.69	6.21	1.84	6.20	0.45	5.60	1.45
Q3	การควบคุมอารมณ์	5.30	1.20	5.50	1.39	5.00	1.44	6.40	1.52	5.60	1.92
Q4	ความเครียด	6.07	1.38	6.54	1.27	6.13	1.24	7.00	1.87	5.93	1.28

ภาพประกอบ 7 แผนภูมิแสดง การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของ
นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามงานที่รับผิดชอบ

ภาพประกอบ 7 (ต่อ)

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	LOW SCORE DESCRIPTION	STANDARD TEN SCORE AVERAGE										HIGH SCORE DESCRIPTION
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Q3	การควบคุมอารมณ์	ไม่มีวินัย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ควบคุมตนเองได้
Q4	ความเครียด	รู้จักผ่อนคลาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	เครียด

- แทน นักศึกษาสารวัตร ที่รับผิดชอบงานอำนวยความสะดวก
- แทน นักศึกษาสารวัตร ที่รับผิดชอบงานสืบสวน
- แทน นักศึกษาสารวัตร ที่รับผิดชอบงานป้องกันและปราบปราม
- ๐— แทน นักศึกษาสารวัตร ที่รับผิดชอบงานจราจร
- ๑— แทน นักศึกษาสารวัตร ที่รับผิดชอบงานสอบสวน

จากตาราง 17 และภาพประกอบ 7 พบว่า นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ที่รับผิดชอบงานต่างกัน คือกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานอำนวยความสะดวก กลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานสืบสวน กลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานป้องกันและปราบปราม กลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานจราจร และกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานสอบสวน มีค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบว่ามีค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพใดบ้างที่แตกต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว ซึ่งได้ผลดัง ตาราง 18

ภาพประกอบ 10 (ต่อ)

องค์ ประ กอบ	บุคลิกภาพ	LOW SCORE	STANDARD TEN SCORE										HIGH SCORE
		DESCRIPTION	AVERAGE										DESCRIPTION
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Q3	การควบคุม อารมณ์	ไม่มีวินัย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ควบคุมตนเองได้
Q4	ความเครียด	รู้จักผ่อนคลาย	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	เครียด

แทน นักศึกษาสารวัตร ที่รับผิดชอบงานอำนวยความสะดวก

แทน นักศึกษาสารวัตร ที่รับผิดชอบงานสืบสวน

แทน นักศึกษาสารวัตร ที่รับผิดชอบงานป้องกันและปราบปราม

แทน นักศึกษาสารวัตร ที่รับผิดชอบงานจราจร

แทน นักศึกษาสารวัตร ที่รับผิดชอบงานสอบสวน

จากตาราง 17 และภาพประกอบ 7 พบว่า นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ที่รับผิดชอบงานต่างกัน คือกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานอำนวยความสะดวก กลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานสืบสวน กลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานป้องกันและปราบปราม กลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานจราจร และกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานสอบสวน มีค่าเฉลี่ยของบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงได้ทำการทดสอบว่ามีค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพใดบ้างที่แตกต่างกัน โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว ซึ่งได้ผลดัง ตาราง 18

ตาราง 18 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนของแต่ละองค์ประกอบบุคลิกภาพของนักศึกษาสาววัย
รุ่นที่ 48 จำแนกตามงานที่รับผิดชอบ

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
A	การเข้าสังคม	ระหว่างกลุ่ม	4	22.51	5.63	2.56
		ภายในกลุ่ม	115	253.28	2.20	
		รวม	119	275.79		
B	สติปัญญา	ระหว่างกลุ่ม	4	2.83	0.71	0.22
		ภายในกลุ่ม	115	371.29	3.23	
		รวม	119	374.13		
C	ความมั่นคงทางอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	4	30.66	7.66	3.39 [*]
		ภายในกลุ่ม	115	259.71	2.26	
		รวม	119	290.37		
E	การกล้าแสดงออก	ระหว่างกลุ่ม	4	5.46	1.36	0.77
		ภายในกลุ่ม	115	205.04	1.78	
		รวม	119	210.50		
F	ความร่าเริง	ระหว่างกลุ่ม	4	1.88	0.47	0.23
		ภายในกลุ่ม	115	234.71	2.04	
		รวม	119	236.59		
G	มโนธรรม	ระหว่างกลุ่ม	4	20.81	5.20	1.75
		ภายในกลุ่ม	115	341.98	2.97	
		รวม	119	362.79		
H	การกล้าเผชิญ	ระหว่างกลุ่ม	4	3.03	0.76	0.38
		ภายในกลุ่ม	115	230.30	2.00	
		รวม	119	233.33		

ตาราง 18 (ต่อ)

องค์ประกอบ	บุคลิกภาพ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
I	จิตใจอ่อนโยน	ระหว่างกลุ่ม	4	14.13	3.53	0.18
		ภายในกลุ่ม	115	186.86	1.62	
		รวม	119	200.99		
L	ความระแวง	ระหว่างกลุ่ม	4	16.15	4.04	2.32
		ภายในกลุ่ม	115	199.77	1.74	
		รวม	119	215.92		
M	การจินตนาการ	ระหว่างกลุ่ม	4	9.55	2.39	0.84
		ภายในกลุ่ม	115	328.04	2.85	
		รวม	119	337.59		
N	การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	4	21.33	5.33	1.70
		ภายในกลุ่ม	115	361.59	3.14	
		รวม	119	382.92		
O	ความวิตกกังวล	ระหว่างกลุ่ม	4	17.51	4.38	1.98
		ภายในกลุ่ม	115	253.96	2.21	
		รวม	119	271.47		
Q ₁	ความอิสระเสรี	ระหว่างกลุ่ม	4	9.82	2.45	1.11
		ภายในกลุ่ม	115	254.55	2.21	
		รวม	119	264.37		
Q ₂	การพึ่งตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	4	5.25	1.31	0.49
		ภายในกลุ่ม	115	308.05	2.68	
		รวม	119	313.30		

ตาราง 18 (ต่อ)

องค์ประกอบ	บุคลิกลักษณะ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Q3	การควบคุมอารมณ์	ระหว่างกลุ่ม	4	12.66	3.17	1.50
		ภายในกลุ่ม	115	242.93	2.11	
		รวม	119	255.59		
Q4	ความเครียด	ระหว่างกลุ่ม	4	7.89	1.97	1.14
		ภายในกลุ่ม	115	198.48	1.73	
		รวม	119	206.37		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 18 พบว่า นักศึกษาสารวัตรที่มีงานที่รับผิดชอบต่างกันเมื่อองค์ประกอบบุคลิกลักษณะด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักศึกษาที่มีที่ทำงานที่รับผิดชอบต่างกันมีบุคลิกลักษณะด้านการเข้าสังคม (A) การกล้าแสดงออก ด้านสติปัญญา (B) (E) ความร่าเริง (F) การกล้าเผชิญ (H) จิตใจอ่อนโยน (I) การจินตนาการ (M) การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) ด้านความวิตกกังวล (O) ความอิสระเสรี (Q1) การพึ่งตนเอง (Q2) การควบคุมอารมณ์ (Q3) และด้านความเครียด (Q4) ไม่แตกต่างกัน ส่วนบุคลิกลักษณะความมั่นคงทางอารมณ์ (C) แตกต่างกัน

จึงทำการทดสอบว่าแต่ละบุคลิกลักษณะมีค่าเฉลี่ยในกลุ่มอายุต่างกัน คู่ใดบ้างที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยใช้วิธีของ เชฟเฟ (Scheffe) ปรากฏผลดังตาราง 19

ตาราง 19 แสดงการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ขององค์ประกอบ C ของนักศึกษา
สารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามงานที่รับผิดชอบ

งานที่รับผิดชอบ	สืบสวน อำนวนย ป้องกันและ จราจร สอบสวน					
		การ	ปราบปราม			
	$\bar{x}$	3.04	3.85	4.06	4.40	4.67
สืบสวน	3.04	-				
อำนวนยการ	3.85		-			
ป้องกันและปราบปราม	4.06			-		
จราจร	4.40				-	
สอบสวน	4.67					-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 พบว่า มีเพียง 1 คู่ ที่มีองค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานสอบสวน กับ กลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานด้านสืบสวน ซึ่งกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานสอบสวนมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานด้านสืบสวน แสดงว่ากลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานด้านสอบสวน มีบุคลิกภาพด้านการควบคุมอารมณ์สูงกว่าสูงกว่ากลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานด้านสืบสวน ส่วนกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานอำนาจการ กลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานป้องกันและปราบปราม และกลุ่มนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานจรรยา มีบุคลิกภาพด้านการควบคุมอารมณ์ (C) ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ พ.ศ. 2540 ตามตัวแปรต่อไปนี้
 - 2.1 อายุ
 - 2.2 สถานภาพการสมรส
 - 2.3 สังกัด
 - 2.4 ระดับการศึกษา
 - 2.5 รายได้
 - 2.6 งานที่รับผิดชอบ

สมมติฐานในการค้นคว้า

1. นักศึกษาสารวัตร มีคุณลักษณะในแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพที่เหมาะสม
2. นักศึกษาสารวัตร ที่มีอายุต่างกัน มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
3. นักศึกษาสารวัตร ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
4. นักศึกษาสารวัตร ที่มีสังกัดต่างกัน มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
5. นักศึกษาสารวัตร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
6. นักศึกษาสารวัตร ที่มีรายได้ต่างกัน มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน
7. นักศึกษาสารวัตร ที่มีงานที่รับผิดชอบต่างกัน มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาสาร์วัตร รุ่นที่ 48 สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ กรมตำรวจ 2540 เพศชาย จำนวน 285 คน แบ่งเป็น 2 ห้องเรียน คือ ห้องเรียนที่ 1 มีจำนวน 148 คน และ ห้องเรียนที่ 2 มีจำนวน 137 คน

2. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสาร์วัตร รุ่นที่ 48 สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ กรมตำรวจ 2540 ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรจำนวน 2 ห้องเรียน ได้ห้องเรียนที่ 1 เพศชาย มีจำนวน 148 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาบุคลิกภาพของนักศึกษาสาร์วัตรในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบ 16 PF Form A (Sixteen Personality Factors Test) Form A ซึ่งเรย์มอนด์ บี แคทเทล (Raymond B. Cattell) ได้สร้างขึ้นตามทฤษฎีองค์ประกอบ (Factor Theory) และ ดร. พิชรีวัลย์ เกตุแก่นจันทร์ ได้แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทย มีจำนวน 187 ข้อ โดยแบ่งแบบทดสอบออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบทดสอบ

ตอนที่ 2 แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF Form A (Sixteen Personality Factors Test) Form A

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้บังคับการสถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการตอบแบบทดสอบ

2. ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบ และเก็บรวบรวมแบบทดสอบด้วยตนเอง ในวันที่ 4 สิงหาคม 2540 จำนวน 148 ฉบับ ซึ่งได้แบบทดสอบที่ครบสมบูรณ์ทั้งสิ้น จำนวน 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 81.08

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบทดสอบคืน และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบทดสอบ แล้วผู้วิจัยตรวจให้คะแนนและวิเคราะห์ค่าทางสถิติ ดังนี้

1. ตรวจให้คะแนนแต่ละองค์ประกอบของบุคลิกภาพของกลุ่มตัวอย่าง เป็นรายบุคคล ตามคู่มือการใช้แบบทดสอบ
2. นำคะแนนดิบที่ได้รับไปแปลงผลเป็นคะแนนมาตรฐานสิบ (Sten Score) ตามคู่มือของแบบทดสอบ 16 PF
3. จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามตัวแปรอิสระที่ต้องการศึกษา คือ อายุ สถานภาพการสมรส สังกัด ระดับการศึกษา รายได้ งานที่รับผิดชอบ
4. นำคะแนนมาตรฐานสิบ (Sten Score) ที่ได้จากกระดาษคำตอบที่จำแนกตามตัวแปรอิสระที่ต้องการศึกษา มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ โดยการคำนวณค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนบุคลิกภาพตามตัวแปรอิสระที่ต้องการศึกษา
5. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test
6. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยบุคลิกภาพระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หากพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)
7. การวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for The Social Sciences)

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ผลการศึกษามุมมองของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 พบว่า มีบุคลิกภาพเด่นชัดใน 9 องค์ประกอบ โดยพิจารณาจากผลคะแนนมาตรฐานสิบต่ำกว่า 4.75 มีค่าเป็นลบ และคะแนนมาตรฐานสิบสูงกว่า 6.00 มีค่าเป็นบวก ตาม 16 PF test Profile พบว่า บุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 มีแนวโน้มไปทั้งทางบวกและทางลบ ดังนี้
 - 1.1 บุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ที่มีแนวโน้มไปทางบวก คือ องค์ประกอบด้านความอิสระเสรี (Q1) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นผู้

มีลักษณะเป็นนักทดลอง ชอบทดลอง ชอบวิเคราะห์วิจารณ์ ชอบการเปลี่ยนแปลง สนใจการใช้สติปัญญา และเป็นนักปฏิรูป

องค์ประกอบด้านการพึ่งตนเอง (Q2) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นผู้ที่มีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง เชื้อมั่นตนเอง ตัดสินใจด้วยตนเอง และพึ่งตนเอง

องค์ประกอบด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นผู้ที่มีลักษณะเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ทนสมัย รู้เท่าทันเหตุการณ์ และปรับตัวได้ดี

1.2 บุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 ที่มีแนวโน้มไปทางลบ คือ

องค์ประกอบด้านความระแวง (L) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นผู้ที่มีลักษณะ ไม่ไว้วางใจผู้อื่น ระมัดระวัง ไม่เชื่อใครง่าย ถือความคิดของตนเองเป็นใหญ่ ช่างสังเกต ชอบสงสัย และอิจฉา

องค์ประกอบด้านความเครียด (Q4) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นผู้ที่มีลักษณะมีความเครียด มีความขัดแย้งในใจ ตื่นเต้น ตกใจง่าย หงุดหงิด ใจร้อน มีปัญหาในเรื่องการตัดสินใจ

องค์ประกอบด้านความวิตกกังวล (O) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นผู้ที่มีลักษณะหวาดกลัว ตื่นเต้น วิตกกังวล ใจง่าย มีความรู้สึกไม่ปลอดภัย และท้อแท้ใจ

องค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นผู้ที่มีลักษณะมีวุฒิภาวะทางอารมณ์ต่ำ อารมณ์ไม่มั่นคง ขาดความอดทน วิตกกังวล เปลี่ยนแปลงง่าย และหงุดหงิด

องค์ประกอบด้านสติปัญญา (B) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นผู้ที่มีลักษณะสติปัญญาต่ำ ความคิดไม่ทันสมัย ไม่ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในสังคม และไม่มี ความบากบั่น

องค์ประกอบด้านความร่าเริง (F) นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 เป็นผู้ที่มีลักษณะนิสัยจริงจัง ระมัดระวัง เจ็บขรุขระ ไม่ช่างพูด ครุ่นคิด และจริงจังต่อชีวิต

2. ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 จำแนกตามตัวแปรอายุ สถานภาพการสมรส สังกัด ระดับการศึกษา รายได้ และงานที่รับผิดชอบ พบว่า

2.1 นักศึกษาสารวัตร ที่มีอายุต่างกัน คือ นักศึกษาสารวัตรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 30 - 39 ปี อายุ 40 - 49 ปี และอายุ 50 ปีขึ้นไป มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) และ

ความเครียด (Q4) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย นักศึกษาสารวัตรที่มีอายุ 30 - 39 ปี มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) สูงกว่านักศึกษาสารวัตรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 40 - 49 ปี และอายุ 50 ปีขึ้นไป ส่วนนักศึกษาสารวัตรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 40 - 49 ปี และอายุ 50 ปีขึ้นไป มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) ไม่แตกต่างกัน

นักศึกษาสารวัตรที่มีอายุ 30 - 39 ปี อายุ 40 - 49 ปี และอายุ 50 ปีขึ้นไป มีความเครียด (Q4) สูงกว่านักศึกษาสารวัตรที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ส่วนนักศึกษาสารวัตรที่มีอายุ 30 - 39 ปี อายุ 40 - 49 ปี และอายุ 50 ปีขึ้นไป มีบุคลิกภาพด้านความเครียด(Q4) ไม่แตกต่างกัน ส่วนบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 นักศึกษาสารวัตร ที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน คือ กลุ่มโสด กลุ่มสมรสแล้ว หรืออยู่ด้วยกัน กลุ่มแยกกันอยู่ กลุ่มหย่า/ร้าง/หม้าย มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน

2.3 นักศึกษาสารวัตร ที่มีสังกัดต่างกันต่างกัน คือ นักศึกษาสารวัตรที่มีสังกัดในกรุงเทพมหานคร และมีสังกัดในต่างจังหวัด มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน

2.4 นักศึกษาสารวัตร ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน คือ นักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) ความเป็นอิสระเสรี (Q1) และการพึ่งตนเอง (Q2) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย นักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) ความเป็นอิสระเสรี (Q1) และการพึ่งตนเอง (Q2) สูงกว่านักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาโท ส่วนนักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาโท มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) ความเป็นอิสระเสรี (Q1) และการพึ่งตนเอง (Q2) ไม่แตกต่างกัน

2.5 นักศึกษาสารวัตร ที่มีรายได้ต่างกัน คือ นักศึกษาสารวัตรที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ 10,001 - 15,000 บาท รายได้ 15,001 - 20,000 บาท และรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน

2.6 นักศึกษาสารวัตร ที่มีงานที่รับผิดชอบต่างกัน คือ นักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานด้านอำนวยการ งานสืบสวน งานป้องกันและปราบปราม งานจราจร งานสอบสวน มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย นักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานสืบสวน มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) สูงกว่า

นักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานอำนวยความสะดวก งานป้องกันและปราบปราม งานจราจร งานสอบสวน ส่วนนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานด้านอำนวยความสะดวก งานป้องกันและปราบปราม งานจราจร งานสอบสวน มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. บุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาสารวัตร รุ่นที่ 48 มีบุคลิกภาพที่เด่นชัด ใน 9 องค์ประกอบ โดยมีแนวโน้มไปในทางบวก 3 องค์ประกอบ คือ พบว่านักศึกษาสารวัตรเป็นผู้ที่มีลักษณะองค์ประกอบด้านความเป็นอิสระเสรี (Q₁) พบว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะเป็นนักทดลอง ชอบทดลอง ชอบวิเคราะห์วิจารณ์ ชอบการเปลี่ยนแปลง สนใจการใช้สติปัญญา และเป็นนักปฏิรูป องค์ประกอบด้านการพึ่งตนเอง (Q₂) พบว่าเป็น ผู้ที่มีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง เชื่อมั่นตนเอง ตัดสินใจด้วยตนเอง และพึ่งตนเอง องค์ประกอบด้านการเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (N) พบว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ทันสมัย รู้เท่าทันเหตุการณ์ และปรับตัวได้ดี ทั้งนี้อาจเพราะว่าอาชีพตำรวจมีหน้าที่ในการรักษาความมั่นคงภายในประเทศ โดยเฉพาะความปลอดภัยเกี่ยวกับทรัพย์สินของประชาชน จึงต้องคอยระมัดระวังสอดส่องดูแล และให้บริการแก่ประชาชน คอยป้องกันและปราบปรามกลุ่มมิจฉาชีพ และติดตามจับกุมคนร้าย ทำให้ลักษณะงานต้องคลุกคลีอยู่กับประชาชน และการทำงานจะทำงานเป็นกลุ่ม ทำให้เป็นคน que เข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ปรับตัวได้ดี ชอบช่วยเหลือผู้อื่น และเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อีริชท์ โอสธานนท์ (2534 : 120-121) ที่พบว่าข้าราชการตำรวจมีบุคลิกภาพที่เชื่อมั่นในตนเอง ใจกว้าง มองโลกในแง่ดี และสอดคล้องกับ ดำรง จินดารักษ์ (2524 : 175-185) ที่พบว่าตำรวจต้องมีคุณลักษณะมีความเชื่อมั่นในตนเอง ใจกว้าง

ส่วนองค์ประกอบที่มีแนวโน้มในทางลบ 6 องค์ประกอบ คือ ด้านความระแวง (L) ไม่ไว้วางใจผู้อื่น ระมัดระวัง ไม่เชื่อใครง่าย ถือความคิดของตนเองเป็นใหญ่ ช่างสังเกต ชอบสงสัย และอิจฉา องค์ประกอบด้านความเครียด (Q₄) พบว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมีความเครียด มีความขัดแย้งในใจ ตื่นเต้น ตกใจง่าย หงุดหงิด ใจร้อน มีปัญหาในเรื่องการตัดสินใจ องค์ประกอบด้านความวิตกกังวล (O) พบว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะหวาดกลัว ตื่นเต้น วิตกกังวล ใจง่าย มีความรู้สึกไม่ปลอดภัย และท้อแท้ใจ องค์ประกอบด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) พบว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะมีวุฒิ

ภาวะทางอารมณ์ต่ำ อารมณ์ไม่มั่นคง ขาดความอดทน วิตกกังวล เปลี่ยนแปลงง่าย และหงุดหงิด องค์กรประกอบด้านสติปัญญา (B) พบว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะสติปัญญาต่ำ มีความคิดไม่ทันสมัย ไม่ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในสังคม และไม่มี ความบากบั่น องค์กรประกอบด้านความร่าเริง (F) พบว่าเป็นผู้ที่มีลักษณะนิสัยจริงจัง ระมัดระวัง เจียวขรั้ม ไม่ช่างพูด ครุ่นคิด และจริงจังต่อชีวิต ซึ่งบุคลิทั้ง 3 องค์กรประกอบ ดังกล่าว อาจเนื่องมาจากการงานตำรวจต้องรับผิดชอบมาก มีงานในแต่ ละวันมากมาย ไม่มีเวลาที่จะศึกษาหาความรู้ หรือติดตามข่าวสารต่าง ๆ จึงทำให้มีความคิดไม่ทันสมัย ไม่ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในสังคม อีกทั้งสภาพแวดล้อมทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ อีกทั้ง หน้าที่การงานสร้างความกดดัน ทำให้มีอารมณ์ไม่มั่นคง วิตกกังวล และหงุดหงิด และจากลักษณะ หน้าที่การงาน ทำให้ต้องครุ่นคิด เจียวขรั้ม และจริงจังต่อชีวิต

2. ผลการเปรียบเทียบบุคลิกภาพของนักศึกษาตำรวจ รุ่นที่ 48 โดยจำแนกตามตัว แปรอิสระทั้ง 6 ด้าน คือ อายุ สถานภาพการสมรส สังกัด ระดับการศึกษา รายได้ และ งานที่รับผิดชอบ ปรากฏผลดังนี้

2.1 จำแนกตามอายุ

จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า นักศึกษาตำรวจ ที่มีอายุต่างกัน คือ นักศึกษา ตำรวจที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 30 - 39 ปี อายุ 40 - 49 ปี และอายุ 50 ปีขึ้นไป มี บุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) และความเครียด (Q4) แตกต่างกัน โดยนักศึกษาตำรวจที่มีอายุ 30 - 39 ปี มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) สูงกว่านักศึกษาตำรวจที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 40 - 49 ปี และอายุ 50 ปีขึ้นไป กล่าวคือ นักศึกษาตำรวจที่มีอายุ 30 - 39 ปี เป็นผู้ที่ จลลาค มีสติรอบคอบ มีวิจารณญาณในการแก้ไขปัญห และมีความบากบั่น

นอกจากนี้นักศึกษาตำรวจที่มีอายุ 30 - 39 ปี อายุ 40 - 49 ปี และ อายุ 50 ปีขึ้นไป มีความเครียด (Q4) สูงกว่านักศึกษาตำรวจที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี กล่าวคือ นักศึกษาตำรวจมีความเครียด ความขัดแย้งในใจ หงุดหงิด และมีปัญหาเรื่องการตัดสินใจ สูง กว่านักศึกษาตำรวจที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2 และ งานวิจัยของ สัมพันธ์ บังผล (2535 : 140) ที่กล่าวว่าบุคคลจะเรียนรู้การปรับตัวรวมถึงการสร้างบุคลิก ภาาให้กับตนเอง และสะสมลักษณะนิสัยต่าง ๆ ไว้ในตัวตามช่วงระยะเวลาในการเรียนรู้ และ ช่วงโอกาสที่ได้มีโอกาสเรียนรู้ ทำให้บุคลิกภาพแต่ละคนแตกต่างกันได้ จึงทำให้นักศึกษาตำรวจ รุ่นที่ 48 ที่มีอายุต่างกัน มีบุคลิกภาพในองค์ประกอบแตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามสถานภาพการสมรส

จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาสาววัดที่มีสถานภาพการสมรสต่างกัน คือ กลุ่มโสด กลุ่มสมรสแล้ว หรืออยู่ด้วยกัน กลุ่มแยกกันอยู่ และกลุ่ม หย่า/ร้าง/หม้าย มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากนักศึกษาสาววัด เป็นเพศชาย และสภาพสังคมปัจจุบันรับเอาอารยธรรมชาวตะวันตกเข้ามา มาก โดยเฉพาะเรื่องการแต่งงาน มีอิสระเสรีในการเลือกคู่ครองมากขึ้นกว่าเดิม และยังยึดติดกับค่านิยมเดิม ๆ คือนิยมคนในเครื่องแบบ โดยเฉพาะเครื่องแบบตำรวจ อีกทั้งเป็นอาชีพที่มั่นคง มีเกียรติ มีอำนาจ มีสง่า ก็ทำให้มีคนเข้ามาคบหาอยู่ตลอดเวลา จึงทำให้ สถานภาพการสมรสไม่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษาสาววัด รุ่น 48 และไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3

2.3 จำแนกตามสังกัด

จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาสาววัดที่มีสังกัดต่างกัน คือ นักศึกษาสาววัดที่มีสังกัดในกรุงเทพมหานคร และมีสังกัดต่างจังหวัด มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า อาชีพตำรวจเป็นอาชีพที่มีการกระจายอำนาจออกไป มีการแบ่งอำนาจหน้าที่กัน มีเขตรับผิดชอบของแต่ละพื้นที่ อยู่ที่ไหนก็มีอำนาจ ยึดถือหลักเกณฑ์เดียวกัน มีระเบียบวินัยเหมือนกัน จึงทำให้สังกัดไม่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษาสาววัด รุ่นที่ 48 และไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 4

2.4 จำแนกตามระดับการศึกษา

จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาสาววัดที่มีระดับการศึกษาต่างกัน คือ มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และปริญญาโท มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) ความเป็นอิสระเสรี (Q₁) และการพึ่งตนเอง (Q₂) แตกต่างกัน โดยนักศึกษาสาววัดที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีบุคลิกภาพด้านสติปัญญา (B) ความเป็นอิสระเสรี (Q₁) และการพึ่งตนเอง (Q₂) สูงกว่านักศึกษาสาววัดที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาโท กล่าวคือ นักศึกษาสาววัดที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี เป็นผู้ที่ฉลาด มีสติรอบคอบ มีวิจรรณาในการแก้ไขปัญหา และมีความบากบั่น (B) มีลักษณะเป็นนักทดลอง ชอบทดลอง ชอบวิเคราะห์วิจารณ์ ชอบการเปลี่ยนแปลง สนใจการใช้สติปัญญา และเป็นนักปฏิรูป (Q₁) มีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง เชื่อในความสามารถของตนเอง ตัดสินใจเองได้ มีลักษณะพึ่งตนเอง (Q₂) สูงกว่า นักศึกษาสาววัดที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาโท อาจเนื่องมาจากว่าปัจจุบัน กรมตำรวจ

มีระเบียบออกมาว่า ผู้ที่จะขึ้นตำแหน่งสารวัตรได้นั้นจะต้องผ่านการเข้ารับการอบรมหลักสูตรสารวัตรก่อน ผู้ที่มีสิทธิเข้ารับการอบรมจะต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กรมตำรวจกำหนด และผู้ที่จบการศึกษาระดับปริญญาโท ก็มีสิทธิพิเศษบางข้อ คือไม่ต้องถือเกณฑ์เดียวกับผู้จบปริญญาตรี จึงทำให้นักศึกษาสารวัตร รุ่น 48 ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีความบากบั่น มีความกระตือรือร้นที่จะขวนขวายในการศึกษาหาความรู้มาเพิ่มเติม เพื่อที่จะพยายามเลื่อนระดับตำแหน่งของตนให้สูงขึ้นกว่าเดิม อีกทั้งงานที่รับผิดชอบจะต้องออกมาให้ได้ผลดี จึงต้องมีการทดลอง มีการลงมือปฏิบัติเอง ซึ่งจะต้องใช้ความรู้ที่มีอยู่และพิจารณา ประกอบในการตัดสินใจ เพราะบางครั้งงานอาจจะมีความเสี่ยงสูง จึงต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้มีระดับสติปัญญา มีอิสระเสรีในการคิด และการพึ่งตนเอง สูงกว่านักศึกษาสารวัตรที่มีการศึกษาในระดับอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 5

2.5 จำแนกตามรายได้

จากการศึกษา พบว่านักศึกษาสารวัตรที่มีรายได้ต่างกันคือ นักศึกษาสารวัตรที่มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท รายได้ 10,001 - 15,000 บาท รายได้ 15,001 - 20,000 บาท รายได้ 20,001 บาทขึ้นไป มีบุคลิกภาพในแต่ละองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจาก อาชีพตำรวจมีเวลาทำงานตลอดวัน จึงทำให้ไม่ค่อยมีเวลาว่าง ทั้งการแต่งกายก็มีเครื่องแบบอยู่แล้ว ไม่ต้องเปลืองชุดเหมือนอาชีพอื่น ๆ และสวัสดิการของแต่ละหน่วยงานก็มีอยู่บ้าง แต่จะมากจะน้อยก็ขึ้นอยู่กับหน่วยงาน ซึ่งส่วนมากก็จะเป็นสิ่งที่จำเป็นอยู่แล้ว เช่น บ้านพัก อาหารกลางวัน หรืออื่น ๆ ปกติแล้วก่อนเข้ารับราชการตำรวจ ก็จะมีการฝึกอบรม ฝึกให้มีการอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม ฝึกให้เป็นคนอยู่ง่ายกินง่าย และระดับนักศึกษาสารวัตร รุ่น 48 นี้มีรายได้เฉลี่ยก็อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงทำให้รายได้ไม่ส่งผลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 6

2.6 จำแนกตามงานที่รับผิดชอบ

จากการศึกษา พบว่า นักศึกษาสารวัตรที่มีความรับผิดชอบต่างกัน คือ นักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานด้านอำนวยการ งานสืบสวน งานป้องกันและปราบปราม งานจราจร งานสอบสวนมีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) แตกต่างกัน โดยนักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานสืบสวน มีบุคลิกภาพด้านความมั่นคงทางอารมณ์ (C) สูงกว่านักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานด้านอำนวยการ งานป้องกันและปราบปราม งานจราจร งานสอบสวน กล่าวคือ

นักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานด้านสืบสวน มีวุฒิภาวะทางอารมณ์มั่นคง เยือกเย็น ไม่หวั่นไหว ยอมรับสภาพความเป็นจริงสูงกว่า นักศึกษาสารวัตรที่รับผิดชอบงานอำนวยความสะดวก งานป้องกันและปราบปราม งานจราจร งานสอบสวน ซึ่งอาจเนื่องมาจาก งานสืบสวน เป็นงานที่ต้องใช้ความอดทนที่จะต้องสืบหา และรวบรวมข้อมูล หลักฐานต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบในงานสอบสวนคดีต่าง ๆ เพื่อให้คดีคลี่คลาย จึงต้องมีวุฒิภาวะทางอารมณ์มั่นคง เยือกเย็น ยอมรับสภาพความเป็นจริง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 7

ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เนื่องจากนักศึกษาหลักสูตรสารวัตร เมื่อจบหลักสูตรแล้วต้องไปปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งกระจายไปตามภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ และเป็นข้าราชการระดับสัญญาบัตร ที่จะต้องคลุกคลีกับประชาชน และเพื่อนร่วมงาน มีทั้งผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อที่การปฏิบัติหน้าที่จะสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยเห็นว่าบุคลิกภาพเป็นส่วนสำคัญยิ่ง และสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาบุคลิกภาพ ดังนั้นโดยเฉพาะหน่วยงานที่รับผิดชอบในการอบรมควรที่จะพิจารณาถึงความสำคัญของบุคลิกภาพ โดยอาจจะใช้เป็นแนวทางในการวัดบุคลิกภาพของผู้ที่จะเข้ารับการอบรมหรือเข้ารับการอบรม และเมื่อเข้ารับการอบรมแล้ว ก็สามารถสอดแทรกเนื้อหาเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาบุคลิกภาพด้านที่ไม่ดีให้ดีขึ้นหรือด้านใดที่ดีก็พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งอาจจะอยู่ในรูปแบบของการจัดการสัมมนา การทำกิจกรรม หรือรูปแบบอื่น ๆ เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการหาค่า เกณฑ์ปกติ (NORMS) ของบุคลิกภาพของนักศึกษาสารวัตร ก่อนที่จะทำการศึกษา เพื่อจะได้นำไปเป็นมาตรฐานในการนำไปปรับปรุงพัฒนาบุคลิกภาพต่อไป

3.2.2 บุคลิกภาพมีความสำคัญและมีผลต่อการปฏิบัติงานมาก และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ที่มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของคน ควรที่จะทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่นข้าราชการตำรวจในสังกัดต่าง ๆ และชั้นยศอื่น ๆ หรืออาจศึกษาเปรียบเทียบกัน เพื่อที่จะได้ทราบบุคลิกภาพของข้าราชการตำรวจนั้น ๆ แล้วนำไปปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

3.2.3 ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพ เช่น การอบรม
เลี้ยงดู ลำดับที่การเกิด อาชีพของบิดามารดา ประสบการณ์การรับราชการ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กันยา สุวรรณแสง. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา, 2532.
- กันยา สุวรรณแสง ผศ.ดร. การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว 2. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์, 2533.
- เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว. เอกสารประกอบคำบรรยายวิชา ทฤษฎีบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515.
- คณะกรรมการการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,สำนักงาน. ชำวงการพัฒนา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2540.
- จำรัส แจ่มจันทร์. การศึกษาบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาโดยใช้แบบทดสอบ 16 PF. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.
- ชม ภูมินาด. จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- ชลอ ธรรมศิริ และ เสรี เกียรติบรรลือ. ประมุขศิลป์ กรุงเทพฯ : เชียงกัการพิมพ์, ม.ป.ป.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- เชิดชาย ภูทอง,พ.ต.ท. คุณธรรมจริยธรรมสำหรับตำรวจ. ขอนแก่น : กองบกัการโรงเรียนตำรวจภูธร 4, มปป.
- เชียรศรี วิวิธศิริ,รศ. จิตวิทยาการเรียนรู้อของผู้นั้. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้นั้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534.
- ดร.จิต อุตระมัตย์. การศึกษาบุคลิกภาพของนายอำเภอโดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2532.
- ทวีศักดิ์ ญาณประทีป,รศ. พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ.2530. พิมพ์ครั้งที่ 11, กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช. 2534.

ธำรา บุณศรี, พ.ด.อ. การปรับตัวทางสังคมในสถานศึกษาของนักเรียนพลตำรวจ สังกัดกองกับ
กำการโรงเรียนตำรวจภูธร 7 จังหวัดนครปฐม. ปรินุณนินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533.

ธีรชัช โอสถานนท์, ว่าที่ ร.ด.อ. บุคลิกภาพทางการเมืองกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง. วิทยา
นินพนธ์ปรินุณนิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

นวลละอ อสุภผล. ทฤษฎีบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหา
วิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.

นิตยา แก้วเล็ก. การศึกษาบุคลิกภาพของนิสิตพลศึกษา คณะพลศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร. ปรินุณนินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร, 2538.

ประคอง เกื้อนการ. การศึกษาบุคลิกภาพของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ โดยใช้แบบทดสอบบุคลิกภาพ 16 PF. ปรินุณนินพนธ์ : มหาวิท
ยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2532.

ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. ตามมติของตำรวจไทยในศตวรรษใหม่ เอกสารการศึกษารัฐประศาสน
ศาสตร์ ฉบับที่ 50. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2528. อัดลำเนา.

พจนารถ แดงพลอย. การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของครู และครูแนะแนวที่ประสบความสำเร็จ
สำเร็จในอาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1. ปรินุณนินพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร , 2532.

พระดา สุริยคุณ, ร.อ.หญิง. การฝึกศึกษากับการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของทหารกองประจำ
การ กองทัพนาคที่ 3. ปรินุณนินพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2535.

วิญญา วิศาลาภรณ์. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของบุคลิกภาพกับคะแนนผล
สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. ปรินุณนินพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522.

วิภา ภักดี และคณะ. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคม
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533.

ศรีเรือน แก้วกังวาล, ดร. รู้เขารู้เรา. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : เรือนแก้วการพิมพ์, 2536.

- ศิริลักษณ์ มโนรมย์. บุคลิกภาพของผู้บริหาร และโรงเรียนเอกชนที่มีมาตรฐานต่างกัน. ปรินญา
นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- สัมพันธ์ บังผล. การศึกษาบุคลิกภาพของครูผู้สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.
- สัมฤทธิ์ เกตรา, พล.ต.ต. การสรรหาบุคลากรเพื่อปฏิบัติงานตำรวจของกรมตำรวจไทย.
เอกสารการวิจัยส่วนบุคคล. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2537-2538.
- สำนักงานแผนงานและงบประมาณ, กรมตำรวจ. แผนกรมตำรวจแม่บท ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2540-
2544) กรุงเทพฯ : กรมตำรวจ, 2539.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร หน่วยที่
7-15. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2527.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร หน่วยที่
7-15. พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2537.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. เอกสารการสอนพฤติกรรมมนุษย์ในองค์กร หน่วยที่ 1-7.
พิมพ์ครั้งที่ 14 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2539.
- สุชา จันทรเอ็ม. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 7, กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2535.
- สุชา ไอยราพงศ์. อิทธิพลของเพศ ศาสนา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีต่อบุคลิกภาพ ด้าน
ความต้องการของนักศึกษาในวิทยาลัยครูยะลา วัดโดย EPPS. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. 2534.
- สุภัททา ปิณฑะแพทย์. จิตวิทยาทั่วไป : แนวคิดและทฤษฎีขั้นมูลฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ
: อรุณการพิมพ์, 2534.
- สุรางค์ จันทรเอ็ม. สุขวิทยาจิต. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2527.
- ✓เสนาะ จันทรอุไร. บุคลิกภาพสามลักษณะของผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดที่เป็น
จริงและคาดหวังของบุคลากรศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียง
เหนือของประเทศไทย. ปรินญานิพนธ์ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2530.
- โสภา ชูพิกุลชัย. ความรู้เบื้องต้นทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ศ.ส.,
2529.

อบอวล หกสุวรรณ. การศึกษาเปรียบเทียบบุคลิกภาพของบุคคลในอาชีพครูกับแพทย์. ปรินญา
นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516. ✓
Cattell, Raymond B. Personality. New York : McGraw-Hill, 1950.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบทดสอบ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. อายุ

[] ต่ำกว่า 30 ปี

[] 30 - 39 ปี

[] 40 - 49 ปี

[] 50 ปีขึ้นไป

2. สถานภาพการสมรส

[] โสด

[] สมรสแล้ว หรืออยู่ด้วยกัน

[] แยกกันอยู่

[] หย่า/ร้าง/หม้าย

3. สังกัด

[] กรุงเทพมหานคร

[] ต่างจังหวัด (ระบุ).....

4. ระดับการศึกษาที่ได้รับสูงสุด

[] ต่ำกว่าปริญญาตรี

[] ปริญญาตรี

[] ปริญญาโท

[] สูงกว่าปริญญาโท

5. รายได้ต่อเดือน

[] ต่ำกว่า 10,000 บาท

[] 10,001 - 15,000 บาท

[] 15,001 - 20,000 บาท

[] 20,001 บาทขึ้นไป

6. งานที่รับผิดชอบ

[] งานอำนวยการ

[] งานจราจร

[] งานสืบสวน

[] งานสอบสวน

[] งานป้องกันและปราบปราม

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล สิบตำรวจเอก หญิง พรรณี คลังระหัด

เกิด 21 มีนาคม พ.ศ.2512 จังหวัดชัยภูมิ

ที่อยู่ปัจจุบัน 89/197 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงตลาดบางเขน เขตดอนเมือง กรุงเทพฯ

สถานที่ทำงาน ปฏิบัติราชการ งาน 2 ฝ่ายบริการการศึกษา สถาบันพัฒนาข้าราชการตำรวจ
ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ

ตำแหน่ง ผู้บังคับหมู่ กองกำกับการโรงเรียนตำรวจ

ประวัติการศึกษา - ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนเกษตรสมบูรณ์วิทยาคม
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนเกษตรสมบูรณ์วิทยาคม
- ระดับปริญญาตรีวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาสถิติประยุกต์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม
- การฝึกอบรมหลักสูตร การฝึกอบรมข้าราชการตำรวจและบุคคลที่บรรจุหรือ
โอนมาเป็นข้าราชการตำรวจ ชั้นประทวนและพลตำรวจ รุ่นที่ 3 โรงเรียนนายสิบตำรวจ กรมตำรวจ